

AMARO

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZŠ, DD, ŠD A ŠJ
VRBNO P. PRADĚDEM,
Nám. Sv. MICHALA 17

Školní vzdělávací program

ZŠ, DD, ŠD a ŠJ „A M A R O“
Vrbno p. Pradědem
příspěvková organizace
Moravskoslezského kraje

Zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu

pro základní vzdělávání

**Základní škola, Dětský domov, Školní družina a Školní jídelna,
Vrbno p. Pradědem, nám. Sv. Michala 17, příspěvková organizace**

OBSAH

1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	8
1.1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	8
1.2 POPIS ŠKOLY.....	9
TYP ŠKOLY	9
UMÍSTĚNÍ ŠKOLY	9
VELIKOST ŠKOLY	10
ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	10
1.3 VIZE, KULTURA A PROSTŘEDÍ ŠKOLY.....	12
1.3.1 ZÁKLADNÍ PŘEDSTAVA O VZDĚLÁVÁNÍ.....	12
<i>Mise školy</i>	12
<i>Vize školy</i>	12
1.3.2 VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE ŠKOLY	14
1.3.3 KULTURA ŠKOLY	15
VZTAHY VE ŠKOLE.....	17
<i>Rozvoj personálních kapacit</i>	21
<i>Organizace výuky</i>	24
REFLEXE A HODNOCENÍ KVALITY VÝUKY	28
<i>Organizační, prostorové, materiální, hygienické bezpečnostní a jiné podmínky</i> ..	35
CHARAKTERISTIKA ŠVP.....	40
2.1 VÝCHODISKA VZNIKU ŠVP.....	40
2.2 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ.....	42
PŘIJÍMÁNÍ ŽÁKŮ K POVINNÉ ŠKOLNÍ DOCHÁZCE – ZÁPIS DO 1. ROČNÍKU	42
ADAPTAČNÍ OBDOBÍ V 1. ROČNÍKU.....	43
IDENTIFIKACE POTŘEB ŽÁKŮ	45
2.3 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI.....	46
VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI, ŽÁKŮ NADANÝCH.....	46
A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH.....	46
2.3.1 POPIS SYSTÉMU PÉČE O ŽÁKY S PODPŮRNÝMI OPATŘENÍMI	46
2.3.2 ZODPOVĚDNÉ OSOBY V SYSTÉMU PÉČE O ŽÁKY S PO, JEJICH ROLE A VZÁJEMNÁ SPOLUPRÁCE	47
2.3.3 SPOLUPRÁCE PŘI PODPOŘE ŽÁKŮ S PO	51
2.3.4 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	52
3 OBSAHOVÝ RÁMEC.....	54

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	58
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU	59
<i>Očekávané výsledky učení – 9. ročník</i>	<i>63</i>
MATEMATIKA, MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	67
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU	67
<i>Očekávané výsledky učení – 5. ročník</i>	<i>69</i>
<i>Očekávané výsledky učení – 9. ročník</i>	<i>72</i>
ANGLICKÝ JAZYK.....	76
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU	76
<i>Očekávané výsledky učení – 5. ročník</i>	<i>77</i>
<i>Očekávané výsledky učení – 9. ročník</i>	<i>80</i>
ČLOVĚK A JEHO SVĚT.....	86
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU	86
<i>Očekávané výsledky učení – 5. ročník</i>	<i>87</i>
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ.....	97
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU	97
<i>Očekávané výsledky učení – 5. ročník</i>	<i>99</i>
INFORMATIKA	101
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU	101
<i>Očekávané výsledky učení – 5. ročník</i>	<i>102</i>
<i>Očekávané výsledky učení – 9. ročník</i>	<i>103</i>
POLYTECHNICKÁ VÝCHOVA.....	105
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU	105
<i>Očekávané výsledky učení – 5. ročník</i>	<i>106</i>
<i>Očekávané výsledky učení – 9. ročník</i>	<i>107</i>
HUDEBNÍ, TANEČNÍ A DRAMATICKÁ VÝCHOVA.....	109
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU	109
<i>Očekávané výsledky učení – 9. ročník</i>	<i>118</i>
VÝTVARNÁ A FILMOVÁ VÝCHOVA.....	122
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU	122
<i>Očekávané výsledky učení – 5. Ročník.....</i>	<i>123</i>
<i>Očekávané výsledky učení – 9. ročník</i>	<i>125</i>
TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	127

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU	127
<i>Očekávané výsledky učení – 5. ročník</i>	129
<i>Očekávané výsledky učení – 9. ročník</i>	131
ČTENÁŘSKÉ A PISATELSKÉ DÍLNY	CHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU	CHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.
BADATELSKÁ VÝUKA	CHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU	CHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.
<i>Očekávané výsledky učení – 5. ročník</i>	<i>Chyba! Záložka není definována.</i>
PRŮŘEZOVÉ PROJEKTY	CHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU	CHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.
<i>Očekávané výsledky učení – 5. ročník</i>	<i>Chyba! Záložka není definována.</i>
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	134
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU	134
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ A BEZPEČÍ	138
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU	138
<i>Očekávané výsledky učení – 9. Ročník</i>	139
FYZIKA	145
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU	145
<i>Očekávané výsledky učení – 9. Ročník</i>	146
CHEMIE	150
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU	150
<i>Očekávané výsledky učení – 9. ročník</i>	152
DĚJEPIS	155
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU	155
<i>Očekávané výsledky učení – 9. Ročník</i>	156
GEOGRAFIE	161
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU	161
<i>Očekávané výsledky učení – 9. Ročník</i>	162
OBČANSKÁ VÝCHOVA	165
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU	165
PŘÍRODOPIS	168

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU	168
CVIČENÍ Z MATEMATIKY	CHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU	CHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA V SOUVISLOSTECH	CHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU	CHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.
<i>Očekávané výsledky učení – 9. Ročník</i>	<i>Chyba! Záložka není definována.</i>
INDIVIDUÁLNÍ A SKUPINOVÉ PROJEKTY	CHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.
CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU	CHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.
<i>Očekávané výsledky učení – 9. Ročník</i>	<i>Chyba! Záložka není definována.</i>
SPOLEČNOST	CHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.
<i>Očekávané výsledky učení – 9. Ročník</i>	175
SVĚT V SOUVISLOSTECH	CHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.
<i>Očekávané výsledky učení – 9. Ročník</i>	<i>Chyba! Záložka není definována.</i>
UMĚNÍ A POHYB	CHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.
<i>Očekávané výsledky učení – 9. Ročník</i>	<i>Chyba! Záložka není definována.</i>
PŘÍRODA A TECHNIKA	CHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.
4 KLÍČOVÉ KOMPETENCE	180
5 ZÁKLADNÍ GRAMOTNOSTI	182
6 PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	183
<i>Péče o sebe a druhé</i>	183
<i>Společnost pro všechny</i>	184
<i>Udržitelnost a vztah k prostředí</i>	184
7 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	184
FORMATIVNÍ A KRITERIÁLNÍ HODNOCENÍ	185
SUMATIVNÍ HODNOCENÍ	187
SEBEHODNOCENÍ A VRSTEVNICKÉ HODNOCENÍ.....	187
DALŠÍ PODKLADY K PODPOŘE FORMATIVNÍHO PŘÍSTUPU K HODNOCENÍ.....	188
PORADY UČITELŮ VYUČUJÍCÍCH V JEDNÉ TŘÍDĚ	189
SKUPINOVÉ PROJEKTY A DYNAMICKÉ HODNOCENÍ	189

1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1.1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: AMARO

Název školy, druh školy: Základní škola, Dětský domov, Školní družina a Školní jídelna, Vrbno p. Pradědem, nám. Sv. Michala 17, příspěvková organizace

Adresa školy: nám. Sv. Michala 17, Vrbno pod Pradědem 793 26

Datová schránka školy: xkfhkxr

Telefonní číslo: 554 751 720

Ředitelka školy – jméno, kontakt: Mgr. Markéta Remešová,
marketa.remesova@ddvrbno.cz

Zástupkyně ředitelky, koordinátorka ŠVP: Mgr. Lada Pecníková,
lada.pecnikova@ddvrbno.cz

Webové stránky školy: www.ddvrbno.cz

Datum projednání ŠVP pedagogickou radou:

Datum vyjádření školské rady k ŠVP:

Platnost ŠVP od:

Podpis ředitelky školy:

Razítko školy:

Číslo jednací:

Školní vzdělávací program je živým dokumentem, který se bude dále vyvíjet na základě zkušeností školy, potřeb žáků a případných úprav RVP ZV.

1.2 POPIS ŠKOLY

Typ školy

Základní škola ZŠ, DD, ŠD a ŠJ Vrbno p. Pradědem je plně organizovaná základní škola s 1. a 2. stupněm, vzdělává žáky 1. až 9. ročníku. Škola byla zřízena Moravskoslezským krajem jako příspěvková organizace zřizovací listinou a v rejstříku škol MŠMT je vedena pod kódem 000.

Škola uskutečňuje základní vzdělávání podle tohoto školního vzdělávacího programu (ŠVP), který vznikl na základě aktuální verze Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV) jako předmětový modelový ŠVP a respektuje právní předpisy vymezující základní vzdělávání a činnost školy.

Kromě vzdělávací činnosti je organizace oprávněna provozovat doplňkovou činnost. Oblasti doplňkové činnosti jsou vymezeny ve zřizovací listině. Obě činnosti jsou odděleny důsledným střediskovým sledováním nákladů a výnosů.

Umístění školy

Základní škola, Dětský domov, Školní družina a Školní jídelna Vrbno pod Pradědem se nachází v malebné zalesněné oblasti podhůří Hrubého Jeseníku, necelý kilometr od centra města Vrbna pod Pradědem a 9 km od lázní Karlova Studánka ddvrbno.cz.

Naše škola je spádovou školou pro děti z Vrbna pod Pradědem a okolních obcí. Využíváme přírodní prostředí v okolí školy, které nabízí žákům možnosti pro venkovní aktivity a relaxaci. Venkovní prostory školy jsou navrženy tak, aby podporovaly spontánní pohybové aktivity a odpočinek žáků, učitelů a zaměstnanců školy.

Velikost školy

Naše malotřídní škola je umístěna v jedné budově, což nám umožňuje vytvářet přátelské a rodinné prostředí pro žáky i pedagogy. V hlavní budově máme několik kmenových učeben, školní dílnu, cvičnou kuchyňku, menší tělocvičnu a IT učebnu, které umožňují pestrou a praktickou výuku.

Součástí školy je také **školní družina** pro žáky 1. stupně, která je propojena s výukovými prostory. Díky tomu mohou děti snadno kombinovat učení s hrou, projekty a zájmovými aktivitami. Všechny prostory jsou bezpečné, prostorné a dobře osvětlené, s možností relaxace a klidného setkávání. Dbáme na to, aby učebny, dílna, tělocvična i IT učebna nabízely optimální prostředí pro výuku a zároveň podporovaly spolupráci a vzájemnou komunikaci mezi žáky i učiteli. Malotřídní charakter školy nám umožňuje individuální přístup ke každému dítěti a udržování přátelské, rodinné atmosféry. Kapacita školy je **90 žáků**, školní družiny **20 žáků**.

Zaměření školy

Nezaměřujeme se pouze na konkrétní vzdělávací obsah, ale sledujeme **celostní rozvoj každého žáka** podle jeho nadání, zájmů a potřeb. Naším cílem je, aby žáci zvládli povinný obsah a očekávané výsledky učení, rozvíjeli klíčové kompetence a gramotnosti, byli aktivní při učení a mohli své znalosti a dovednosti uplatnit v každodenním životě.

Dbáme na **pohodu ve škole i třídním kolektivu**, vzájemnou podporu a respekt mezi žáky, k přírodě, kultuře i společnému majetku. Individuální potřeby žáků přizpůsobujeme prostřednictvím volitelných aktivit a flexibilního využití disponibilních hodin, aby každý mohl zažít úspěch, motivaci k učení a získat důvěru ve vlastní schopnosti.

Respektujeme odlišnosti jednotlivých žáků a podporujeme jejich rozmanité vzdělávací potřeby, zejména u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními i u žáků nadaných.

V práci učitelů a ostatních zaměstnanců školy je pro nás **důležitá
týmová spolupráce, sdílení zkušeností a vzájemná podpora.**

Společně vytváříme příznivé a bezpečné prostředí pro žáky, podporujeme dobré vztahy mezi všemi účastníky vzdělávání a spolupracujeme se zákonnými zástupci i partnery školy.

1.3 VIZE, KULTURA A PROSTŘEDÍ ŠKOLY

1.3.1 Základní představa o vzdělávání

Mise školy

Naší prioritou je vzdělávání, které je dostupné všem žákům bez rozdílu a vychází z jejich individuálních schopností a potřeb.

- Usilujeme o to, aby každý žák měl rovné příležitosti a stejné podmínky k dosažení kvalitního vzdělání bez ohledu na své zázemí či možnosti.
- Poskytujeme pevný základ ve všech povinných předmětech a nabízíme volitelné aktivity, které podporují rozvoj zájmů, talentu a tvořivosti žáků v souladu s cíli základního vzdělávání.
- Vzdělávání stavíme na menších skupinkách, které umožňují individuální přístup, osobní podporu a lepší vzájemnou spolupráci mezi žáky a učiteli.
- Rozvoj vědomostí, dovedností a postojů propojujeme s praktickými zkušenostmi, které jsou využitelné při dalším studiu i v budoucím profesním a osobním životě.
- Pečujeme o přátelské a bezpečné prostředí s rodinnou atmosférou, kde vládne otevřenost, respekt a vzájemná důvěra.

Vize školy

V souladu s aktuálním pojetím kompetenčně orientovaného vzdělávání, rozvoje kultury školy a inovace vzdělávacího obsahu klademe důraz na individuální rozvoj žáků, rovné příležitosti a motivační hodnocení. Usilujeme o naplňování následujících vizí, které vymezují směr vzdělávání na naší škole:

- **Škola pro všechny**

Chceme vytvářet školu, kde každý žák získává vzdělání přizpůsobené svým individuálním možnostem a potřebám. Naším cílem je podporovat žáky v dosahování jejich osobního maxima, snižovat rozdíly mezi nimi při osvojování společného vzdělávacího základu a motivovat je k celoživotnímu učení. Vzdělávání realizujeme v povinných předmětech i volitelných aktivitách, které na sebe obsahově i metodicky navazují. Upřednostňujeme menší skupiny, praktické činnosti, propojení s reálným životem a využívání podnětů z okolního prostředí školy. Formální i neformální vzdělávání vzájemně propojíme a výsledky neformálního učení respektujeme. Žákům umožňujeme podílet se na plánování, realizaci i hodnocení výuky a postupně přebírat větší zodpovědnost za vlastní učení.

- **Kvalitní a profesionální výuka**

Kvalitu vzdělávání podporujeme průběžným vzděláváním učitelů v oblasti plánování, hodnocení a rozvoje klíčových kompetencí, základních gramotností a průřezových témat. Stavíme na týmové spolupráci pedagogů, sdílení zkušeností, vzájemné reflexi a společném řešení vzdělávacích výzev.

- **Podnětné a bezpečné prostředí**

Budujeme školní prostředí založené na přátelství, vzájemné úctě, respektu k odlišnostem, otevřenosti a spolupráci. Usilujeme o to, aby se každý cítil bezpečně a přijatě, aby měl možnost prožívat radost z učení a společného úspěchu. Podporujeme základní lidské hodnoty – demokracii, rovnost, ochranu zdraví a přírody, respekt k právům druhých, otevřenost k moderním technologiím a důstojný život pro každého.

- **Spolupráce s rodiči a partnery**

Do vzdělávacího procesu aktivně zapojujeme zákonné zástupce žáků i další partnery školy. Využíváme osobní setkání, elektronickou komunikaci a společné akce.

- **Moderní a motivující podmínky**

Průběžně zlepšujeme vybavení školy a doplňujeme podmínky pro vzdělávání žáků i učitelů tak, aby odpovídaly aktuálním potřebám, trendům a podporovaly motivaci k dalšímu vzdělávání a rozvoji.

1.3.2 Vzdělávací strategie školy

Pro naplnění vize školy jsme stanovili tyto klíčové vzdělávací strategie:

- **Profesionalita a odpovědnost**

Vzdělávání zajišťujeme na co nejvyšší odborné úrovni a s plnou odpovědností za výsledky. Pedagogický sbor dbá na kvalitní přípravu a promyšlenou realizaci výuky, která reflektuje potřeby každého žáka.

- **Individuální přístup a rovné podmínky**

Ke všem žákům přistupujeme s respektem k jejich schopnostem, zájmům a možnostem. Naším cílem je vytvářet rovné příležitosti a přístupné vzdělání pro každého bez rozdílů.

- **Rozvoj klíčových kompetencí**

Výuku směřujeme k rozvoji klíčových kompetencí, základních gramotností a průřezových témat podle RVP ZV, ŠVP a tematických plánů jednotlivých předmětů.

- **Různorodé metody a formy výuky**

Využíváme širokou škálu výukových metod, abychom podporovali zájem žáků o vzdělávání, jejich aktivní zapojení a propojovali teorii s praktickými zkušenostmi.

- **Transparentní komunikace a hodnocení**

Žáky i jejich zákonné zástupce srozumitelně informujeme o cílech vzdělávání, postupech výuky i kritériích hodnocení. Sledujeme pokroky jednotlivých žáků, poskytujeme jim zpětnou vazbu a pomáháme jim stanovovat dosažitelné cíle.

- **Podpora žáků se specifickými potřebami i žáků nadaných**

Nabízíme individuální vzdělávací cesty, menší skupiny pro

efektivnější podporu a příležitosti pro rozvoj talentů, včetně zapojení do projektů, soutěží a zájmových aktivit.

— **Využití moderních technologií**

Do výuky systematicky začleňujeme digitální technologie, které rozšiřují možnosti učení a rozvoj digitálních dovedností žáků.

— **Týmová spolupráce pedagogů**

Pedagogický sbor pracuje jako jednotný tým. Společně diskutujeme vzdělávací strategie, sdílíme zkušenosti, vzájemně hospitujeme a podporujeme profesní růst každého člena týmu.

— **Profesní rozvoj a inovace**

Pravidelně aktualizujeme plán profesního rozvoje školy, sledujeme odbornou literaturu, účastníme se vzdělávacích akcí a získané poznatky sdílíme mezi sebou i s odbornou veřejností.

— **Vstřícné a respektující prostředí**

Vytváříme příjemné, bezpečné a podnětné prostředí s rodinnou atmosférou, kde panuje otevřenost, respekt a spolupráce.

Pravidelně komunikujeme s rodiči, zapojujeme je do školního života a zohledňujeme jejich zpětnou vazbu.

— **Materiální a organizační rozvoj školy**

Systematicky zlepšujeme podmínky pro vzdělávání – od vybavení učeben, přes úpravy školního prostředí až po podporu školních časopisů, výzdoby a péče o školní areál.

— **Bezpečnost a pohoda ve škole**

Dbáme na pravidelné kontroly bezpečnosti, hygieny a čistoty všech prostor, zajišťujeme pomůcky pro výuku i školní akce a podporujeme zdravé prostředí pro žáky i zaměstnance.

1.3.3 Kultura školy

Kultura naší školy se formovala od jejího vzniku až po současnost a úzce souvisí s historií i současným životem města Vrbno pod Pradědem, jeho tradicemi a společenským děním.

Při jejím popisu vycházíme ze strategického plánu rozvoje školy a dalších koncepčních dokumentů. Kultura školy je vnímána jako živý

prvek, který propojuje vize a vzdělávací strategie školy s každodenním životem žáků, pedagogů i celé komunity.

Tvoří ji soubor tradic, rituálů, pravidel a symbolů, společně sdílené hodnoty, kvalita vztahů uvnitř školy i směrem navenek, způsoby organizace výuky a celková atmosféra školy. Naším cílem je tyto prvky rozvíjet v souladu s RVP ZV tak, aby kultura školy podporovala otevřené, respektující a podnětné prostředí, které přispívá k příjemné a přátelské atmosféře, rozvoji osobnosti žáků i spolupráci celé školní komunity.

Vztahy ve škole

Pravidla, rituály, symboly, tradice, hodnoty	Posílení, rozvoj
— platí pro všechny žáky, učitele, zaměstnance školy, případně zákonné zástupce žáků i návštěvníky školy	
Setkávání	
Při setkání používáme přirozený pozdrav a úsměv, bez pokřikování a přehnaných gest. Snažíme se, aby se každé dítě cítilo vítané, vnímalo naši pozornost a mělo jistotu, že je součástí školní komunity.	— nadále dbát na vstřícný osobní kontakt
Komunikace (osobní)	
Písemná komunikace je jasná, vstřícná, adresná, bez osobního napadání, urážek, nepravdivých údajů. Nepoužíváme osobní data a osobní fotografie bez souhlasu osoby, o níž se píše. Vyžadujeme včasnou reakci, nebo zaslání upozornění na pozdější odpověď.	— zaměřit se na dodržování kultivované písemné komunikace — zabránit šikaně na síti, vysvětlovat její dopady
Dotazy, připomínky	
Každý má možnost kultivovaně se ptát na to, co ho zajímá, žádný dotaz není předem odmítnut (pokud záměrně nenarušuje průběh výuky či společnou činnost). Žáci mohou své podněty či otázky vyjádřit přímo nebo anonymně prostřednictvím schránky důvěry. Zákonní zástupci a partneři školy se	— hledat možnosti, jak zabránit anonymní korespondenci, zneužívání jednotlivých platforem pro nevhodné dotazy

mohou se svými dotazy či připomínkami obracet přímo na pedagogické pracovníky nebo na školskou radu.	
Respekt, úcta, ohleduplnost	
Požadujeme respekt vyjadřovaný tolerancí ke všem individuálním odlišnostem a názorům. Uplatňujeme respekt k aktuálním činnostem a potřebám jiných, pokud nejsou ohrožující. Zdůrazňujeme úctu ke starším i mladším lidem, k členům vlastní rodiny i rodiny jiných, úctu k ženám, dívkám, k partnerům školy. Vyžadujeme ohleduplnost k žákům se zdravotními problémy, s jazykovými či jinými odlišnostmi, které mohou znesnadňovat kontakt a začlenění do kolektivu spolužáků. Důležitá je pro nás úcta k práci jiných, k osobnímu i společnému majetku.	— zaměřit se na uctivé a neagresivní jednání — ještě víc posilovat sebevědomí žáků — a vzájemnou důvěru mezi žáky a učiteli na základě laskavého přístupu, náročnosti, důslednosti a spravedlivosti — zvýrazňovat ohleduplnost a pomoc žákům s jakoukoli potřebou podpory, především mezi žáky samotnými — eliminovat projevy ničení majetku a vandalství
Spolupráce, pomoc	
Spolupráci a pomoc chápeme jako běžný projev lidí ve společném pracovním (vzdělávacím) prostředí. Oceňujeme pomoc a spolupráci. Nabízíme vzájemnou pomoc, která ale není vnucovaná, ani vynucovaná.	— ukazovat a rozvíjet pomoc jako nezbytný prvek soužití — rozvíjet spolupráci se zákonnými zástupci na základě osobního jednání, osobní komunikace, společné účasti na školních akcích — plánujeme zavést elektronické

Rozvíjíme spolupráci se zákonnými zástupci žáků na úrovni třídních schůzek a tripartit (žák, zákonný zástupce, učitel).	žakovské knížky jako zdroj informací pro žáky a zákonné zástupce — zapojit více rodičů do akcí, kdy se žákům představují různá zaměstnání, instituce, provozy
Oslava významných dnů	
Připomínáme si významné dny ČR, světové a evropské historie, významné dny města, den vzniku naší školy. V rámci tříd připomínáme narozeniny a svátek jednotlivých žáků (třídní kalendář) s možností připravit osobní dárek. Podobně v týmu učitelů a zaměstnanců školy.	— zařadit prezentaci významných dnů a svátků — připomínat narozeniny a svátky jednotlivých žáků, dáváme prostor pro malé oslavy či osobní přání, aby se každé dítě cítilo výjimečně
V této oblasti rozvíjíme a posilujeme základní lidská práva, ochranu zdraví a bezpečí, důstojný život.	

V rozvoji vzájemných vztahů ve škole klademe důraz na udržování fungujících vztahů, zlepšování těch nefunkčních a eliminaci negativních projevů. Významnou součástí je systematické využívání rituálů a tradic, které dětem poskytují jistotu a pocit bezpečí – něco, co jim v dnešní době často chybí.

Pravidelné třídnické hodiny vytvářejí prostor pro řešení aktuálních situací na úrovni třídy a podporují zapojení žáků do žakovské samosprávy. Tyto hodiny jsou pevnou součástí rozvrhu a reflektují naši snahu o stabilní a předvídatelné prostředí pro všechny žáky.

Ve škole podporujeme tradici otevřených dveří – jak při výuce, tak v kancelářích. Každý, kdo potřebuje řešit záležitosti, má možnost kdykoliv přijít a být vyslyšen.

Dále chceme posílit spolupráci školy s jejím okolím, pořádat společné akce a zapojit více zástupců rodin žáků a místních partnerů do života školy. Současně se snažíme o větší angažovanost vedení školy a učitelů ve veřejném životě města, čímž podporujeme propojení školy a komunity.

Rozvoj personálních kapacit

Pravidla, rituály, symboly, tradice, hodnoty	Posílení, rozvoj
— platí pro všechny učitele, zaměstnance školy, uchazeče o místo ve škole, případně zákonné zástupce žáků	
Přijímání nových pracovníků	
Přijímání nových učitelů a zaměstnanců se děje v rámci konkurzu, na základě jasných pravidel daných občanským zákoníkem a pravidly školy pro výběrová řízení. Novým pracovníkům je přidělen/a uvádějící kolega/yně.	— usilovat o častější zpětnou vazbu nového pracovníka pro získání jeho pohledu na fungování procesů ve škole a jejich možného zlepšení od začátku jeho působení
Osobní vzdělávání	
Máme vypracovaný plán profesního rozvoje pedagogů a zaměstnanců školy. Dbáme na průběžné osobní vzdělávání – učitelé a asistenti si zaznamenávají, co prostudovali, jakých vzdělávacích akcí se účastnili, co uplatňují ve výuce, co mohou nabídnout ostatním.	— důsledněji vést v osobních portfoliích (denících) záznamy o osobním vzdělávání s návrhy na využití ve výuce a projednání v širším týmu — vytvořit větší prostor pro sdílení nových podnětů, znalostí a dovedností mezi učiteli
Vzdělávání zajišťované nebo doporučované školou	
Pravidelně nabízíme a doporučujeme témata DVPP podle specializace i potřeb školy jako celku. Požadujeme seznámit ostatní učitele s obsahem absolvovaného vzdělávání a se získanými zkušenostmi.	— rozšířit nabídku vzdělávání — využívat společná setkání k problematice efektivního vzdělávání, včetně výjezdních zasedání učitelů v době prázdnin — více dbát na výběr lektorů,

	využívat spolehlivé reference o jejich kvalitě
Vzájemné sledování výuky	
Provádíme plánované i ad hoc hospitace ve výuce jednotlivých učitelů a vzájemné hospitace, které slouží k vzájemné inspiraci, poznání různých učebních stylů a prohlubování profesních i mezilidských vztahů	— najít prostor pro další vzájemné hospitace — důsledně provádět následné rozhovory
Vzdělávání mezi partnerskými školami	
Jsme otevřeni odborným setkáním a spolupráci s ostatními základními školami, SPC, PPP a DD, a to jak na úrovni vedení, tak učitelů. Realizujeme pravidelná setkání, porady a náslechy ve vybraných vyučovacích hodinách, pořádáme několik praxí a aktivně navazujeme nové spolupráce. Díky tomu dochází k výměně zkušeností, sdílení dobré praxe a vzájemnému obohacení pedagogů i vedení škol.	— zahájit spolupráci s pedagogickou fakultou (XY) a jako fakultní škola se zapojit do dílčích pedagogických výzkumů
Vzdělávání související s provozem školy	
Učitelé i zaměstnanci školy jsou pravidelně proškolení v otázkách ochrany a bezpečnosti práce, v problematice ochrany osobních údajů a dalších právních změn týkajících se jejich činnosti, účast na proškolení stvrzují podpisem. S nutnými právními, hygienickými a bezpečnostními otázkami jsou průběžně seznamováni žáci i zákonní zástupci.	— dále pokračovat ve školení v otázkách ochrany a bezpečnosti práce, první pomoci

Informace o bezpečnosti a ochraně dat jsou i na webu školy a na konkrétních informačních nástěnkách ve škole.	
V této oblasti rozvíjíme a posilujeme sdílené poznatky, osobní identitu, poznávání a využívání nových technologií.	

Pedagogický sbor školy tvoří kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci i pedagogové, kteří si potřebnou odbornou kvalifikaci v současné době doplňují. Součástí týmu jsou také odborníci v oblasti speciální pedagogiky. Škola dbá na profesionalitu pedagogických pracovníků a podporuje jejich průběžný profesní rozvoj s ohledem na potřeby žáků i aktuální směry ve vzdělávání. Systematicky rozvíjíme digitální kompetence učitelů a podporujeme jejich průběžný profesní růst v oblastech, jako jsou rozvoj klíčových kompetencí a základních gramotností žáků, motivační hodnocení, aktivační metody výuky, individuální a speciálně pedagogický přístup a propojení formálního a neformálního vzdělávání. Vedení školy se rovněž účastní školení zaměřených na rozvoj manažerských dovedností a vedení týmů, aby bylo možné efektivně podporovat učitele a jejich iniciativu ve vzdělávání.

Organizace výuky

Pravidla, rituály, symboly, tradice, hodnoty	Posílení, rozvoj
— týká se všech žáků, učitelů, zaměstnanců školy, případně zákonných zástupců žáků	
Příprava na výuku	
Především na 1. stupni učitelé otevřeně sdílejí nápady a materiály, které shromažďujeme ve společných sborovnách a třídách. Spoustu vzdělávacích aktivit plánujeme společně, čímž zároveň podporujeme týmovou spolupráci a prohlubování vzájemných vztahů. Podobný přístup uplatňujeme v metodických sekcích jednotlivých vyučovacích předmětů na 2. stupni. Učitelé mají k dispozici dostatek podkladových materiálů pro přípravu, které jsou dostupné ve vnitřních školních zdrojích.	— dále podporovat rozvoj a obohacování učitelských materiálů propojením našich vnitřních školních zdrojů s dalšími aktuálními webovými stránkami obsahujícími inspirativní a metodické materiály do výuky - tímto způsobem nejen rozšiřujeme dostupné podklady, ale zároveň posilujeme otevřenou spolupráci a sdílení zkušeností mezi pedagogy
Čas výuky	
Výuka začíná v 7.55, žáci mohou vstupovat do budovy školy 15 minut před zahájením výuky. Přestávky jsou 10minutové, svačit mohou žáci po 1. nebo 2. vyučovací hodině. Po 2. hodině je přestávka 20minutová. Hodiny jsou 45minutové, při některých projektech lze výuku propojit do dvouhodinových celků.	— se zákonnými zástupci více hovořit o režimových otázkách žáků různého věku a jejich domácí přípravě na výuku

Celodenní akce, kurzy a další akce mimo školu jsou organizovány zvlášť v konkrétním časovém režimu.	
Průběh výuky	
Výuka probíhá na základě obsahu ŠVP a tematických plánů učitelů. Pedagogové přicházejí připraveni a v dobrém rozpoložení, aby přenesli na žáky chuť učit se a nadšení pro společnou práci. Hodina začíná motivační aktivitou a seznámením žáků s jejími cíli a vazbami na předchozí učivo. Na 1. stupni zahajujeme den společným ranním kruhem, který žákům poskytuje prostor pro sdílení, aktivizaci a seznámení s plánem dne. Žáci jsou podněcováni k aktivnímu zapojení do výuky, spolupráci, sebehodnocení i vzájemnému hodnocení. Na závěr hodiny učitelé shrnou práci žáků a uvedou obsah, který naváže v dalších hodinách. Pedagogové a asistenti pracují v úzké spolupráci a dokáží pružně reagovat na aktuální potřeby jednotlivých žáků.	— pokračovat v prohlubování individuálního a diferencovaného přístupu k žákům, přizpůsobovat metody výuky jejich potřebám a možnostem — posilovat týmovou spolupráci učitelů při přípravě a realizaci výuky, sdílet nápady a materiály ve společných prostorách a při společných aktivitách — rozvíjet aktivní zapojení žáků do plánování a hodnocení výuky, podporovat jejich sebehodnocení, vzájemné hodnocení a odpovědnost za vlastní učení — podporovat propojení formálního a neformálního vzdělávání prostřednictvím praktických činností, projektů a aktivit v okolí školy
Wellbeing žáků a učitelů	
Wellbeing chápeme jako všestrannou pohodu žáků a učitelů odvíjející se od dobrých vzájemných vztahů, denního režimu, zdraví a bezpečí, úspěšnosti ve vzdělávání, motivace při učení atd.	— zaměřit se především na provázání všech faktorů, které ovlivňují pohodu žáků i učitelů — se zákonnými zástupci více hovořit o dostátku pohybu, spánku,

Wellbeing žáků podporujeme naplňováním všech výše i níže popsaných aktivit školy a sledováním jejich vlivu na žáky, včetně eliminace negativních dopadů na pohodu žáka vznikajících v rodině (vzájemné projednávání problémů se zákonnými zástupci). Učíme žáky odolnosti i způsobům korekce a relaxace po fyzické a psychické zátěži. Wellbeing učitelů se odvíjí od jejich vzájemných vztahů, klima ve škole, jejich pracovního vytížení, možnosti aktivního a pasivního odpočinku i akceptování osobních problémů.	odpočinku v režimu žáků, o důležitosti pravidelné stravy apod., ale také o přílišném usnadňování činností, které by je měly připravovat na odolnost v situacích běžného života — realizovat na škole návštěvy zástupců jiných českých a zahraničních škol, kde je wellbeing uplatňován na vyšší úrovni, a vzájemně sdílet zkušenosti — připravit větší prostor pro sdílení vhodných copingových strategií, chceme nabídnout individuální konzultace a skupinový koučink
Ukázky výuky	
Rodiče žáků mají možnost po předchozí domluvě s vyučujícím kdykoliv nahlédnout do výuky a sledovat činnost žáků i způsob práce učitelů. Škola rovněž pravidelně organizuje Dny otevřených dveří pro zákonné zástupce a partnery školy, aby se seznámili s prostředím školy, její vybaveností a výsledky vzdělávání žáků. Kromě toho pořádáme různé společné akce, jako jsou jarmarky, tvořivé dílny a jiné aktivity, při kterých se rodiče mohou aktivně zapojit do života školy.	— víc sledovat zpětnou vazbu zákonných zástupců žáků a partnerů na kvalitu výuky a podmínky pro výuku
Projekty	
Realizujeme řadu	— uvádět aktuální přehled

krátkodobých a dlouhodobých projektů podle potřeb vzdělávání a možností školy – Návštěva hlavního města, Za kulturou (návštěvy divadelních a filmových představení, koncertů a výstav) atd.	dlouhodobých a krátkodobých projektů s podrobným obsahem i termíny akcí na webu školy
V této oblasti rozvíjíme a posilujeme ochranu zdraví a bezpečí, ochranu životního prostředí, sdílení poznatků, osobní identitu, poznávání a využívání nových technologií.	

Organizace vzdělávání má své standardní postupy, které se osvědčují. Vedle naznačených změn ve výuce, které zdůrazňují kompetenční vzdělávání a dotýkají se vzdělávacích strategií, metod a forem práce (aktivizační metody výuky, rozšíření příležitostí k aktivní a tvořivé činnosti), se chceme soustředit na další postupnou proměnu klimatu a prostředí školy. Cíleně podporujeme wellbeing žáků – propojení všech aspektů, které mají na pohodu žáků vliv, tj. sladění podmínek a postupů všech učitelů a zaměstnanců vůči žákům ve výuce i mimo vyučování. Úpravou vztahů, podmínek a konkrétních úkolů podporujeme wellbeing učitelů, kteří často svou osobní pohodu podceňují a nepřikládají jí dostatečný význam. Naším cílem je podporovat podnětnou interakci mezi všemi aktéry života ve škole.

Reflexe a hodnocení kvality výuky

Pravidla, rituály, symboly, tradice, hodnoty	Posílení, rozvoj
— týká se všech žáků, učitelů, zaměstnanců školy, případně zákonných zástupců žáků	
Reflexe výsledků učení žáků	
Systematicky vedeme žáky k hodnocení vlastních postupů při učení a výsledků učení podle předem známých kritérií. Učíme je vést si svá portfolia výsledků učení a hodnotit, co se jim daří, co je zajímá, jaké jsou jejich názory na učení i absolvované činnosti. Vedeme žáky k vrstevnickému hodnocení, které má kromě rozvoje schopností posoudit práci jiných i značnou socializační hodnotu.	— žáky postupně učit, aby si při sebehodnocení a vrstevnickém hodnocení utvářeli i vyšší osobní nároky na kvalitu práce a její ocenění
Reflexe kvality výuky	
Učitelé průběžně hodnotí svou práci a její výsledky, zaznamenávají do svých portfolií (deníků), úspěchy, posuny, nezdary, problémy i náměty na sdílení. Reflexi pedagogické práce považujeme za stěžejní činnost, která navozuje inovace ve vzdělávání. Schopnost reflexe vlastní práce a její obhájení (prosazení) je i důležitým aspektem ohodnocení učitele.	— usilovat o důslednější sdílení zkušeností (pozitivních i negativních) mezi učiteli
Zpětná vazba od kolegů	

Pravidelně zařazujeme do činnosti školy hospitace vedení školy a vzájemné hospitace učitelů. Hospitace jsou prováděny po vzájemné dohodě, v konkrétním čase a na sledování konkrétních aspektů výuky. Učitel má právo si hospitaci vyžádat. Po hospitacích dochází v určeném čase k pohospitačnímu rozhovoru, k projednání konkrétních situací a k nasměrování dalšího postupu při rozvoji profesních dovedností učitele.	— nabízet pro ředitele a učitele jiných škol tzv. „komentované hospitace“ v hodinách učitelů, kteří reprezentují kvalitní výuku (zájemci sledují, zasvěcený metodik komentuje, co a proč učitel dělá; na závěr je diskuse s vyučujícím a metodikem ke shlednuté hodině)
Zpětná vazba od žáků a zákonných zástupců	
Prostřednictvím dotazníků a rozhovorů získáváme i zpětnou vazbu od žáků a zákonných zástupců na postupy ve výuce.	— průběžně pokračovat ve sběru zpětné vazby
V této oblasti rozvíjíme a posilujeme sdílení poznatků, osobní identitu, rovnost ve společnosti, poznávání a využívání nových technologií.	

Reflexe a hodnocení kvality výuky jsou klíčovými prvky rozvoje vzdělávání na naší škole. Vedení školy podporuje všechny aktivity učitelů směřující ke zvyšování kvality výuky žáků. Pedagogové pravidelně absolvují hospitace a náslechy, které jim umožňují vzájemnou inspiraci, nahlédnutí do různých učebních stylů a prohlubování týmové spolupráce.

Žáci i učitelé mají možnost zapojení rodičů do výuky, a to nejen při pravidelných Dnech otevřených dveří, ale i v běžném provozu školy, čímž podporujeme partnerský přístup a každodenní kontakt mezi školou, rodinou a vychovateli. Plánujeme rovněž průběžně poskytovat pedagogům příležitosti k účasti na specializačních školeních a

aktivitách zaměřených na hodnocení kvality výuky, reflexi výsledků a tvorbu návrhů pro její další zlepšování.

Propojování formálního a neformálního vzdělávání

Pravidla, rituály, symboly, tradice, hodnoty	Posílení, rozvoj
— týká se všech žáků, učitelů, zákonných zástupců žáků	
Aktivní vyhledávání možností neformálního vzdělávání	
Vedení školy i učitelé cíleně vyhledávají instituce neformálního vzdělávání a sbírají informace o nabídkách vzdělávacích programů a akcí. Díky blízkému umístění školní družiny a dětského domova často uskutečňujeme společné aktivity, návštěvy a konzultace, které umožňují sdílení zkušeností a propojení formálního a neformálního vzdělávání.	— žáky postupně učit, aby si při sebehodnocení a vrstevnickém hodnocení utvářeli i vyšší osobní nároky na kvalitu práce a její ocenění
Systematické využívání nabídky neformálního vzdělávání mimo školu	
Pravidelně navštěvujeme místní knihovnu, městský úřad a poštu, čímž žáci získávají zkušenosti s reálným prostředím a rozvíjejí občanské kompetence. Škola se také aktivně zapojuje do veřejně prospěšných akcí, například prodeje kytiček na podporu léčby rakoviny či dalších charitativních a komunitních aktivit, čímž žáci poznávají hodnotu solidarity, pomoci druhým a aktivního občanství. Jsou organizovány poznávací zájezdy žáky a učitele. Cílem jsou vybrané	— usilovat o to, aby se využívání edukačního potenciálu neformálních institucí stalo součástí běžného plánování výuky a činnosti školy a bylo propsáno do tematických plánů — vytvářet prostor pro reagování učitelů na krátkodobé nabídky programů a akcí a možnost jejich využití se žáky — nově zařadit návštěvy science centra v krajském městě a specificky

památky a lokality, které nějak souvisejí s konkrétním výročím, nebo obsahem vzdělávání. Na konci školního roku se pořádají výlety žáků jednotlivých ročníků za historickými památkami či přírodními krásami.	zaměřené exkurze zařadit do výuky napříč všemi ročníky 2. stupně — přesunout tzv. projektové dny školy do prostor konkrétních institucí zejména ve prospěch posilování badatelského a objektového učení — v rámci péče o talenty připravit návštěvy vzdělávacích akcí, které nově nabízí muzeum a galerie v krajském městě se zaměřením na vstup do světa vědy a na výtvarné umění (komentované prohlídky, workshopy a dílny) ve spolupráci s místní environmentální vzdělávací organizací připravit pro žáky se SVP na 1. stupni vzdělávací „programy na míru“ vhodné pro celoroční realizaci ve škole
Systematické využívání nabídky neformálního vzdělávání ve škole	
Každoročně organizujeme přespání ve škole, které žákům poskytuje možnost prohlubovat spolupráci, posilovat kolektivní vazby a rozvíjet praktické dovednosti mimo běžnou výuku. Běžně využíváme tradiční nabídku programů kulturního domu, městského muzea, městského vzdělávacího centra uzpůsobené potřebám školy (vzdělávání žáků). Dlouhodobě spolupracujeme s místními hasiči, městskou policií, záchranáři, sportovci, umělci – do výuky si pravidelně zveme jejich zástupce na	— pro větší aktivizaci žáků oslovit organizátory různých dílen a workshopů (např. artefakty minulosti, setkání s uměním), aby je uspořádali přímo ve škole — na základě spolupráce se zákonnými zástupci žáků vytvořit cyklus besed, které zajistí oslovení rodiče – odborníci v různých profesích (podpora kariérního rozvoje) — rozvinout širší spolupráci s místními neziskovými organizacemi, které kromě již

tematické přednášky a diskuse. Využíváme jejich pomoc i při realizaci školních akcí.	navštěvovaných preventivních programů, nabízet stále větší množství ekologicky zaměřených vzdělávacích programů
Podpora kompetenčního vzdělávání	
Navštěvujeme řadu edukačních programů pro školy, které rozšiřují a prohlubují znalosti žáků.	— využívat spolupráce s neformálními institucemi, které na základě vlastních zkušeností vyhodnotíme jako „kvalitní“ a které budou splňovat požadavek na cílenou podporu kompetenčně pojatého vzdělávání a úspěšný rozvoj zkušenostního učení — domlouvat se zástupci různých neformálních institucí programy „na klíč“ podle návrhu učitelů a efektivně využít netradičního prostředí k cílené podpoře myšlení v souvislostech u žáků — blíže se seznámit s aktivitami odborných pracovníků prováděnými v rámci jejich vědecké a výzkumné činnosti na pracovišti v muzeu i v terénu a domluvit s nimi konzultace pro nadané žáky (ve prospěch rozvoje specializace i myšlení v souvislostech) — v širší míře využít multisenzoriálního přístupu

	muzei a galerií v blízkém okolí (pro žáky s podporou i bez podpory), které má šanci reálně posloužit ke zvýšení motivace žáků, uvolnění kognitivního napětí a žádoucího oživení výuky
V této oblasti rozvíjíme a posilujeme sdílení poznatků, rovnost ve společnosti, ochranu zdraví a bezpečí, poznávání a využívání nových technologií.	

Naše škola, díky své malé velikosti a dobrému propojení s okolím, umožňuje žákům pravidelně účastnit se rozmanitých mimoškolních aktivit. Žáci navštěvují besedy, přednášky a projekty pořádané místními organizacemi, městským úřadem či knihovnou. Společně se školní družinou a dětským domovem se účastníme návštěv, výletů a praktických činností, které propojují formální vzdělávání s praktickými zkušenostmi a podporují rozvoj klíčových kompetencí.

Učitelé při plánování využívají tipy a inspiraci z webových stránek města, NPI a dalších vzdělávacích zdrojů a vzájemně sdílí osvědčené postupy, aby každá aktivita měla konkrétní dopad na rozvoj žáků. Součástí jsou i ukázky žákovských portfolií, které dokumentují jejich postup a výsledky.

Takto propojené formální a neformální vzdělávání podporuje osobní rozvoj každého dítěte, rozvíjí jeho nadání, působí preventivně proti rizikovému chování a zároveň posiluje sociální vztahy a pozitivní klima ve třídách a odděleních školní družiny

Organizační, prostorové, materiální, hygienické bezpečnostní a jiné podmínky

Pravidla, rituály, symboly, tradice, hodnoty	Posílení, rozvoj
— týká se všech žáků, učitelů, zákonných zástupců žáků	
Prostorové podmínky	
Prostorové podmínky jsou popsány v kapitole 1.2 Popis školy. V areálu školy je dvůr a školní zahrada vhodná pro pobyt a činnosti žáků venku. K dispozici máme také tělocvičnu a pravidelně využíváme externí tělocvičnu pro tělesnou výchovu a sportovní aktivity. Třídy jsou uspořádány tak, aby poskytovaly dostatek prostoru pro pohyb, individuální i skupinovou práci a zároveň zahrnovaly koutky pro odpočinek. Umožňují také pořádání ranního kruhu a nenáročná kompenzační či relaxační cvičení žáků. Jsou respektovány prostorové nároky na vzdělávání žáků s PPO. Ve třídách, na chodbách, ve školní družině i ve venkovním areálu školy jsou vymezeny pracovní, relaxační a odpočinkové zóny pro využití volného času. Každý učitel má k dispozici sdílený nebo samostatný kabinet.	— trvale inovovat vybavení jednotlivých prostor podle možností školy — vytvářet nové prostory pro výstavy prací žáků či výstavy na témata související s výukou — cíleně využívat prostor dvora, školní zahrady a přilehlé přírodní okolí školy k výuce OSV aktivit a dalších vyučovacích předmětů — usilovat o získání finančních prostředků a vybavení pro Snoezelen místnost, která podpoří relaxaci a smyslovou stimulaci žáků
Materiální podmínky	

Kmenové třídy jsou vybaveny víceúčelovým funkčním nábytkem, nastavitelnými židlemi a stolky, ve většině tříd jsou i interaktivní tabule a další digitální technika s připojením na internet. Multioborové učebny mají specifické vybavení odpovídající daným vyučovacím předmětům. Kabinety učitelů jsou vybaveny nábytkem pro uložení pomůcek, zařízením pro přípravu učitelů na výuku, včetně počítačů s připojením na internet. Zařízení umožňuje i odpočinek. Ve sborovně a v dalších patrech a budovách školy jsou instalovány tiskárny a kopírky pro potřeby přípravy na vyučování.

Realizujeme systém poskytování učebnic žákům, kteří absolvovali daný ročník, žákům vstupujícím do daného ročníku, nebo zakoupení vlastních učebnic a dalších pomůcek. ŠD je vybavena pracovním i odpočinkovým nábytkem a pomůckami pro pasivní a aktivní relaxaci, zájmovou činnost a samostudium. Škola dále disponuje rozmanitými digitálními pomůckami, včetně iPadů, dronu, programovatelných robotů a zařízení pro virtuální realitu, které žákům umožňují inovativní formy učení a rozvíjení digitálních kompetencí.

Každý žák má vlastní šatní skříňku s klíčem.

- materiální vybavení školy průběžně inovovat
- zakoupit další tablety pro zefektivnění práce žáků v některých vyučovacích předmětech
- trvale inovovat hardware a software digitálních zařízení
- inovovat interaktivní tabule ve všech třídách

Organizace režimu dne	
Denní režim žáků je navázán na organizaci výuky, přestávky, čas oběda, účast ve ŠD a jiné zájmové aktivity žáků organizované školou. Respektujeme věk žáků a hygienu učení. Dodržujeme pravidelný stravovací a pitný režim ve shodě s rozvrhem a věkem žáků. Činnosti žáků často střídáme a využíváme aktivní učení, aby se děti zapojovaly různými způsoby a měly možnost rozvíjet své dovednosti a kompetence. TV a jiné fyzicky náročné činnosti nezařazujeme bezprostředně po obědě.	— usilovat o větší osobní odpovědnost žáků za bezpečnost činností, které provádějí ve volném čase přestávek v areálu školy
Hygienické podmínky	
V každé třídě je umyvadlo. Na každém patře jsou kontejnery na tříděný odpad. Dbáme na zdravé prostředí pro učení (světlo, teplo, malá hluchost a prašnost, větrání, pravidelný úklid atd.). WC a umývárny jsou vybaveny dostatečným počtem hygienických zařízení, která odpovídají normám a potřebám žáků daného věku, a hygienickými potřebami – mýdlo, papírové ubrousky pro osušení. Škola poskytuje zdarma hygienické a menstruační pomůcky, které jsou k dispozici na toaletách nebo u třídních učitelů.	— nadále zdůrazňovat potřebu šetřit energie, vodu a hygienický materiál u žáků i učitelů, zaměstnanců školy — nadále úsporně zacházet s provozním materiálem – papír, tonery, tužky atd. — uplatňovat specifická pravidla daná ve školním řádu pro užívání mobilních telefonů ve škole – je projednáno se zákonnými zástupci žáků

Zdravotnický materiál je v označených skříňkách i v jednotlivých patrech školy. V celém areálu školy i při všech akcích mimo školu je zákaz kouření, pití alkoholu, požívání drog.	
Bezpečnostní podmínky	
Máme zpracovaný minimální preventivní program včetně krizových plánů. Vstup do školy je bezbariérový. Ve všech prostorech a patrech školy jsou požární hydranty a hasicí přístroje odpovídající platným normám. Kontrola a revize všech zařízení ve škole se děje podle plánu revizí. Žáci i učitelé jsou průběžně informováni o bezpečnostních podmínkách provozu v konkrétních učebnách a při konkrétních činnostech. Učitelé jsou proškolení v podmínkách bezpečnosti a ochrany zdraví i ochrany osobních dat.	— trvale prosazovat zdravý životní styl u žáků i učitelů a eliminovat výskyt rizikového chování — zajistit výraznější proškolení žáků i učitelů v dovednostech poskytování první pomoci
V této oblasti rozvíjíme a posilujeme rovnost ve společnosti, ochranu zdraví a bezpečí, ochranu životního prostředí, poznávání a využívání nových technologií, důstojný život.	

Podmínky školy mají zásadní vliv na úroveň vzdělávání, zdraví, bezpečí a celkovou pohodu žáků. Cíleně vytváříme optimální a rovné podmínky pro učení všech žáků a práci všech zaměstnanců školy, aby vzdělávání bylo skutečně dostupné pro každého. Zohledňujeme požadavky a náměty učitelů, žáků a zákonných zástupců na jejich zlepšení v rámci finančních možností školy

a platné legislativy. Na základě vymezených vizí, vzdělávacích strategií, kultury školy a způsobů hodnocení usilujeme o vytváření kvalitní školy v souladu s pravidly prosazovanými ČŠI.

CHARAKTERISTIKA ŠVP

2.1 VÝCHODISKA VZNIKU ŠVP

Školní vzdělávací program základní školy **ZŠ, DD, ŠD a ŠJ Vrbno p. Pradědem** byl zpracován podle aktuální verze RVP ZV jako předmětový modelový ŠVP, kde vyučovací předměty odpovídají vzdělávacím oborům RVP ZV. Inspirací pro nás byly i další podkladové materiály uváděné v tomto ŠVP. Vycházeli jsme i z vlastních dlouhodobých zkušeností se vzděláváním žáků 1.–9. ročníku, z konzultací s partnerskými základními školami, blízkými mateřskými školami. Na tvorbě ŠVP se podíleli všichni vyučující pod vedením koordinátorky ŠVP a ředitelky školy.

Při tvorbě ŠVP jsme vycházeli z těchto zkušeností a předpokladů:

- nelze žáky naučit všechno, ale je možné je k učení motivovat, učinit vzdělávání zajímavé, a rozvíjející, které žákům umožní osvojit si společný základ a rozšířit oblasti jejich zájmu;
- neexistuje jediná cesta, jediný způsob dosahování vzdělávacích cílů, ale je možné využít různé postupy a navozovat různé vyučovací situace podporující individuální potřeby a zájmy žáků;
- je nesmyslné usilovat o stejné výsledky u všech žáků, ale je možné dosahovat výsledků na úrovni individuálního maxima každého z nich;
- pro kvalitu vzdělávání není rozhodující množství poznatků, které si žáci osvojí, ale jejich smysluplnost, propojenost, trvalost a využitelnost; proto zdůrazňujeme ve výuce výběr nezbytných vědomostí, praktické činnosti, projekty, volitelné aktivity podle zájmů žáků, propojenost s místem školy, spolupráci s partnery, akceptování neformálního vzdělávání, spolupráci se zákonnými zástupci žáků atd.;

— žák není formován jen obsahem vzdělávání, ale celou atmosférou a kulturou školy; proto klademe důraz na ozdravení vztahů mezi žáky, mezi učiteli a žáky, mezi učiteli a zákonnými zástupci žáků, na spolupráci, porozumění, vzájemný respekt, toleranci, aktivitu žáků i jejich bezpečnost, na průběžné monitorování vzdělávání žáků, motivující hodnocení atd.

ŠVP naší školy pro nás znamená:

— společnou a reálnou představu o kvalitním vzdělávání bez formálností a komplikací, o které jsme přesvědčeni, že posune vzdělávání na naší škole na vyšší úroveň;

— práci v týmu, při níž propojujeme své zkušenosti, nápady a aktivitu, vytváříme a koordinujeme společné postupy vůči žákům, zákonným zástupcům i partnerům ve vzdělávání; ty následně ověřujeme, dále promýšlíme a přenášíme do případných úprav ŠVP;

— program, kterému rozumíme, věříme mu, cítíme za jeho naplňování společnou odpovědnost; program, který podporuje naši sebedůvěru a naše sebevědomí, že jsme schopni kvalitně pracovat – rozvíjet žáky, naslouchat si, dohodnout se, vzájemně se obohacovat a pomáhat si;

— trvalou reflexi a sebereflexi společné práce na základě předem formulovaných společných kritérií a nástrojů pro hodnocení žáků a vlastní práce, vzájemných náslechů a společných diskusí, objektivního hodnocení, ocenění i rad – bez příkras, alibismu, podceňování či zneužívání odpovědnosti a pravomocí;

— transparentnost obsahu a procesu vzdělávání na škole, srozumitelnost programu pro nás i veřejnost, schopnost ho vysvětlovat a obhájit; možnost propagovat vlastní dobrou práci.

Aktuální znění RVP ZV přináší některé nové obsahy i priority při realizaci základního vzdělávání, které mají vliv na podobu a tvorbu ŠVP. Jedná

se především o zvýraznění kompetenčního vzdělávání, zařazení aktuálních sdílených hodnot vzdělávání, kultury školy, vymezení očekávaných výsledků učení (OVU) nejen ve vzdělávacích oborech, ale i u klíčových kompetencí, nově zařazených základních gramotností a nově vymezených průřezových témat. Jinak je utvářen i rámcový učební plán s důrazem na společný obsahový základ a disponibilní časovou dotaci, změny jsou i ve struktuře ŠVP atd. To vše má dopad na zpracování ŠVP naší školy v jednotlivých kapitolách.

2.2 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ

Přijímání žáků k povinné školní docházce – zápis do 1. ročníku

Přijímání žáků ke vzdělávání v základní škole ZŠ, DD, ŠD a ŠJ Vrbno p. Pradědem probíhá ve shodě se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zápisem k povinné školní docházce se rozumí podání písemné žádosti zákonného zástupce k přijetí dítěte k povinnému vzdělávání na adresu naší školy a účast zákonného zástupce (nebo zmocněné osoby) a budoucího žáka 1. ročníku při zápisu k povinnému vzdělávání v základní škole. Žádost se zasílá elektronicky na e-mailovou adresu školy (viz kapitola 1.1), nebo do datové schránky školy (viz kapitola 1.1) v období jednoho měsíce před dnem zápisu.

Období podání přihlášky k zápisu a den zápisu stanovuje ředitelka školy ve shodě s platnými právními předpisy (školským zákonem) pro daný rok na webu školy.

Zápisu se účastní přijímané dítě, zákonný zástupce (nebo zmocněná osoba). K zápisu musí znovu přijít i dítě, kterému byl v předchozím roce povolen odklad povinné školní docházky. V případě nemoci dítěte postačí podání písemné žádosti k přijetí dítěte k povinnému vzdělávání zákonným zástupcem, nebo jeho zmocněncem v den zápisu.

O přijetí žáka ke vzdělávání na základní škole rozhoduje v souladu se školským zákonem a na základě kritérií uvedených na webu školy ředitelka školy. Přednostně jsou přijímáni žáci ze spádové oblasti školy. Čas, ani pořadí příchodu k zápisu, nemá vliv na rozhodnutí o přijetí. Rozhodnutí o přijetí/ nepřijetí žáka, včetně postupu pro odvolání proti nepřijetí, je zasláno na adresu zákonného zástupce elektronicky nebo poštou

Adaptační období v 1. ročníku

Vstup žáků na základní školu představuje pro žáky i jejich rodiče náročné období. Proto je potřeba žáky na vstup do školy připravit. Po nástupu žáků do 1. ročníku poskytujeme žákům časový prostor k jejich bezproblémovému přechodu do základního vzdělávání i pro jejich začlenění do kolektivu spolužáků.

O přípravě žáků na vstup do základní školy hovoříme se zákonnými zástupci žáků (zmocněnými osobami) už při zápisu do povinného vzdělávání.

Adaptační období v prvních týdnech a měsících pobytu žáků v základní škole organizujeme v návaznosti na režim v mateřské škole a obsah RVP PV. Pro žáky je důležitá především osoba třídního učitele / třídní učitelky, organizace denního režimu a naplňování základních potřeb žáků:

- první den školy probíhá za účasti zákonných zástupců, aby se žáci v novém prostředí cítili bezpečně; žáci dostávají dárky vyrobené staršími žáky, aby si uvědomili, že se na ně všichni ve škole těšíme a že vstup do školy je pro všechny významným dnem;
- každý den žáci začínají ranním kruhem, kdy se společně vítají a seznamují se s programem a činnostmi pro daný den; žáci mají možnost se na cokoli ptát, uvést, na co se těší, co je zajímavé, případně co je trápí, čeho se obávají; nenutíme žáky do činností, pokud se nechtějí zapojit;

- dodržujeme pravidelnou posloupnost činností s dostatečným prostorem pro individuální projevy a postupy žáků, aby si žáci zvykali na denní režim a školní práci – dodržujeme společný řád a pravidla společného soužití; vyučujeme v prvních týdnech v blocích s přestávkami pro relaxaci;
- citlivě vycházíme z možností žáků; střídáme různé činnosti diskusní, pohybové, zábavné aj.; učíme žáky překonávat překážky při učení, odložit na čas základní potřeby atd.;
- učíme žáky vzájemně komunikovat, spolupracovat, sladovat různé názory a zájmy ve prospěch třídního týmu;
- do výuky zařazujeme pravidelné pohybové aktivity i prostor pro soukromí, hru, odpočinek a relaxaci žáků (ve vnitřním a venkovním prostředí);
- učíme je dodržovat v prostředí školy základní hygienické návyky a bezpečné chování; seznamujeme žáky s prostory školy a poučíme je o bezpečném pohybu ve škole i při přechodech do tělocvičny, ŠD a ŠJ;
- přistupujeme ke všem žákům s vlídností, taktem a pochopením pro jejich potřeby a problémy; rozvíjíme prostředí bezpečí, důvěry, spravedlnosti, respektu, ohleduplnosti, vzájemné pomoci; učíme je rozumět svým duševním stavům a chápat emoce jiných; rozvíjíme jejich komunikační schopnosti a dáváme jim prostor ptát se na všechno, co je zajímá;
- vedeme žáky s trpělivostí a s realistickým pohledem na jejich možnosti; upevňujeme je v tom, že prvotní nezdary a chyby jsou přirozené; pozitivně žáky hodnotíme a motivujeme je k sebevědomí a odpovídajícímu sebepojetí;
- od prvního dne probíhá se zákonnými zástupci žáků osobní i písemný kontakt; informujeme je o cílech, metodách a formách výuky;

o podpoře žáků v rodině, o domácí přípravě atd.; okamžitě s nimi řešíme jakékoli projevy žáků signalizující nezvládnutou adaptaci na nové podmínky v základní škole;

Identifikace potřeb žáků

Žáci mají své životní potřeby – fyziologické, psychické, sociální, speciální (tělesné, smyslové). Identifikace potřeb žáků je důležitá, protože ovlivňuje jejich vývoj i předpoklady pro učení.

Identifikace fyziologických potřeb je zřejmě nejsnazší a vychází ze zajištění stravovacího a pitného režimu, zajištění dalších fyziologických potřeb, včetně pohybu a odpočinku, přiměřené teploty a osvětlení vyučovacích prostor při činnostech, ochrany před hlukem, úrazy a bolestí atd.

Obtížnější je sledovat, jak jsou tyto potřeby žáků zajištěny mimo školu a zda mají dopad na schopnost žáků se učit a vytvářet vhodné vztahy (nedostatek spánku, nevhodná strava apod.). Určité projevy žáků, jako je únava, apatie, neklid, nesoustředěnost, agresivita atd., řeší třídní učitelé/ky se zákonnými zástupci žáků a se školským poradenským zařízením.

Psychické potřeby žáků jsou ve škole stimulované množstvím a kvalitou podnětů a vztahů, naplňováním smysluplnosti, stálosti a řádu v podnětech, stabilitou a důsledností, souladem ve verbální a neverbální komunikaci (co říkáme a jak to říkáme), sounáležitostí (patřit někam a k někomu), podporou životního směřování a uplatnění. Naplňování daných potřeb stojí na kvalitě učitelů a vztazích ve škole.

Identifikace psychických potřeb vyplývá především z projevů žáků, jejich chování, jednání, argumentace atd. Problémové projevy a vztahy projednáváme se samotnými žáky, výchovným poradcem, se zákonnými zástupci žáků, s pracovníky školského poradenského zařízení.

Při identifikaci sociálních potřeb postupujeme podle metodického materiálu Národního pedagogického institutu z roku 2024 „Identifikace žáků se sociálním znevýhodněním v základní škole“.

Identifikace potřeb a podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných je v uvedena v následující kapitole 2.3.

2.3 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI, ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

2.3.1 Popis systému péče o žáky s podpůrnými opatřeními

Někteří žáci v průběhu celé či jen v určitých fázích své vzdělávací cesty vyžadují vyšší, dočasně zvýšenou nebo trvale zvýšenou podporu. Tato potřeba může vyvstat při adaptaci na vstup do vzdělávání, při naplňování speciálních vzdělávacích potřeb, v souvislosti s rostoucími nároky při přechodu na vyšší stupeň vzdělávání, nebo při rozvoji jejich nadání.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními (PO) máme ve škole vytvořen systém péče. Žáky s PO rozumíme v souladu se školským zákonem žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) i žáky nadané.

Systém je postaven na spolupráci všech učitelů a dalších pedagogických pracovníků školy a na nástrojích, které mohou využívat. Struktura podpory je vázaná na blízkost a podíl na edukaci daného odborníka k žákovi. Nastavení podpory probíhá ve vzájemné spolupráci učitele konkrétního předmětu, třídního učitele a asistenta pedagoga a poradenského pedagogického pracovníka školy (výchovní poradce, školní metodik prevence, školní speciální pedagog, školní psycholog). V širším kontextu potom ve spolupráci s poradenskými pracovníky školských poradenských zařízení (ŠPZ) a dalších specializovaných pracovišť, s nimiž škola spolupracuje, a

pracovníky institucí, v nichž žáci rozvíjejí své nadání. Komunikaci zajišťuje třídní učitel.

Ve škole zajišťujeme poradenské služby zaměřené zejména na:

- plánování a poskytování PO (včetně PO 1. stupně); sledování a vyhodnocování účinnosti zvolených PO;
- kariérové poradenství spojující vzdělávací, informační a poradenskou podporu k vhodné volbě vzdělávací cesty a pozdějšímu profesnímu uplatnění všech žáků, tedy i žáků s PO;
- podporu vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí a/ nebo s odlišnými životními podmínkami;
- podporu vzdělávání nadaných žáků;
- podporu vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem;
- průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s výchovnými či vzdělávacími obtížemi; včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů a předcházení všem formám rizikového chování, včetně různých forem šikany a diskriminace; průběžné vyhodnocování účinnosti preventivních programů uskutečňovaných školou.

2.3.2 Zodpovědné osoby v systému péče o žáky s PO, jejich role a vzájemná spolupráce Ředitel/ředitelka, zástupce/zástupkyně

- Zodpovídá za nastavení podpory všech žáků včetně nadaných (PO prvního stupně propisuje do výkaznictví ve školní matrice), podporuje další vzdělávání pedagogického sboru.

Třídní učitel/učitelka

- Motivuje k vytvoření vnitřních pravidel třídy v souladu se školním řádem. Dbá na jejich dodržování, podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky, a tím vytváří podmínky pro začleňování

žáků s PO; zajišťuje různé formy výuky pro podporu rozvoje nadání žáků. Komunikuje s ostatními o konkrétní podobě podpory žákům s PO a je garantem spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků s PO. Získává a udržuje si přehled o specifikách žáků s PO.

— Využívá metody práce směřující k personalizaci, individualizaci a diferenciaci žáků s SVP a nadaných, spolupracuje na písemném plánování procesu vzdělávání žáků s PO – plánu pedagogické podpory (PLPP), plánu jazykové podpory (PJP), individuálního vzdělávacího plánu (IVP), individuálního výchovného plánu (IVÝP), krizového plánu (KP) nebo jiného písemného plánu.

— Spolupracuje s výchovným poradcem při poskytování poradenských služeb týkajících se rozhodování o další vzdělávací a profesní dráze žáků s PO, při vytváření podmínek pro jejich začleňování a při komunikaci se zákonnými zástupci žáků.

— Spolupracuje se školním metodikem prevence na depistáži varovných signálů projevů rizikového chování při začleňování žáků s PO, spolupracuje na realizaci preventivních aktivit souvisejících se začleňováním žáků s PO.

— Spolupracuje s učiteli, trenéry a dalšími pedagogickými pracovníky, kteří se podílejí na podpoře nadání žáků.

Učitel/učitelka

— Má v systému péče o žáky s PO důležitou roli, především v rámci pedagogické diagnostiky žáků, při níž může žáka s potřebou PO identifikovat. Ve výuce heterogenního kolektivu využívá vnitřní diferenciaci a další metody a formy práce podporující rozvoj všech žáků, včetně žáků s PO a nadaných. Dále se podílí na návrhu PO a spolupracuje na tvorbě nástrojů podpory (PLPP, PJP, IVP, IVÝP, KP). Následně podpůrná opatření realizuje a vyhodnocuje, a to ve spolupráci s ostatními.

Asistent/asistentka pedagoga

- Bývá žákům nejbližší, může tedy díky svému pozorování a všímavosti identifikovat žáka s potřebou PO. Úzce spolupracuje s učiteli a třídním učitelem při podpoře žáků s PO a při podpoře pozitivního a vstřícného klimatu ve třídě.

Pedagogičtí pracovníci školního poradenského pracoviště

- Školní poradenské pracoviště (ŠPP) představuje vzájemně propojený celek výchovné (výchovné a kariérové poradenství) a preventivní činnosti školy (primární prevence). Jeho hlavním cílem je poskytování poradenských služeb ve škole. Širší poradenský tým je složený z ředitele školy, výchovného poradce, školního metodika prevence, školního speciálního pedagoga, školního psychologa a třídních učitelů. Pracovníci ŠPP se zejména podílejí na zajišťování PO, včetně podpory nadaných žáků. Poskytují součinnost se ŠPZ – konkrétně s pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP) nebo speciálně pedagogickým centrem (SPC). Spolupracují s orgány veřejné moci za účelem ochrany práv žáků a dalšími specializovanými pracovišti, která se podílejí na péči o žáky s PO (střediska výchovné péče, psychiatrické ambulance atd.).

Výchovný poradce/poradkyně

- Koordinuje spolupráci školy, zákonných zástupců žáků, ŠPZ a dalších institucí podílejících se na vzdělávání a výchově žáka (např. komunikace s ŠPZ o nastavení PO, s ošetřujícím lékařem, sportovním lékařem, organizacemi zabývajícími se sociální prací v oblasti sociálně znevýhodněných žáků, s OSPOD, střediskem výchovné péče, se školami a institucemi, které rozvíjejí nadání žáků). Komunikuje s nimi.

- Informuje třídního učitele o závěrech a doporučení ŠPZ (příp. sestavení PLPP, IVP a poskytnutých PO, včetně podpory nadaných žáků).
- Konzultuje s učiteli a pomáhá jim při realizaci PO (např. sledování zapojení žáka do třídního kolektivu a vztahů ve třídě, porovnávání úrovně školních výstupů a jednotného přístupu všech pedagogů, zohledňování doporučení ŠPZ a vyhodnocování jejich realizace, vliv aktivit rozvíjejících nadání na proces vzdělávání).
- Koordinuje tvorbu a konečnou podobu dokumentů (IVP, PLPP, PJP, IVÝP, KP, podkladů pro ŠPZ, zpráv pro OSPOD, tj. žádosti a vyhodnocení), pokud jsou pro realizaci PO nezbytné. IVÝP (včetně např. popisu kázeňských opatření, nastavení procesu výchovných komisí) a KP pak vytváří ve spolupráci se školním metodikem prevence případně i pro nadané žáky.
- Iniciuje nebo se účastní společně s třídním učitelem setkání se zákonnými zástupci žáků s PO, pokud to vyžaduje situace.
- Kontroluje a hodnotí naplňování doporučení ŠPZ, naplňování písemných plánů – PLPP, PJP, IVP, IVÝP, KP.

Školní metodik/metodička prevence

- Řeší primární prevenci všech forem rizikového chování.
- Spolupracuje s třídními učiteli a asistenty pedagoga při průběžné a dlouhodobé péči o žáky s výchovnými či vzdělávacími obtížemi, při vytváření příznivého sociálního klimatu pro přijímání kulturních a jiných odlišností ve škole a při eliminaci problémů vyplývajících z výjimečnosti nadaných žáků a jejich případné obtížnější socializace.
- Spolupracuje s výchovným poradcem při tvorbě IVÝP u žáků s nežádoucími projevy chování a KP.

2.3.3 Spolupráce při podpoře žáků s PO

Spolupráce při podpoře žáků s PO uvnitř školy

Spolupráce při podpoře žáků s PO ve škole je nastavena v dokumentu Systém poradenských služeb. Osobou, která propojuje všechny aktéry ve škole při realizaci PO, je vedoucí VP. Iniciuje diagnostiku a podporu žáků s PO, spolupracuje s učiteli při implementaci PO. Spolupracuje s dalšími aktéry vzdělávání uvnitř i vně školy.

Spolupráce při podpoře žáků s PO vně školy

Školská poradenská zařízení

Škola úzce spolupracuje se ŠPZ (PPP, SPC) při nastavení a vyhodnocování PO. Tým ŠPP pravidelně konzultuje obsah konkrétních doporučení ŠPZ, která následně zavádí do školní praxe. Z nich vyplývající podpora je přizpůsobována aktuálním potřebám žáků. Škola zajišťuje konzultace s dalšími odborníky, jako jsou psychologové, speciální pedagogové nebo logopedi, sportovní trenéři, pedagogové rozvíjející umělecké a technické nadání atd., aby byl zajištěn optimální rozvoj žáků.

Specializovaná pracoviště

Tým ŠPP úzce spolupracuje také se specializovanými poradenskými a zdravotnickými pracovišti a pracovišti, jako jsou střediska výchovné péče, psychiatrická ambulance, centrum pro podporu žáků se zdravotním postižením, nízkoprahová centra, OSPOD a další. Tato spolupráce zajišťuje komplexní péči o žáky a případně včasnou intervenci v krizových situacích. Koordinace těchto doporučení a opatření je zásadní pro efektivní podporu žáků, a to nejen v oblasti vzdělávání, ale také v oblasti jejich emocionálního a sociálního rozvoje.

Spolupráce se zákonnými zástupci žáků

Systém péče o žáky s PO staví na úzké spolupráci se zákonnými zástupci žáků. Všichni dbají o otevřený dialog se zákonnými zástupci žáků, zejména při nástupu žáků do školy nebo při přestupu z jiné školy. Zákonní zástupci jsou pravidelně informováni o pokroku žáka a o realizovaných PO, na třídních schůzkách a konzultacích. Zákonní zástupci jsou rovněž seznámeni s etickými zásadami poradenské práce, včetně ochrany osobních údajů, což přispívá k důvěře a otevřenosti celého procesu. Jsou také pravidelně informováni o průběhu naplňování PO, jejich účinnosti a pokroku žáka. Zákonní zástupci naopak informují školu o jakýchkoli zdravotních, vzdělávacích či výchovných problémech, o posunu žáků v rozvoji jejich nadání.

2.3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků nadaných a mimořádně nadaných (dále jen nadaných) spočívá ve využití předčasného nástupu dítěte ke školní docházce, v akceleraci, v obohacování učiva, vytváření skupin pro nadané žáky, v nabídce volitelných a nepovinných předmětů, soutěží a zájmových aktivit. Zodpovědné osoby, jejich role a vzájemná spolupráce uvnitř i vně školy (viz kapitola 2.3.1 a 2.3.2).

Školní diagnostika

Začíná již v předškolním ročníku mateřské školy (MŠ) a je realizována v rámci zápisu dětí k základnímu vzdělávání. Pedagogové MŠ a 1. stupně ZŠ společně realizují aktivity (např. Den otevřených dveří, akce spojené s tradicemi Vánoc nebo Velikonoc, různé environmentálně zaměřené aktivity, jako Den dětí, Den Země; sportovní aktivity, poznávání přírody, či příměstský tábor), kde je možné pozorovat chování dítěte, ze kterého se dá vyvodit zrychlený vývoj dítěte (akcelerace vývoje) nebo jeho výrazný potenciál (vedoucí např. k nadání/mimořádnému nadání).

Zápis do 1. ročníku má motivovat dítě pro školní docházku. Pedagog nabízí dítěti činnosti, které odhalují jeho potenciál, včetně

gradovaných úloh motivujících nadané žáky. Na základě toho jsou sestaveny třídní kolektivy tak, aby byly vytvořeny vhodné podmínky i pro žáky nadané.

AMARO

OBSAHOVÝ RÁMEC

Tabulace učebního plánu a poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň ZV						
Vzdělávací obory – předměty	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Celkem za 1. stupeň
Český jazyk a literatura	5	5	5	5	5	25
Anglický jazyk	1	1	3	4	4	13
Matematika	4	4	4	4	4	20
Informatika				1	1	2
Člověk a jeho svět	2	2	3	3	2	12
Polytechnická výchova	1	1	1	1	1	5
Osobnostní rozvoj	1	1	1	1	1	5
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Hudební, taneční a dramatická výchova	1	2	1	1	1	6
Výtvarná a filmová výchova	1	1	1	1	2	6
Dotace společného základu celkem	18	19	21	23	23	104
Využití disponibilní časové dotace						
Projekty	3	3	2	3	3	14
Disponibilní dotace celkem	3	3	2	3	3	14
Týdenní dotace celkem	21	22	23	26	26	118

Tabulace učebního plánu a poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň ZV								
Předmět	Hodinová dotace – předměty			Hodinová dotace – ročníky				Poznámky ke školnímu učebnímu plánu
	Základní dotace společného základu	Rozšíření společného základu	Disponibilní časová dotace	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Český jazyk a literatura	12			3	3	3	3	
Anglický jazyk	14			4	4	3	3	
Další cizí jazyk	4				2	1	1	
Matematika	12			3	3	3	3	
Informatika	4			1	1	1	1	
Dějepis	4	1		2	1	2		
Výchova k občanství	4			1	1	1	1	
Fyzika	4			1	2	1	0	
Chemie	4			0	1	1	2	
Přírodopis	4	1		2	1	1	1	
Geografie	4	1		2	1	1	1	

Hudební, taneční a dramatická výchova	4			1	1	1	1	
Výtvarná a filmová výchova	4			1	1	1	1	
Výchova ke zdraví a bezpečí	4			1	1	1	1	
Tělesná výchova	8			2	2	2	2	
Osobnostní a sociální výchova	4		1	1	1	1	1	
Polytechnická výchova	2				1	1		
Dotace společného základu celkem	96	3		25	28	25	22	
Projekty			23	4	4	6	9	
Z disponibilní dotace			23	4	4	6	9	
Celková dotace			122	29	31	31	31	122

Očekávané výsledky uváděné v tabulkách u jednotlivých předmětů odpovídají minimální úrovni stanovené RVP ZV, avšak vzdělávací obsah může být v průběhu výuky dále rozšiřován a prohlubován podle individuálních možností, potřeb a pokroku jednotlivých žáků.

Školní vzdělávací program vychází ze společného základu stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (RVP ZV). Tento společný základ určuje **minimální povinný rozsah vzdělávání**, který musí absolvovat všichni žáci základní školy, a vymezuje vzdělávací oblasti, obory a očekávané výsledky učení.

Součástí rámcového učebního plánu jsou kromě povinných hodin také **disponibilní hodiny**, které poskytují škole prostor pro vlastní profilaci. Tyto hodiny umožňují reagovat na potřeby žáků, zaměření školy, místní podmínky a aktuální vzdělávací priority.

Disponibilní časová dotace je ve školním vzdělávacím programu využita především k posílení vzdělávání, které reaguje na specifické potřeby žáků školy a podporuje rozvoj jejich klíčových kompetencí, samostatnosti, spolupráce a praktických dovedností využitelných v běžném životě.

Disponibilní hodiny jsou soustředěny zejména do předmětu Projekty, který vytváří prostor pro mezioborové a prakticky zaměřené vzdělávání. Umožňuje pružně reagovat na aktuální potřeby žáků, propojovat poznatky z jednotlivých vzdělávacích oblastí a zapojovat žáky do činností souvisejících s reálným životem školy i místní komunity. Výuka může zahrnovat například tematické a projektové dny, přípravu školních a komunitních akcí, spolupráci s dalšími organizacemi, dobrovolnické a charitativní aktivity nebo činnosti podporující aktivní občanství a vztah žáků k místu, ve kterém žijí. V dalších letech bude využití disponibilních hodin průběžně vyhodnocováno a může být upravováno v návaznosti na vzdělávací potřeby žáků, zkušenosti školy z realizace výuky, případné změny RVP ZV a dlouhodobé cíle školy. Tyto úpravy budou vždy prováděny v souladu s platnou legislativou a promítnuty do aktualizované verze školního vzdělávacího programu.

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět	Český jazyk a literatura
Využité vzdělávací obory	Český jazyk a literatura
Průřezová témata	Péče o sebe a druhé Společnost pro všechny
Klíčové kompetence	• k učení • komunikační • osobnostní a sociální • k podnikavosti a pracovní • k řešení problémů • kulturní • digitální
Základní gramotnosti	Čtenářská a pisatelská

Český jazyk a literatura je klíčovým vzdělávacím předmětem, který rozvíjí komunikační dovednosti žáků a podporuje jejich schopnost porozumět světu kolem sebe. Prostřednictvím modelových i autentických komunikačních situací směřujeme k postupnému osvojování a upevňování dovedností v mluveném i psaném projevu s důrazem na srozumitelnost, funkčnost a praktické využití v běžném životě.

Výuka je zaměřena na rozvoj čtenářské gramotnosti a čtení s porozuměním. Žákům jsou předkládány smysluplné texty různých žánrů a je podporována jejich vlastní volba při výběru čteného. Již od počátku výuky techniky čtení je kladen důraz na porozumění obsahu textu, práci s významem a využívání jednoduchých čtenářských strategií odpovídajících individuálním možnostem žáků.

Výuka českého jazyka vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. Vzhledem ke specifickým školy zřízené podle § 16 školského zákona jsou očekávané výsledky učení naplňovány především v minimální úrovni a s využitím podpůrných opatření. U žáků, kteří projevují vyšší zájem, schopnosti nebo nadání, není výuka tímto rámcem omezována, ale je přiměřeně rozšiřována a prohlubována v souladu s jejich individuálními možnostmi.

Výuka obvykle probíhá ve školní třídě v 45minutových vyučovacích hodinách, dle potřeb žáků je doplňována prací ve skupinách nebo individuální podporou. K rozvoji čtenářství a práce s textem využíváme školní i veřejnou knihovnu.

Podmínkou kvalitní výuky je dostupnost vhodné dětské literatury ve školní nebo třídní knihovně a využívání didaktických pomůcek podporujících rozvoj jazykových a komunikačních dovedností.

Očekávaný výstup učení (OVU) – 5. ročník

OVU	Rámcový plán (čím toho dosáhneme)
V mluvené komunikaci používá osvojené jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru a dané komunikační situaci.	Správná výslovnost hlásek, základní komunikační fráze (pozdrav, poděkování), reprodukce krátkých vět podle vzoru učitele. Vyprávění jednoduchého příběhu podle obrázkové osnovy, formulace otázek a odpovědí, krátké dramatizace. Vyprávění zážitku, rozhovor s kamarádem, přímá řeč v mluveném projevu. Krátký popis osoby nebo místa, sdělení vlastního názoru, jednoduchá diskuse. Kultivovaný projev k tématu, řízená diskuse, příprava krátké prezentace.
Využívá svoji slovní zásobu při práci s textem a domluví se v běžných situacích.	Seznamování s novými slovy – rodina, škola, předměty, barvy.

	Rozšiřování slovní zásoby o pojmy z přírody, povolání, dopravy. Popis osoby, zvířete, věci; jednoduché charakteristiky. Práce s antonymy a synonymy, rozlišování spisovného a nespisovného jazyka. Přirovnání, rčení, přísloví, obrazná pojmenování, práce s naučným textem.
Vede dialog srozumitelný pro okolí, s využitím osvojených mluvnických a pravopisných pravidel; píše jednoduché texty.	Správné artikulování, srozumitelné mluvení. Dechová cvičení. Správné psaní písmen, slabik, jednoduchých slov a vět. Krátké věty, psaní jednoduchých příběhů a dopisů. Vypravování a popis v písemné podobě, jednoduché pohlednice. Písemné vyprávění podle osnovy, popis, jednoduchý dopis. Pravopis Y/I po tvrdých a měkkých souhláskách. Krátké a dlouhé samohlásky. Charakteristika osoby, zpráva, vypravování, popis místa. Pravopis Y/I po tvrdých a měkkých souhláskách. Krátké a dlouhé samohlásky.
Posoudí podle projevů mluvčího, zda je jeho postoj v konkrétní situaci provázen pozitivní, negativní nebo neutrální emocí.	Rozpoznání základních emocí (Radost, smutek..) v hlase a mimice. Při čtení jednoduchých textů hledá pozitivní a negativní postoje. Při poslechu příběhu určí emoce postav, vlastní zkušenosti.

	Diskuse o motivech jednání postav v příběhu. Analýza textu z hlediska emocí a postojů, dramatizace.
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty, včetně textů elektronických.	Čtení slabik, jednoduchých vět, krátkých pohádek. Čtení plynulé, krátké příběhy s porozuměním. Čtení delších textů, vyhledávání hlavní myšlenky. Orientace v kapitolách, čtení různých typů textů (báseň, pohádka, pověst). Čtení delších literárních i naučných textů, shrnutí obsahu.
Vysvětlí význam používaných slov a rozšiřuje si slovní zásobu.	Význam základních slov, pojmy z okolí dítěte. Synonyma a antonyma, jednoduchá homonyma. Slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená. Vícevýznamová slova, přísloví, rčení. Obrazná pojmenování, přenesené významy.
Popíše své dojmy (libost či nelibost) ze čtení nebo poslechu uměleckého textu.	Jednoduché odpovědi – líbí/nelíbí, proč. Vyjádření pocitů z přečtené pohádky, básničky. Písemné vyjádření – co se mi líbilo, co ne. Diskuse o motivech jednání postav, dramatizace.

	Písemná recenze jednoduché knihy, doporučení kamarádům.
Pracuje s literárním textem, písemně zpracuje jednoduché texty.	Poslech a čtení pohádek, básniček. Převyprávění příběhu vlastními slovy. Tvorba jednoduchého příběhu na dané téma. Vyprávění podle osnovy, popis postavy nebo místa. Vypravování, popis, dopis, jednoduchý slohový útvar (charakteristika).

Očekávané výsledky učení – 9. ročník

OVU	Rámcový plán (čím toho dosáhneme)
Dorozumí se kultivovaně, výstižně, reaguje na sdělení druhého mluvčího v komunikační situaci.	Vyjadřování vlastních názorů a postřehů v běžných komunikačních situacích. Zásady zdvořilé komunikace (oslovení, tykání, vykání, oční kontakt, řeč těla). Rozlišení spisovného a nespisovného jazyka a jejich správná volba podle situace. Naslouchání partnerovi, reakce na sdělení a vedení jednoduchého dialogu. Mluvní cvičení a krátké prezentace individuálně, ve dvojici nebo skupině. Základy bezpečné komunikace v digitálním prostředí (chat, e-mail, komentáře). Věcné a kultivované vyjadřování v různých typech komunikace (formální i neformální). Rozpoznání jazykových prostředků obecné češtiny a nářečí a jejich vhodné použití. Zásady vedení diskuse a práce s argumenty. Prezentace s využitím digitálních a

	audiovizuálních prostředků. Komunikační strategie na sociálních sítích a uvědomování si rolí účastníků online komunikace. Bezpečné a odpovědné chování v digitálním prostoru.
Vyslovuje podle svých možností česká a běžně užívaná cizí slova v souladu s jazykovou normou.	Správná artikulace a výslovnost známých slov s důrazem na krátké a dlouhé samohlásky a souhlásky. Mluva v přiměřeném tempu se správnou intonací, větným přízvukem, dynamikou a melodií. Obohacování slovní zásoby, porozumění významu nových slov a procvičování správné výslovnosti čtením, poslechem, vyprávěním a zpíváním. Rozvíjení správné výslovnosti souhláskových skupin a méně frekventovaných slov. Porovnávání zvukové podoby přejatých slov s jejich výslovností v češtině. Dbání na artikulaci, dikci, tempo řeči a větnou melodii podle komunikační situace (běžná mluva, mluvní cvičení, prezentace, debata) a s ohledem na partnera v komunikaci (spolužáci, učitelé, rodiče, prarodiče).
Užívá vhodné slovní tvary vzhledem ke komunikační situaci.	Rozlišování spisovných a nespisovných tvarů slov v mluveném i psaném projevu. Práce se stavbou slova – označení předpony, kořene, přípony a koncovky. Rozpoznávání podstatných jmen a určování čísla a rodu. Rozpoznávání sloves, spojek a předložek. Určování pádu, čísla, vzoru a rodu podstatných jmen, určování osob, času a čísla u sloves, rozlišení jednoduchých a složených tvarů. Určování slovních druhů v krátkém textu, tvoření tvarů základních zájmen a číslovek. Určování slovesného rodu

	a vidu. Určování druhu a vzoru přídavných jmen, rozpoznávání neohebných slovních druhů. Správné používání přejatých slov a jejich tvarů.
Využívá znalosti o slovní zásobě a zapisuje slova do textů.	Rozlišování a užívání spisovných a nespisovných slov, vhodná volba slov v daném kontextu a porozumění jejich významu. Rozlišování antonym, slov nadřazených a podřazených, práce se slovy neutrálními a citově zabarvenými, porozumění významům slov, odborným názvům, zkratkám a značkám. Využívání poznatků o tvoření slov, rozlišování různých významů slov, práce se složenými slovy a víceslovnými pojmenováními. Určování původu slov s pomocí slovníku, práce s přejatými slovy a jejich nahrazování slovy domácího původu, rozšiřování slovní zásoby a její využívání v mluvené i psané komunikaci.
Tvoří a zapisuje vlastní sdělení s využitím znalosti větné skladby.	Určování základních větných členů, rozlišování věty jednoduché a souvětí. Rozlišování rozvíjejících větných členů a využívání znalostí skladby v pravopise, například při psaní i/y ve shodě přísudku s podmětem. Tvoření komunikačně sdělných a jednoznačných vět, rozlišování vztahů mezi větnými členy ve větě jednoduché, vyjadřování myšlenky pomocí souvětí s vedlejší větou a vhodné spojování vět do souvětí.
Vytvoří jednoduchý text s využitím znalosti pravidel pravopisu.	Samostatná práce s Pravidly českého pravopisu, jazykovými slovníky a příručkami. Vyhledávání slov, ověřování jejich významu a pravopisné podoby, využívání kritérií hodnocení pravopisu a aplikace těchto

	dovedností v písemném projevu. Tvorba písemného projevu v psané i digitální podobě, rozlišování mezi zvukovou a psanou podobou jazyka.
Napíše e-mail anebo jinou elektronickou zprávu.	Čtení přiměřeně rozsáhlých textů v elektronické podobě, vyhledávání informací v tištěných i elektronických zdrojích. Zpracování písemných záznamů z webových stránek, práce s textovým editorem a prezentacemi. Dodržování základních zásad grafické úpravy textů, využívání automatické kontroly pravopisu a dalších nástrojů pro efektivní práci. Psaní e-mailů a jiných elektronických zpráv, získávání informací z multimediálních zdrojů a jejich převádění do jiné podoby, například do grafu nebo obrázku.
Vyhledá a posoudí stanovenou informaci a další obsah v přiměřeně náročném textu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky odpovídající konkrétní situaci.	Vyhledávání informací v různých zdrojích a jejich ověřování srovnáním. Ukládání získaných informací v písemné podobě, do textového editoru nebo připravované prezentace.
Rozlišuje základní fráze a slovní obraty, jimiž reaguje na komunikační situace.	Porozumění jednoduchému textu a vysvětlování jeho významu vlastními slovy, reagování na partnera v dialogu. Vyhledávání klíčových slov, využívání osnovy při tvorbě textu, tvorba jednoduchých slohových útvarů a poznámek z textu. Odlišování faktů a názorů, využívání vhodných textových prostředků při psaní.
Chápe a dokáže interpretovat přiměřeně obtížný text.	Sledování porozumění textu a práce s orientačními prvky při vyhledávání informací. Využívání různých forem písemných záznamů a objasňování částí textu, kterým čtenář nerozumí.

Rozpozná manipulaci v jednoduchých mediálních sděleních, popíše, jak mají na manipulaci lidé reagovat.	Posuzování informací a myšlenek v textu, určování jejich zdroje. Rozpoznávání manipulace a její odlišování od reality, rozlišování typů manipulace, například sugesce, přesvědčování nebo propaganda. Vyhledávání psychologických, jazykových a audiovizuálních prostředků manipulace a rozvíjení schopnosti se proti ní bránit.
Vyjádří pozitivní anebo negativní emoci vůči literárnímu, divadelnímu a audiovizuálnímu dílu.	Získávání a rozvíjení základních čtenářských návyků a dovedností, porozumění textu. Sdílení čtenářských, posluchačských a diváckých prožitků, rozlišování mezi uměleckými a neuměleckými texty. Výběr textů podle zájmu a rozšiřování čtenářského portfolia.
Vypráví obsah literárního díla anebo díla z oblasti dalších druhů umění.	Rozpoznávání prózy a poezie, vyjadřování prožitků z textu, divadelního či audiovizuálního zpracování. Sdílení a srovnávání různých podání textu, rozvíjení kultivovaného vyjadřování poznatků, myšlenek a názorů.
Vypráví příběhy a popisuje jevy a děje, popíše postupy, jak tvoří vlastní text.	Doplňování, přetváření a dotváření uměleckého textu podle zadání nebo spontánně. Rozvíjení vyjadřovacích schopností a schopnosti prezentovat text formou přednesu nebo čtení s porozuměním. Osvojování základních literárních pojmů a rozvíjení schopnosti interpretovat text.

MATEMATIKA

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět	Matematika
-------------------	------------

Využití vzdělávací obory	Matematika a její aplikace
Průřezová témata	X
Klíčové kompetence	• k učení • komunikační • osobnostní a sociální • k občanství a udržitelnosti • k podnikavosti a pracovní • k řešení problémů • digitální
Základní gramotnosti	Logicko-matematická

Matematika a její aplikace rozvíjí u žáků schopnost logického myšlení, porozumění základním matematickým pojmům a jejich využití v běžných životních situacích. Výuka je zaměřena na postupné osvojování matematických dovedností, práci s čísly, vztahy, tvary a jednoduchými závislostmi tak, aby matematika pro žáky byla smysluplná a prakticky využitelná.

Důraz klademe na porozumění, nikoli na mechanické počítání. Žáci jsou vedeni k tomu, aby rozuměli postupu řešení, dokázali si zvolit vhodnou strategii a své řešení vysvětlit přiměřeně svým možnostem. Významnou součástí výuky je práce s konkrétními pomůckami, názornými materiály, manipulativními činnostmi a řešením problémových a praktických úloh vycházejících z reálných situací.

Výuka vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace. Vzhledem ke specifikům školy zřízené podle § 16 školského zákona jsou očekávané výsledky učení naplňovány především v minimální úrovni a s využitím podpůrných opatření. U žáků, kteří projevují vyšší zájem, schopnosti nebo nadání, není výuka omezována pouze tímto rámcem, ale je přiměřeně rozšiřována a prohlubována v souladu s jejich individuálními možnostmi.

Výuka probíhá zpravidla ve školní třídě v 45minutových vyučovacích hodinách, dle potřeb žáků je doplňována skupinovou nebo individuální prací. Využívány jsou praktické úlohy, projektové činnosti a propojení matematiky s dalšími vyučovacími předměty i běžným životem.

Podmínkou kvalitní výuky je dostupnost názorných a manipulačních pomůcek, matematických her, pracovních materiálů a digitálních technologií podporujících pochopení učiva a rozvoj matematického myšlení.

Matematika

Očekávané výsledky učení – 5. ročník

OVU	Rámcový plán (čím toho dosáhneme)
Číslo a početní operace	
Řeší jednoduché problémy s přirozenými čísly, sčítá a odčítá do tisíce, násobí a dělí v oboru malé násobilky.	Počítání do 20, sčítání a odčítání bez přechodu desítky, jednoduché slovní úlohy. Sčítání a odčítání do 100, sčítání s přechodem desítky, násobilka 2, 3, 4, 5, dělení na úrovni rozdělování. Sčítání a odčítání do 1 000, násobilka do 10, dělení se zbytkem, slovní úlohy se dvěma početními výkony. Procvičování pamětného počítání v oboru přirozených čísel, jednoduché rovnice. Aplikace početních operací v praktických úlohách (nákupy, časové údaje, vzdálenosti).
Modeluje zlomky, které lze snadno vyjádřit jako části celku, a používá je v běžných situacích.	Pojem „celý“, „část“ na konkrétních předmětech (např. půlka jablka, rozdělení koláče na části). Praktické ukázky polovin a čtvrtin – skládání papíru, dělení čokolády, kruhy a obdélníky. Praktické úlohy se zlomky – recepty, dělení peněz, časové úseky (1/2 hodiny, 1/4 hodiny).
Měření a výpočty	

Využívá standardní jednotky délky k měření a porovnávání.	Seznamování s délkou – pojmy delší, kratší; měření krokem, provázkem, dlaní. Měření v centimetrech a metrech pomocí pravítka a metru; porovnávání délek.
Geometrie v rovině a v prostoru	
Modeluje a rozliší geometrické útvary v rovině.	Poznávání a pojmenování základních tvarů – kruh, čtverec, trojúhelník, obdélník. Skládání a rozkládání tvarů z papíru (origami, tangram), kreslení základních tvarů. Rýsování čtverce, obdélníku, trojúhelníku; pojmy strana, vrchol, roh. Kružnice a kruh – konstrukce kružítkem, osová souměrnost na čtvercové síti.
Orientuje se v rovině a v prostoru.	Pojmy nahoře–dole, vlevo–vpravo, před–za; orientace v prostoru třídy a na školním hřišti. Jednoduché plány a mapky – cesta do školy, orientace na čtvercové síti.
Provádí základní geometrické konstrukce.	Kreslení přímky a křivky volnou rukou, rýsování čar podle pravítka. Rýsování úsečky dané délky, označování bodů, měření délek úseček. Konstrukce čtverce a obdélníku, základní práce s kružítkem – kružnice, kruh. Konstrukce trojúhelníku se zadanými stranami, osová souměrnost v rovině.
Statistika a pravděpodobnost	
Pojmenuje v konkrétních situacích, co jsou data, označí je nebo je zaznamená.	Sběr jednoduchých údajů z okolí (počet chlapců a dívek ve třídě), zápis čárkami nebo obrázky. Třídění předmětů do skupin (barva, tvar, velikost), jednoduché tabulky. Záznam dat do sloupcového diagramu, čtení údajů z obrázkových schémat. Záznam a čtení údajů z tabulek a grafů, porovnávání hodnot.

	Tvorba vlastních tabulek a jednoduchých grafů z reálných situací (počasí, sportovní výsledky).
Vyhledá prvky nebo skupiny prvků splňující dané podmínky.	Třídění předmětů podle barvy, velikosti, tvaru. Vyhledávání čísel splňujících danou podmínku (větší než, menší než). Třídění čísel podle násobků, sudá a lichá čísla. Kombinace podmínek – např. čísla větší než 20 a zároveň dělitelná 5.
Rozlišuje situace, které nastanou vždy, nastanou někdy, nebo nenastanou nikdy.	Jednoduché příklady z běžného života – den × noc, léto × zima. Rozlišování reálných a nereálných situací – „v zimě sněží“, „v létě je mráz“. Třídění vět na pravdivé a nepravdivé, reálné a nereálné. Sbírání příkladů z běžného života – co platí vždy, co někdy, co nikdy. Základy pravděpodobnosti – jistý, možný, nemožný jev, diskuse nad příklady.
Algebra	
Zapíše nebo doplní pravidelnosti a číselné řady podle návodu.	Střídání barev, tvarů, jednoduché číselné řady do 20. Číselné řady do 100 – doplňování chybějících čísel, přičítání stejného čísla. Číselné řady s různým rozdílem, řady násobků malých čísel. Řady sudých a lichých čísel, číselné řady s více pravidly. Složitější číselné řady, hledání pravidelností v tabulkách a diagramech.
Řeší jednoduché problémy související s rovnostmi či nerovnostmi v běžných situacích.	Porovnávání předmětů – více, méně, stejně. Porovnávání čísel, používání znamének <, >, =. Slovní úlohy s rovnostmi a nerovnostmi v oboru do 1 000. Rovnice typu $x + 3 = 10$, porovnávání výsledků dvou výpočtů.

	Nerovnosti a rovnice v praktických úlohách – nákupy, vzdálenosti, časy.
--	---

Matematika a její aplikace

Očekávané výsledky učení – 9. ročník

OVU	Rámcový plán (čím toho dosáhneme)
Číslo a početní operace	
Pracuje se zlomky.	Vyjadřování zlomků v základním tvaru, zobrazování zlomků na číselné ose včetně záporných zlomků. Porovnávání zlomků, sčítání a odčítání zlomků pomocí modelů, násobení a dělení zlomků pomocí modelů. Zapisování zlomku jako desetinného čísla, převádění zlomku na smíšené číslo a naopak. Sčítání a odčítání zlomků pomocí číselného zápisu. Násobení a dělení zlomků pomocí číselného zápisu, zdůvodňování postupů a výpočtů, řešení úloh obsahujících sčítání, odčítání, násobení a dělení zlomků a smíšených čísel. Propojení zlomků s reálnými situacemi (např. vaření, měření, finanční příklady).
Pozná záporná čísla a rozlišuje je v běžných situacích.	Porovnávání celých čísel a zobrazování je na číselné ose, rozpoznávání záporných čísel. Sčítání a odčítání celých čísel pomocí modelů i číselného zápisu v různých číselných oborech, násobení a dělení celých čísel. Určování dělitelů a násobků přirozených čísel. Řešení úloh, ve kterých se objevuje násobení či dělení dvou celých čísel, z nichž alespoň jedno je záporné.
Řeší jednoduché problémy s desetinnými čísly a procenty v kontextu běžných situací.	Zapisování veličin pomocí desetinných čísel, porovnávání desetinných čísel, sčítání a odčítání desetinných čísel, zaokrouhlování. Násobení desetinného čísla přirozeným číslem, převádění desetinného čísla na

	desetinný zlomek. Násobení a dělení desetinných čísel celými i desetinnými čísly. Čtení a zapisování velkých čísel, jejich porovnávání a provádění početních operací. Řešení úloh s více operacemi s celými čísly, desetinnými čísly a zlomky, včetně sčítání, odčítání, násobení a dělení desetinných čísel na více než jedno desetinné místo. Propojení s praktickými příklady (nákupy, měření, převody měn), využití digitálních kalkulaček a vizualizací.
Měření a výpočty	
Používá k měření a porovnávání standardní jednotky délky, obsahu a objemu.	Čtení hodnot ze stupnic na měřicích nástrojích včetně úhloměru, čtení i mezi vyznačenými dílky. Převádění jednotek délky, obsahu a objemu v rámci standardní soustavy měření a vyjadřování veličin v různých jednotkách stejné soustavy. Používání interpolace při čtení hodnot mezi vyznačenými dílky.
Využívá délku, obsah a objem základních útvarů při výpočtech.	Určování obsahu a obvodu mřížových útvarů ve čtvercové síti. Výpočty obsahu čtverce, obdélníku a trojúhelníku. Výpočty obvodu mnohoúhelníků a obvodu a obsahu kruhu. Řešení úloh z reálného života zahrnujících výpočty složených útvarů, délky kružnice a obsahu kruhu na základě zadaného průměru či poloměru. Propojení s reálnými příklady (stavby, zahrady, ploty).
Pracuje s časovými údaji.	Řešení reálných problémů pomocí časových plánů a rozvrhů, převádění mezi jednotkami času. Řešení úloh s časovými pásmy a převody mezi roky, měsíci, týdny, dny, hodinami, minutami a sekundami. Digitální kalendáře, online simulace časových rozdílů, reálné příklady (letové řády, cestování).

Geometrie v rovině a v prostoru	
Rozpozná geometrické útvary a využívá jejich vlastností.	Rozpoznávání a pojmenovávání typů mnohoúhelníků, využívání základních pojmů popisujících vlastnosti kruhu a kružnice. Rozpoznávání těles, určování a popis jejich vlastností. Rozpoznávání shodných a podobných dvojrozměrných útvarů, určování typů úhlů, používání vztahů mezi úhly svíranými různoběžkami, popis a používání geometrických zobrazení v osové a středové souměrnosti.
Modeluje základní tělesa.	Přirazování těles k jejich sítím, vytváření sítí krychle a kvádrů. Určování nárysů, bokorysů a půdorysů základních těles. Určování pohledů na mnohostěny a náčrt základních těles ve volném rovnoběžném promítání.
Provádí jednoduché konstrukce geometrických útvarů.	Řešení úloh pomocí manipulačních činností s čtvercovou sítí, papírem, modely těles a jejich sítěmi. Provádění základních konstrukcí pomocí pravítka a kružítka (rovnoběžky, kolmice, osa úsečky, úhel 60°, osa úhlu, kružnice). Používání geometrického softwaru ke konstrukcím, zobrazení těles a modelování polohových vztahů v rovině a prostoru. Aplikace konstrukčních dovedností v reálných kontextech.
Popíše polohu objektů v prostoru.	Zakreslování bodů do kartézské soustavy souřadnic, určování polohy bodů, přímek a rovin. Rýsování útvarů do soustavy souřadnic, určování souřadnic bodů. Modelování těles na základě popisu.
Statistika a pravděpodobnost	
Interpretuje a vytváří data v tabulce, sloupcovým, příp. výšečovým diagramem.	Čtení a vytváření grafických záznamů dat (tabulky, grafy, schémata, Vennovy diagramy). Získávání informací z

	organizovaných dat, jejich uspořádání a grafická prezentace. Řešení praktických úloh s využitím získaných dat. Využití online nástrojů pro tvorbu grafů a interaktivní vizualizace dat, projekty z reálného života (sociální průzkumy, počasí, statistiky).
Vyhledá všechny prvky nebo skupiny prvků, které splňují dané jednoduché podmínky.	Určování a zdůvodňování všech možností splňujících více podmínek, práce s negací. Využívání organizačních principů, reprezentace situace pomocí stromového grafu, systematické vypisování možností u složených jevů s vrácením i bez vrácení prvků. Logické hry.
Algebra	
Rozpozná, vyjádří, doplní a tvoří pravidelnosti a číselné řady.	Tvorba pravidelností a číselných řad podle zadaného pravidla, posuzování jejich správnosti. Rozpoznávání a doplňování členů nelineárních číselných řad pomocí vizuálních reprezentací. Využití digitálních vizualizací a animací řad, logické hry a hádanky.
Řeší jednoduché úlohy pomocí poměru a procent.	Sestavování tabulek a grafických znázornění popisujících situace s poměrem a procenty. Popis a zdůvodňování závislostí, řešení reálných problémů pomocí poměru, úměry a procent, zápis podílu jako dvou stejných poměrů. Propojení s praktickými situacemi (ceníky, slevy, sportovní statistiky), digitální simulace a interaktivní vizualizace.

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět	Anglický jazyk
Využití vzdělávací obory	Anglický jazyk
Průřezová témata	X
Klíčové kompetence	• k učení • komunikační • osobnostní a sociální • k řešení problémů • kulturní • digitální
Základní gramotnosti	Čtenářská a pisatelská

Anglický jazyk je zaměřen především na rozvoj základních komunikačních dovedností a porozumění jednoduchým sdělením v cizím jazyce. Výuka podporuje schopnost dorozumět se v běžných situacích, rozvíjí pozitivní vztah k učení cizího jazyka a přispívá k porozumění jiným kulturám.

Výuka je vedena s důrazem na praktické a funkční využití jazyka, zejména v oblasti poslechu a mluvení. Žáci pracují s jednoduchými slovními spojeními, frázemi a vizuální oporou, využívají názorné pomůcky, hry, pohybové a situační aktivity a časté opakování. Tempo, rozsah učiva i používané metody jsou vždy přizpůsobovány individuálním možnostem žáků.

Výuka vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Vzhledem ke specifikům školy zřízené podle § 16 školského zákona jsou očekávané výsledky učení naplňovány především v minimální úrovni a s využitím podpůrných opatření. Zohledňujeme vzdělávací potřeby žáků se

speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků, pro které je český jazyk jazykem cizím nebo druhým, a postupujeme v souladu s doporučeními školského poradenského zařízení (SPC).

V odůvodněných případech, na základě doporučení SPC a po dohodě se zákonnými zástupci, může být výuka anglického jazyka zcela nebo částečně nahrazena jiným vzdělávacím obsahem, který lépe odpovídá vzdělávacím potřebám, aktuálním možnostem a zájmům žáka. Náhradní výuka se zaměřuje zejména na rozvoj českého jazyka, výtvarné výchovy nebo dalších vzdělávacích oblastí podle individuálního vzdělávacího plánu žáka.

V případech, kdy je anglický jazyk nahrazen jiným vzdělávacím obsahem, není tento předmět samostatně hodnocen na vysvědčení. Hodnocení žáka je realizováno v náhradních vyučovacích předmětech, ve kterých je vzdělávání skutečně poskytováno, případně formou slovního hodnocení, v souladu s individuálním vzdělávacím plánem.

U žáků, kteří projevují vyšší zájem, schopnosti nebo nadání v oblasti cizích jazyků, není výuka omezována pouze minimální úrovní očekávaných výsledků učení, ale je přiměřeně rozšiřována a prohlubována v souladu s jejich individuálními možnostmi.

Výuka probíhá zpravidla ve školní třídě v 45minutových vyučovacích hodinách, často ve skupinách nebo s individuální podporou. Podmínkou kvalitní výuky je využívání názorných pomůcek, digitálních technologií a prostředí podporujícího bezpečnou komunikaci bez obav z chyb.

Očekávané výsledky učení – 5. ročník

OVU	Rámcový plán (čím toho dosáhneme)
Rozumí jednoduchým krátkým pokynům používaným ve vyučování.	Seznámení s pokynem – učitel řekne pokyn + ukáže pohyb. Společné provedení – děti opakuji s učitelem. Samostatná reakce – učitel řekne pokyn, děti reagují.

	Procvičení ve hře – zakomponování do hry (<i>Simon Says</i>, soutěže, skupinové aktivity). Automatizace – učitel používá pokyny běžně při vedení hodiny bez českého překladu.
Rozumí psané podobě slov vztahujících se k jeho preferencím a zájmům	Výběr slovní zásoby – jednoduchá, konkrétní slova z prostředí žáků (hračky, zvířata, barvy, jídlo, rodina, oblíbené činnosti, sporty). Opора v obrázcích – vizuální podpora (flashcards, obrázkové knihy, pexeso, domino, kartičky se slovem a obrázkem). Postupné zavádění psané podoby – nejprve obrázek + mluvené slovo, poté přidání psané podoby. Práce v centrech aktivit – (pexeso se slovy, čtení kartiček, interaktivní hry na počítači/tabletu).
Sdělí své základní osobní údaje.	Pozdravy a představování (Hello, Hi, Goodbye, My name is ...) Základní osobní údaje (name, age, where I live, family members) Čísla do 20 (pro vyjádření věku) Barvy a základní přídavná jména (pro rozšíření popisu sebe) Jednoduché otázky a odpovědi: ○ What is your name? – My name is ... ○ How old are you? – I am ... (years old). ○ Where do you live? – I live in ... ○ Who is in your family? – I have a ... (mother, father, brother, sister).
Opíše text ke správnému obrázku.	Čtení s porozuměním (globální čtení slov)

	○ Spojování nápisu s obrázkem (matching, nalepování). Opis krátkých vět ke známému obrázku (<i>It is a cat.</i>). Přirazování textu k obrázku ○ Žák dostane obrázek a k němu text ke správnému přiřazení. ○ Nejprve vyhledává správný text z nabídky. ○ Následně text opíše a přiřadí k obrázku (např. vlepím, doplněním do pracovního listu). Procvičování a upevnění ○ Hry a soutěže s kartičkami (např. kdo najde obrázek a opíše k němu text). ○ Práce na interaktivní tabuli – spojování slov a obrázků, dopisování slov.
Zeptá se na osobní údaje a odpovídá na otázky vztahující se k osobním údajům.	Učitel klade žákům jednoduché otázky a odpovídi: ○ What is your name? – My name is ... ○ How old are you? – I am ... (years old). ○ Where do you live? – I live in ... ○ Who is in your family? – I have a ... (mother, father, brother, sister).

Očekávané výsledky učení – 9. ročník

OVU	Rámcový plán (čím toho dosáhneme)
Rozumí jednoduchým konkrétním informacím v pomalém a zřetelném projevu, který se týká základních osvojovaných témat.	Opakování v různých podobách (poslech, pohyb, obrázek). Skupinová a párová práce – procvičení v bezpečném prostředí. Didaktické hry, pexeso, domino, kartičky. ICT – jednoduché aplikace, interaktivní tabule, poslechy.
Rozpozná téma pomalého a jasně strukturovaného mluveného projevu, který se týká základních osvojovaných témat.	Práce s krátkými, jasně strukturovanými poslechovými texty (učitel, nahrávky, písničky, dialogy). Rozpoznávání klíčových slov a frází. Využívání vizuální opory (obrázky, gesta, předměty). Jednoduché modelové dialogy k základním tématům. Opakování a nácvik frází s podporou učitele. Dramatizace krátkých scén (např. v obchodě, ve škole).
Rozumí jednoduchým a zřetelně sděleným instrukcím, které se týkají základních osvojovaných témat.	Učitel rutinně zadává základní pokyny v angličtině (např. <i>Sit down, Open your book, Listen, etc.</i>). Pokyny jsou doprovázeny gesty, obrázky nebo ukázkou, žáci si na rutinu postupně zvyknou a spojují výraz s činností. Propojení s osvojovanými tématy School and classroom – <i>Open your book, Take a pencil, Write your name.</i>

	• Body and movement – <i>Stand up, Touch your nose, Point to the picture.</i> • Food and drink – <i>Show me an apple, Circle pizza.</i> • Home and family – <i>Draw your house, Colour your mum.</i> • Animals and nature – <i>Point to the cat, Match the dog and the bone.</i> Krátké hry typu <i>Simon Says</i>, pexeso, domino nebo kartičky s obrázky a slovem.
Rozpozná téma krátkého psaného textu, který se týká osvojovaných témat.	Velmi krátké a přehledné texty (3–6 vět, popisky, plakáty, jídelní lístek, jednoduchý e-mail, pohlednice, komiksový rámeček, nadpis + krátký odstavec). Texty vždy navázané na probíraná témata (např. <i>My Family, Food, Animals, School, Hobbies</i>).
Vyhledá v jednoduchém textu s autentickými prvky základní informace, které se vztahují k jeho potřebám a zájmům.	Jednoduché autentické texty – jídelní lístky, jednoduché jízdní řády, letáky, plakáty, pozvánky, krátké komiksy, dětské časopisy, jednoduché webové stránky. Texty propojené s každodenními potřebami žáků – volný čas, jídlo, škola, doprava, zvířata, hudba, sport. Vizuální podpora: obrázky, piktogramy, barevné zvýraznění klíčových slov. Rozvoj porozumění psanému textu na základě kontextu a klíčových slov. Práce se strategií scanning – rychlé hledání konkrétních údajů (čas, cena, datum, jméno, místo).
Rozumí krátkým větám, mluveným i psaným, se vztahem k jeho potřebám a zájmům.	Porozumění základním pokynům učitele v AJ (<i>sit down, open your book, listen, write...</i>)

	Porozumění krátkým větám z každodenního života (I am hungry. I like apples. She has a dog.) Rozpoznání a porozumění jednoduchým slovům a krátkým větám k tématům blízkým žákovi (rodina, škola, jídlo, volný čas, zvířata, barvy, oblečení, roční období...) Práce s obrázkovými texty, komiksy, krátkými příběhy a jednoduchými pracovními listy Osvojování krátkých odpovědí na otázky (Yes/No, My name is..., I like..., I have...) Používání základních zdvořilostních frází (Hello, Goodbye, Thank you, Please). Jednoduché dialogy k běžným situacím (pozdrav, představení, nakupování, škola, volný čas). Opis a doplňování známých slov a krátkých vět Tvorba jednoduchých vět s oporou (např. podle vzoru nebo obrázku: This is my cat. I like pizza.).
Rozumí jednoduchému příběhu s vizuálními prvky, předvídatelným dějem a známou slovní zásobou.	Systematicky rozšiřovat slovní zásobu v tematických okruzích blízkých žákům (škola, rodina, jídlo, volný čas, příroda, zvířata, svátky) Používat vizuální oporu (obrázky, piktogramy, kartičky, komiksy, krátká videa). Pracovat s krátkými nahrávkami, písničkami a říkankami s opakováním známých frází.
Mluví o sobě, své rodině a dalších jemu blízkých tématech.	Rozšiřování slovní zásoby: osobní údaje, rodina, dům, škola, volný čas, jídlo, oblečení, zvířata. Základní otázky a odpovědi (What is your name? How old are you?), základní slovesa (to be, have got, can, like), osobní a přivlastňovací zájmena, jednoduchá věta v přítomném čase.

Dopíše jednoduché informace do krátkého textu, který se týká osvojovaných témat.	Modelové texty – práce s krátkými, známými formáty (např. karta s osobními údaji, jednoduchý e-mail, jídelní lístek). Doplňovačky – žák do textu doplňuje chybějící slovo (jméno, číslo, barvu, místo, jednoduché sloveso). Otázka–odpověď – předvyplňování textu podle toho, co žák sám řekne („Where do you live?“ – žák odpoví a zapíše se do textu). Obrázková podpora – při práci s textem využití ilustrací, piktogramů, tabulek. Společné psaní na tabuli – nácvik doplňování do textu s pomocí učitele a spolužáků. Samostatná práce – jednoduchý pracovní list: krátký text (např. deník, jídelní lístek, karta postavy) s prázdnými místy, která žák doplní podle obrázku nebo poslechu.
Klade otázky, se kterými se opakovaně setkal, a odpovídá na ně.	Žáci používají základní otázky: <i>What is your name? / How old are you? / Where do you live? / What's this? / Do you like ...?</i> Jednoduché odpovědi: <i>My name is ... / I am ... years old / I live in ... / It's a book / Yes, I do / No, I don't.</i> Procvičování otázek v přítomném čase, s využitím opakování a modelových situací.
Plní jednoduché pokyny, potřebu zopakování nebo upřesnění informace vyjádří neverbálně.	Pravidelné zařazování krátkých her a aktivit s jednoduchými instrukcemi (stand up, sit down, clap your hands, etc.) Používání neverbální podpory – gesta, ukazování, obrázky, reálné předměty. Zařazení rituálů (pozdravy, jednoduché rutinní pokyny na začátku a konci hodiny).

Požádá ústně o pomoc, radu nebo instrukci a na podobné požadavky reaguje.	Rozšiřování slovní zásoby: žádosti o pomoc, žádosti o radu/instrukci Opakování frází pro zdvořilost: <i>please, thank you, sorry</i>. Neverbální podpora: žáci doplňují řeč gesty, mimikou. Modelování učitelem – učitel často používá fráze v hodině (např. <i>Can you help me?</i> → žáci reagují). Drilové aktivity – jednoduché otázky– odpovědi ve dvojicích: <i>Can you help me?</i> – <i>Yes, sure</i>. Hraní rolí – scénky „ve škole“, „v obchodě“, „na ulici“. Písničky / říkanky – krátké refrény s frázemi (<i>Help me, please!</i>).
Vyjádří ústně pozvání, návrh a omluvu a na tyto podněty reaguje.	Opakování v různých kontextech (hra, modelová situace, reálné použití ve třídě). Zapojení všech smyslů (obrázky, pohyb, dramatizace). Postup od reprodukce k vlastní jednoduché produkci. Podpora neverbální komunikace (gesta, mimika), aby se žáci cítili jistěji.
Vyjádří stručnou formou ústní názor a požádá jinou osobu o názor.	Tematické okruhy (zvolené podle zájmů žáků a každodenních situací – škola, jídlo, volný čas a záliby, rodina, kamarádi, počasí apod.) Modelové rozhovory – učitel předvede krátký dialog, žáci nacvičují ve dvojicích. Použití obrázkových karet – žáci vyjadřují svůj názor na předmět/činnost z obrázku a ptají se spolužáka. Krátké scénky – hraní situací (u oběda, v obchodě, ve škole).

Zprostředkuje základní téma jednoduchého psaného textu, který se týká osvojovaných témat.	Krátké a přehledné texty (5–10 vět), doprovázené obrázky (pohlednice, plakát, inzerát, jídelní lístek, jednoduchý e-mail, komiks, krátký článek z časopisu pro děti). Texty vždy tematicky navázané na probírané okruhy učiva. Práce s textem 1. Předčtenářské aktivity – obrázek, otázky typu „O čem to asi bude?“, slovní zásoba k tématu. 2. Čtení s porozuměním – žák čte individuálně, ve dvojici nebo poslouchá učitele/spolužáka. 3. Hledání klíčových slov – zvýrazňování (barevně, kartičkami, podtržením). 4. Porozumění obsahu – jednoduché otázky (ano/ne, výběr z možností). 5. Zprostředkování tématu – žák řekne: ○ jedním slovem („food“) ○ krátkou větou v ČJ/angličtině („It is about animals.“ / „Je to o zvířatech.“). 6. Závěrečné upevnění – žáci tvoří jednoduchý nadpis, plakátek, shrnutí pomocí obrázku. Podpůrné strategie • využívání obrázků, piktogramů a gest • slovní banky k tématu (tabule, kartičky)
--	---

	• práce ve dvojicích/skupinách – vzájemná pomoc při hledání smyslu textu
--	--

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika předmětu

Průřezová témata	Péče o sebe a druhé Společnost pro všechny Udržitelné prostředí
Klíčové kompetence	• k učení • komunikační • osobnostní a sociální • k občanství a udržitelnosti • k podnikavosti a pracovní • k řešení problémů • kulturní • digitální
Základní gramotnosti	Čtenářská a pisatelská Logicko-matematická

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět pomáhá žákům porozumět sobě samým, lidem kolem sebe i světu, ve kterém žijí. Výuka vychází z bezprostředních zkušeností žáků, jejich každodenního života, okolního prostředí a situací, se kterými se běžně setkávají. Důraz klademe na praktické poznávání, orientaci v běžných životních situacích a vytváření základů pro odpovědné chování k sobě, druhým i okolí.

Výuka podporuje rozvoj sociálních dovedností, orientaci v čase a prostoru, poznávání místního regionu, přírody a společnosti. Žáci jsou vedeni k pozorování, jednoduchému zkoumání, třídění informací a k vytváření základních souvislostí. Učivo je propojeno s praktickými činnostmi, projekty, vycházkami a exkurzemi, které podporují názornost a smysluplnost učení.

Výuka vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět. Vzhledem ke specifickým školy zřízené podle § 16 školského zákona jsou očekávané výsledky učení naplňovány především v minimální úrovni a s využitím podpůrných opatření, tak aby každý žák mohl dosahovat pokroku na úrovni svých individuálních možností.

U žáků, kteří projevují vyšší zájem, schopnosti nebo nadání, je vzdělávací obsah přiměřeně rozšiřován a prohlubován, zejména prostřednictvím projektových činností, badatelských aktivit a samostatných úkolů vycházejících z jejich zájmu a možností.

Výuka probíhá převážně ve školní třídě v 45minutových vyučovacích hodinách, často je však realizována i mimo školu – v okolí školy, v přírodě, v obci a při návštěvách institucí. Využíváme skupinovou i individuální práci, názorné pomůcky a praktické činnosti.

Podmínkou kvalitní výuky je dostupnost názorných materiálů, map, pomůcek pro pozorování a možnost pravidelného využívání okolního prostředí školy jako přirozeného vzdělávacího prostoru.

Očekávané výsledky učení – 5. ročník

OVU	Rámcový plán (čím toho dosáhneme)
Místo, kde žijeme	
Popíše hlavní typy krajiny a rozezná jejich rozdíly, polohu svého bydliště na mapě, začlenění své obce (města) do příslušného kraje.	Poznávání okolí školy, pojmy: město, vesnice, les, řeka. Typy krajin – nížiny, vrchoviny, hory; Jeseníky, Praděd, řeky Opava a Bílá Opava. Krajina a činnost člověka – zemědělství,

	průmysl, turistika. Orientace v mapě, poloha Vrbna v rámci Moravskoslezského kraje, základní body ČR.
Vysvětlí pojem mapa, pozná mapu České republiky.	Jednoduché plány třídy a školy. Základní mapové značky, světové strany. Mapy ČR, města, kraje, významné řeky a hory. Evropské státy sousedící s ČR, hlavní město Praha, Moravskoslezský kraj.
Popíše na základě příkladů, proč je důležité dodržovat zásady udržitelného chování v přírodě.	Třídění odpadu ve škole. Ochrana přírody v Jeseníkách, chráněná území. Úspora vody a energie doma i ve škole. Klimatické změny, význam lesů pro čistý vzduch.
Uvede základní informace o České republice.	Státní vlajka, hymna. Hlavní město Praha, prezident. Kraje ČR, jejich hlavní města. Sousední státy ČR, poloha ČR v Evropě.
Hlasuje při rozhodování ve třídě.	Jednoduchá třídní pravidla – bezpečnost, pořádek. Hlasování o třídních hrách a projektech. Diskuse a respektování názoru druhých. Principy demokracie – volby ve třídě.
Popíše práci politiků, prezidenta, soudců a policistů na modelových situacích či příběhu.	Role starosty – obecní úřad. Prezident, poslanci, vláda – základní funkce. Policie, soudy, armáda – jejich význam, příklady z praxe.
Popíše práci starosty obecního úřadu.	Role starosty – úřad. Prezident, poslanci, vláda – základní funkce. Policie, soudy, armáda – jejich význam, příklady z praxe, návštěva úřadu.

Lidé kolem nás	
Rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých ve svém okolí a v digitálním světě, dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině a obci (městě), ví, na koho se může obrátit.	Pravidla chování ve škole, doma. Přátelství, řešení konfliktů. Nebezpečné situace – cizí lidé, kyberšikana. Práva dítěte, kde hledat pomoc.
Vyjádří vlastními slovy práva a povinnosti žáka ve škole.	Pravidla chování ve škole, doma. Přátelství, řešení konfliktů. Nebezpečné situace – cizí lidé, kyberšikana. Práva dítěte, kde hledat pomoc, školní řád, pravidla třídy.
Na modelových situacích popíše rizikovou a nepříjemnou situaci či komunikaci ve svém okolí či digitálním prostředí, odmítne a oznámí nepříjemnou nebo rizikovou komunikaci.	Základní situace – ztracení rodičů v obchodě, kdo je „bezpečný“ dospělý; pocity při příjemných a nepříjemných zážitcích. Jednoduché modelové situace – odmítnutí nabídky od cizího člověka, jak požádat o pomoc. Rizikové chování na internetu – sdílení fotek, cizí lidé online, základní pravidla bezpečného používání mobilu. Nácvik odmítnutí v modelové situaci: „Ne, nechci“, „Ne, je mi to nepříjemné“ – hra scénářů. Kdo může pomoci – policie, linka bezpečí, důvěryhodný dospělý; nácvik telefonátu nebo chatové zprávy na krizovou linku.
Popíše na modelové situaci, v čem se shoduje a čím se liší život různých lidí.	Moje rodina a rodiny spolužáků – kdo s kým žije, co máme společného, co je jiné.

	Jak trávíme volný čas – hry, koníčky, tradice v rodinách. Život ve městě a na vesnici – doprava, obchody, práce, školy. Různé zvyky a tradice – české a romské svátky, jídlo, hudba, příběhy z domova. Život dětí v jiných zemích – základní podmínky (škola, bydlení, voda), porovnání s naším životem, diskuze o spravedlnosti a rovnosti.
Lidé a čas	
Vyjmenuje nejvýznamnější historické pamětihodnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí.	Kostely, pomníky ve Vrbně. Hrady, zámky Moravskoslezského kraje. Významné události českých dějin – Karlštejn, Národní divadlo.
Popíše, jak lidé žili dříve a jak žijí dnes.	Život prarodičů. Škola dříve a dnes. Práce dříve a dnes. Srovnání bydlení, dopravy a volného času.
Uvede příklady vybraných státních svátků, významných dnů v ČR a významných událostí.	Státní svátky a jiné významné dny.
Rozmanitost přírody	Rostliny a zvířata na školní zahradě. Zvířata domácí, divoká, exotická. Lesy, louky, pole. Potravní řetězec, voda a vzduch. Chráněné oblasti Jeseníků.
Pozoruje na modelových příkladech propojenost živé a neživé přírody.	Základní pojmy – živé × neživé: lidé, zvířata, rostliny × kameny, voda, vzduch; jednoduché třídění obrázků.

	Podmínky života na Zemi – voda, světlo, vzduch, půda; kreslení „co rostlina potřebuje“. Koloběh vody v přírodě, déšť a růst rostlin, slunce a teplo, voda a živočichové u řeky. Jednoduché potravní řetězce – tráva → zajíc → liška; závislosti mezi rostlinami, zvířaty a lidmi. Modelové situace: co se stane, když v přírodě něco chybí (např. voda), vliv člověka na přírodu v okolí Vrbna.
Pozoruje živé organismy ve svém okolí a jejich přizpůsobení, životní funkce a projevy.	Pozorování rostlin a zvířat na školní zahradě – barvy, velikosti, pohyb. Jednoduché pozorování změn v přírodě – lístky na stromech, hmyz v létě, ptáci na krmítku v zimě. Životní projevy – růst, pohyb, dýchání, rozmnožování; jednoduché pokusy s klíčením semínek. Přizpůsobení zvířat a rostlin prostředí – srst, peří, barva, tvar listů; příklady z Jeseníků. Pozorování přírody v různých ročních obdobích, porovnání života v lese, u vody, na louce; zápisy do přírodovědného deníku.
Rozpozná a pojmenuje vybrané základní organismy žijící na určitém místě a pozoruje jejich vzájemné vztahy.	Pozorujeme nejbližší přírodu – stromy, květiny, ptáky a hmyz kolem školy. Pojmenováváme vybrané rostliny a živočichy – kdo je kdo, jak vypadají.

	Sledujeme, co jednotlivé organismy jedí a kde žijí – jednoduché vztahy mezi nimi. Porovnáváme, které rostliny a živočichové žijí spolu – základní přírodní společenstva. Pozorujeme změny v přírodě během roku – zapisujeme, kreslíme, mluvíme o tom, co jsme viděli.
Popíše rozmanitost přírody na základě reflexe společně prožité výukové zkušenosti.	Všímáme si různých rostlin a živočichů kolem nás – co vidíme, co nás zaujalo. Popisujeme přírodu vlastními slovy – barvy, tvary, zvuky, vůně. Porovnáváme, co jsme viděli v různých místech – zahrada, les, park. Reflexe prožitých zkušeností – co se nám líbilo, co bylo zajímavé, co jsme se naučili. Rozmanitosti přírody – jednoduché souvislosti mezi rostlinami a živočichy, jak spolu žijí.
Používá vhodná měřidla k měření vzdálenosti, času, hmotnosti a teploty, vyjmenuje základní jednotky vzdálenosti, času, hmotnosti a teploty, změřil je a využívá v praktických situacích.	Pravítko, hodiny, metr, váha. Teploměr, váha. Odměrné válce, stopky. Praktické měření – výška osoby/ rostlin, teplota vzduchu.
Porovná základní vlastnosti látek na základě vlastních pokusů.	Skupenství látek: pevné, kapalně, plynné (ukázat na příkladech – led, voda, pára) Barva, vůně, chuť (jen bezpečné látky – např. sůl, cukr) Rozpustnost ve vodě (cukr, sůl vs. písek) Magnetické vlastnosti (co přitahuje magnet)

	Změny skupenství: tání (led), tuhnutí (voda), vypařování (voda na topení) Jednoduché měření: teplota (teploměr), objem (odměrka), hmotnost (váha) Míchání látek: směs vs. roztok (písek s vodou × cukr s vodou) Zaznamenávání pokusů: obrázek, jednoduchá tabulka, ústní popis
Ukáže na modelu Sluneční soustavy naší planetu.	Den a noc. Slunce, Měsíc, Země. Planety sluneční soustavy
Člověk, jeho zdraví a bezpečí	
Popíše zásady bezpečného pohybu a pobytu v různém prostředí, vyjmenuje účelné způsoby chování při styku s neznámými osobami, předměty a látkami.	Chůze po chodníku, přechod. Jízda na kole, základní značky. Dopravní hřiště, BESIP. Rizikové situace – bouřka, povodeň. <i>Spolupráce s Policií ČR</i>
Vyjmenuje základní pravidla silničního provozu pro chodce i cyklisty a popíše jednoduchou dopravní situaci.	Chůze po chodníku, přechod. Jízda na kole, základní značky. Dopravní hřiště, BESIP. Rizikové situace (bouřka, povodeň,...) <i>Spolupráce s Policií ČR</i>
Pojmenuje jednotlivé etapy lidského života.	Rodina, sourozenci. Dětství, dospívání. Puberta, zdravý životní styl. Péče o zdraví, prevence nemocí.

Rozlišuje, co prospívá zdraví, co škodí, předvede v modelové situaci odmítnutí návykové látky.	Poznáváme, co je zdravé – jídlo, pití, pohyb, spánek. Rozlišujeme, co může škodit zdraví – nezdravé jídlo, nebezpečné věci, kouření, alkohol (základně). Diskutujeme o zdravých a nezdravých zvycích – jednoduché příklady z každodenního života. Ukazujeme, jak odmítnout škodlivé věci – modelové situace a hry. Opakujeme a procvičujeme zdravé chování – co prospívá tělu i duši, jednoduchá pravidla odmítání návykových látek, modelové situace.
Popíše účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, zná telefonní čísla IZS.	Poznáváme jednoduchá pravidla bezpečného chování doma a ve škole. Ukazujeme, co dělat v situacích, kdy hrozí drobné nebezpečí – oheň, voda, silnice. Procvičujeme bezpečné chování v modelových situacích – požár, úraz, ztráta. Seznamujeme se s čísly IZS – 150, 155, 158, 112 – a víme, kdy je volat. Simulujeme mimořádné události – co dělat, koho požádat o pomoc, bezpečné postupy.
Popíše v modelové situaci bezpečné chování při styku s hořlavými látkami, pyrotechnikou a uvede příklady pravidel protipožární ochrany v modelových situacích.	Poznáváme nebezpečné věci doma a ve škole – zápalky, svíčky, ohně. Ukazujeme, jak se bezpečně chovat při styku s ohněm a hořlavými látkami.

	Procvičujeme modelové situace – co dělat při požáru nebo při hoření něčeho. Seznamujeme se s jednoduchými pravidly protipožární ochrany – únikové cesty, hlášení požáru. Simulujeme různé situace – pyrotechnika, ohňostroj – a ukazujeme bezpečné chování.
Třídí na modelových situacích hlavní činnosti Armády ČR v době míru a při válečných konfliktech.	Úkoly armády, povodně, záchranné akce.
V modelové situaci přivolá lékařskou pomoc.	Ví, kdy je potřeba volat dospělého, když se někdo zraní nebo necítí dobře. Procvičuje jednoduché situace – zranění, pád, škrábnutí – a hledá pomoc. V modelových situacích volá dospělému nebo zdravotníkovi. Učí se přivolat lékařskou pomoc – zná čísla a jednoduché informace, co říct. Simuluje situace, kdy volá lékařskou pomoc – co sdělit, jak reagovat bezpečně.
Pozná bezpečné sexuální chování a obrátí se na důvěryhodnou osobu v případě pocitu ohrožení.	Poznáváme bezpečné chování – co je správné a co ne, kdo je nám důvěryhodný. Učíme se mluvit o nepříjemných situacích – kdy a komu říct, že se cítíme ohroženě. Procvičujeme jednoduché modelové situace – bezpečné doteky, souhlas, odmítnutí. Diskutujeme o bezpečném sexuálním chování – obrátíme se na dospělého,

	kterému důvěřujeme, pokud se cítíme ohroženě.
Popíše složky vlastního denního režimu a osvojené znalosti uplatňuje v každodenním životě.	Poznáváme svůj den – co děláme ráno, ve škole a večer. Popisujeme svůj denní režim – jídlo, hygiena, odpočinek, hry. Porovnáváme různé denní režimy – co nám pomáhá být zdravý a šťastný. Učíme se plánovat svůj den – co je důležité a co můžeme změnit. Uplatňujeme osvojené návyky v každodenním životě – zdraví, práce, odpočinek, zábava. Denní režim.
Z nabídnutých potravin sestaví pro sebe vyvážený jídelníček na celý den v souladu se zásadami zdravé výživy.	Ovoce, zelenina. Snídaně, oběd, večeře. Pitný režim. Vyvážená strava – bílkoviny, sacharidy, tuky.
Lidé a svět financí	
Používá peníze v jednoduchých modelových situacích.	Hra na obchod. Mince, bankovky. Jednoduchý rozpočet. Potřeby a přání, spoření.
Uvede příklad, proč není možné realizovat všechny chtěné výdaje.	Poznáváme, že peníze jsou omezené – co si můžeme koupit hned a co ne. Uvádíme jednoduché příklady – hračky, sladkosti, co si nemůžeme koupit najednou. Porovnáváme přání a možnosti – co je nezbytné a co jen chceme.

	Diskutujeme o jednoduchém rozpočtu – jak peníze rozdělit na různé potřeby. Učíme se plánovat a rozhodovat – proč není možné realizovat všechny chtěné výdaje.
V osobním rozpočtu rozezná základní příjmy a výdaje.	Poznáváme, odkud přicházejí peníze – kapesné, dárky, od rodičů. Učíme se rozeznávat, za co peníze utrácíme – jídlo, hračky, potřeby. Porovnáváme příjmy a výdaje – co je nutné a co jen chceme. Jednoduché plánování osobního rozpočtu – kolik utratit, kolik si odložit. Sledujeme vlastní rozpočet – zaznamenáváme příjmy a výdaje, učíme se hospodařit.

OSOBNOSTNÍ ROZVOJ

Charakteristika předmětu

Využití vzdělávací obory	Osobnostní rozvoj
Průřezová témata	Péče o sebe a druhé

Klíčové kompetence	• k učení • komunikační • osobnostní a sociální • k občanství a udržitelnosti • k podnikavosti a pracovní • k řešení problémů • kulturní • digitální
Základní gramotnosti	Čtenářská a pisatelská

Osobnostní rozvoj je samostatným vyučovacím předmětem na 1. stupni základní školy, který podporuje celkový rozvoj osobnosti dítěte, jeho sebepoznání, emoční stabilitu a základní sociální dovednosti. Zaměřuje se na vytváření bezpečného prostředí, ve kterém se žáci učí poznávat sami sebe, své emoce, potřeby a vztahy s druhými.

Výuka vychází z každodenních zkušeností žáků a z přirozených situací, které děti ve škole zažívají. Důraz je kladen na rozpoznávání a pojmenovávání emocí, rozvoj sebedůvěry, empatie, respektu k sobě i druhým a osvojování základních pravidel soužití ve třídě. Významnou součástí je posilování pocitu bezpečí, sounáležitosti a důvěry.

Výuka vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a navazuje na průřezové téma Osobnostní a sociální výchova. Vzhledem ke specifikům školy zřízené podle § 16 školského zákona jsou očekávané výsledky učení naplňovány především v minimální úrovni a s využitím podpůrných opatření tak, aby každý žák mohl rozvíjet své osobnostní a sociální dovednosti v souladu se svými individuálními možnostmi.

U žáků, kteří projevují vyšší míru samostatnosti, zájmu nebo sociálních schopností, je vzdělávací obsah přiměřeně rozšiřován a prohlubován, například formou aktivního zapojení do třídních aktivit, spolupráce se spolužáky nebo převzetím jednoduchých rolí ve skupině.

Výuka probíhá ve školní třídě v 45minutových vyučovacích hodinách, často formou komunitních kruhů, her, modelových situací a řízeného sdílení. Je realizována v úzké spolupráci učitelů, asistentů pedagoga a dalších odborných pracovníků školy.

Podmínkou kvalitní realizace předmětu je bezpečné, respektující a důvěryhodné prostředí, jasně nastavená pravidla a stabilní vztahy mezi žáky a dospělými.

Očekávané výsledky učení – 5. ročník

OVU	Rámcový plán (čím toho dosáhneme)
Osobnostní rozvoj	
Rozpozná na příkladech své osobnostní vlastnosti, své silné stránky, a jejich prvky uplatňuje ve svém jednání.	Moje jméno, co mám rád, co mi jde; jednoduché hry „Kdo jsem“. Silné stránky – kreslení „Co mi jde nejlépe“. Moje úspěchy ve škole, doma, ve sportu; sebepoznávací hry. Jak mě vidí ostatní – zpětná vazba spolužáků. Silné a slabé stránky – práce s portfoliem, stanovení osobních cílů.
V šímá si svého prožívání v běžných i náročných situacích, v modelových situacích přiměřeně uplatňuje základní postupy předcházení stresu a vyhledání pomoci.	Pojmenování základních pocitů – radost, smutek, strach. Co mi pomáhá, když jsem smutný nebo naštvaný – kreslení, vyprávění. Jednoduché techniky uklidnění – dýchání, počítání do deseti. Kde hledat pomoc – učitel, rodiče, linka pomoci. Modelové situace stresu – rozhovor, role-play, techniky zvládání. <i>Wellbeing!!</i>
Sociální a etický rozvoj	

Zapojuje se do interakce ve skupině.	Jednoduché hry ve dvojicích – sdílení, respektování hranic druhého. Skupinové hry s pravidly – respekt k ostatním. Společné projekty – práce ve dvojici, ve skupině. Plánování společné aktivity – rozdělení rolí. Řešení konfliktů ve skupině – modelové situace.
Rozpozná základní emoce a potřeby své i druhých lidí.	Základní pocity – radost, smutek, strach, hněv. Jak poznám, co potřebuji – jídlo, odpočinek (zdravý životní styl), kamarádi. Vyjadřování emocí slovem i obrazem. Naslouchání emocím druhých – hra na „empatického kamaráda“. Jak pomoci, když je někomu smutno nebo se bojí.
Kariérový rozvoj	
Rozpozná běžná povolání ve svém blízkém okolí a podílí se na pracovních činnostech v rámci prostředí školy.	Povolání rodičů, co dělají. Povídání o práci ve škole – kuchařka, školník, učitel. Povolání v okolí – pošťák, prodavač, hasič. Jak se povolání liší – uniformy, nástroje, prostředí. Co bych chtěl dělat – beseda s místními pracovníky, exkurze.

INFORMATIKA

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět	Informatika
Využité vzdělávací obory	Informatika
Průřezová témata	Péče o sebe a druhé Společnost pro všechny
Klíčové kompetence	• k učení • komunikační • osobnostní a sociální • k občanství a udržitelnosti • k podnikavosti a pracovní • k řešení problémů • kulturní • digitální
Základní gramotnosti	Čtenářská a pisatelská Logicko-matematická

Informatika rozvíjí u žáků základní digitální dovednosti a schopnost bezpečně, smysluplně a funkčně využívat digitální technologie v každodenním životě. Výuka je zaměřena na porozumění jednoduchým principům práce s informacemi, digitálními zařízeními a digitálním prostředím, nikoli pouze na ovládání techniky.

Důraz klademe na praktické činnosti, názornost a postupné osvojování dovedností přiměřených věku, možnostem a vzdělávacím potřebám žáků. Žáci se učí pracovat s digitálními zařízeními, vyhledávat a zpracovávat jednoduché informace, vytvářet digitální obsah a dodržovat základní pravidla bezpečného chování v online prostředí.

Výuka vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, vzdělávacího oboru Informatika. Vzhledem ke specifickým školy zřízené podle § 16 školského zákona jsou očekávané výsledky učení naplňovány především v minimální úrovni a s využitím podpůrných opatření, tak aby každý žák mohl dosahovat pokroku v oblasti digitálních kompetencí podle svých individuálních možností.

U žáků, kteří projevují vyšší zájem nebo schopnosti v oblasti digitálních technologií, je vzdělávací obsah přiměřeně rozšiřován a prohlubován, například prostřednictvím náročnějších úloh, projektů, práce s programovatelnými pomůckami nebo rozšířené práce s digitálním obsahem.

Výuka probíhá zpravidla ve školní třídě nebo v odborné učebně informatiky v 45minutových vyučovacích hodinách, často formou individuální nebo skupinové práce. Využívány jsou digitální zařízení dostupná ve škole, názorné pomůcky a aplikace podporující pochopení základních principů informatiky.

Podmínkou kvalitní výuky je dostupnost funkčních digitálních zařízení, připojení k internetu, vhodných vzdělávacích aplikací a bezpečné digitální prostředí odpovídající věku a potřebám žáků.

Očekávané výsledky učení – 5. ročník

OVU	Rámcový plán (čím toho dosáhneme)
Data, informace a modelování	
Vyslovuje na základě dat odpovědi na otázky, které se týkají okruhu jeho zájmů.	Jednoduché tabulky a grafy – např. oblíbené ovoce ve třídě, počasí během týdne.
Popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví.	Vytváření jednoduchých záznamů – obrázky, krátké texty k tomu, co žáci pozorovali (např. výlet, školní akce).
Odvodí informace z jednoduchého modelu.	Práce s jednoduchým schématem nebo mapou – kdo sedí ve třídě, kde je co ve škole.

Algoritmizace a programování	
Popíše kroky známé činnosti či postupu.	Postup krok za krokem – např. cesta ze třídy do jídelny, práce s Bee-Botem nebo jiným robotem.
Rozpozná opakující se vzory.	Hry s hledáním vzorů a posloupností – barevné kostky, pohybové vzory, opakující se tvary.
Informační systémy	
Popíše účel informačních systémů, které zná.	Ukázky běžných informačních systémů – školní elektronická žákovská knížka, jízdní řády, vyhledávač na internetu.
Zaznamenává do existující tabulky číselná i nečíselná data problému, který opakovaně řešil.	Jednoduché vyplňování tabulek – např. přítomnost ve třídě, počet přečtených knížek.
Digitální technologie	
Najde a spustí známou aplikaci nebo program.	Základy práce s počítačem a tabletem – spouštění a zavírání programů, orientace v nabídce.
Používá digitální technologie připojené k síti nebo k sobě navzájem k posílání a získávání dat.	Posílání jednoduchých zpráv v bezpečném prostředí (např. školní aplikace), sdílení obrázků v rámci třídy.
Dodržuje bezpečnostní pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi.	Základy bezpečného chování na internetu – jak chránit heslo, co nesdílet, komu říct, když se něco děje.

Očekávané výsledky učení – 9. ročník

OVU	Rámcový plán (čím toho dosáhneme)
-----	-----------------------------------

Data, informace a modelování	
Získá z dat základní informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti.	Práce s jednoduchými daty z běžného života žáků, jejich tříděním, porovnáváním a společnou interpretací.
Navrhne způsob kódování dat s cílem uložení a sdílení.	Ukázky různých způsobů zápisu a ukládání dat, praktické úlohy zaměřené na přehlednost a sdílení informací.
Používá grafické znázornění k popisu situace nebo problému.	Využívání tabulek, grafů a jednoduchých schémat při řešení konkrétních úloh a projektů.
Vyzkouší si práci se modelem strojového učení.	Praktická ukázka práce s jednoduchým modelem strojového učení v řízeném a bezpečném prostředí, diskuse nad jeho využitím a limity.
Algoritmizace a programování	
Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu z činnosti, se kterou se již opakovaně setkal, určí problém, který je algoritmem řešen.	Práce s jednoduchými návody, postupy a příklady z běžného života žáků, společná analýza kroků a jejich významu.
Rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a popíše postupy k jejich řešení.	Řešení úloh krok za krokem, práce ve dvojicích nebo skupinách a využívání názorných pomůcek.
Ověřuje správnost navrhovaných postupů s cílem opravit chyby.	Testování postupů, hledání chyb, úprava řešení a reflexe zvoleného postupu.
Informační systémy	
Popíše účel informačních systémů z jeho blízkého okolí.	Diskuse nad příklady informačních systémů z každodenního života žáků a jejich praktickým využitím.
Sestaví tabulku pro evidenci dat získaných z okruhu svého zájmu.	Praktická tvorba jednoduchých tabulek podle vlastního tématu nebo zájmu žáka.

Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce pro řešení problému.	Řešení konkrétních úloh, při kterých žáci upravují tabulky tak, aby z nich získali potřebné informace.
Digitální technologie	
Vybírá pro své potřeby hardware, software, digitální zařízení a připojení do sítě na základě svých zkušeností.	Diskuse nad zkušenostmi žáků, řešení modelových situací a porovnávání různých možností využití digitálních technologií.
Dodržuje pravidla a zásady ochrany při práci s daty.	Praktické příklady bezpečného chování v digitálním prostředí, práce s reálnými situacemi a reflexe možných rizik.

POLYTECHNICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Využití vzdělávací obory	Polytechnická výchova a praktické činnosti
Průřezová témata	Udržitelné prostředí
Klíčové kompetence	• kulturní • k podnikavosti a pracovní • k občanství a udržitelnosti • k učení • k řešení problémů • digitální
Základní gramotnosti	Čtenářská a pisatelská Logicko – matematická

Polytechnická výchova rozvíjí u žáků praktické dovednosti, pracovní návyky a pozitivní vztah k práci. Zaměřuje se na smysluplné činnosti, které propojují manuální zručnost, přemýšlení, tvořivost a odpovědnost za vlastní práci i společné prostředí.

Výuka vychází z praktických činností a reálných situací, se kterými se žáci setkávají v běžném životě. Žáci se učí plánovat jednoduché pracovní postupy, používat základní nástroje a materiály, dodržovat pravidla bezpečnosti práce a dokončovat zadané úkoly. Důraz je kladen na samostatnost, spolupráci a zažívání úspěchu z vlastní práce.

Výuka vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a navazuje na vzdělávací oblast Člověk a svět práce. Vzhledem ke specifickým školy zřízené podle § 16 školského zákona jsou očekávané výsledky učení naplňovány především v minimální úrovni a s využitím podpůrných opatření, tak aby každý žák mohl rozvíjet své praktické dovednosti podle svých individuálních možností.

U žáků, kteří projevují vyšší zájem nebo schopnosti v oblasti praktických činností, je vzdělávací obsah přiměřeně rozšiřován a prohlubován, například formou náročnějších pracovních úkolů, samostatných projektů nebo zapojením do péče o školní prostředí.

Výuka probíhá zpravidla ve školní třídě, dílně, cvičné kuchyňce nebo ve venkovních prostorách školy v 45minutových vyučovacích hodinách. Je realizována individuálně i ve skupinách, s důrazem na názornost a praktickou činnost.

Podmínkou kvalitní výuky je dostupnost vhodných nástrojů, materiálů, ochranných pomůcek a bezpečné pracovní prostředí odpovídající věku a možnostem žáků.

Očekávané výsledky učení – 5. ročník

OVU	Rámcový plán (čím toho dosáhneme)
Práce s technickým materiálem a technická tvořivost	
Realizuje přiměřené pracovní operace a postupy s různými a běžně dostupnými druhy technického materiálu za využití základních pomůcek, nářadí a nástrojů za	Práce se známými materiály (papír, karton, dřevo, textil, plast).

dodržení základních zásad hygieny a bezpečnosti práce.	Stříhání, lepení, skládání, modelování, spojování jednoduchými způsoby (lepidlo, provázek, izolepa, hřebíčky). Učí se bezpečně používat základní nástroje (nůžky, kladívko, šroubovák). Pravidla bezpečnosti (ochrana očí, správný úchop náradí).
Péče o domácnost a zahradu	
Bezpečně manipuluje s nářadím a nástroji při základní péči o domácnost, o zahradu nebo o zeleň v interiéru.	Nácvik jednoduchých domácích prací: utírání prachu, zalévání květin, zemetání. Péče o pokojové rostliny (zalévání, přesazení). Jednoduché činnosti na zahradě (hrabání, plení, sázení semínek).
Konstrukční činnosti a automatizace	
Provádí jednoduché konstrukční činnosti s návodem.	Skládání jednoduchých stavebnic podle návodu (lego, merkur, dřevěná stavebnice). Stavba základních modelů (most, věž, domeček). Práce podle obrázkového postupu, podpora spolupráce ve dvojicích.

Očekávané výsledky učení – 9. ročník

OVU	Rámcový plán (čím toho dosáhneme)
Práce s technickým materiálem a technická tvořivost	

Zhotovuje výrobky z technického materiálu za dodržení zásad hygieny a bezpečnosti práce. Zhodnotí výsledný produkt s ohledem na funkčnost, estetiku a úsporu materiálu.	Výroba jednoduchých užitečných a dekorativních předmětů (police, krabice, stojánek, výrobky z přírodnin). Práce s jednoduchými nářadími (pilka, vrtačka s dohledem, kleště). Hospodárné využívání materiálu, porovnávání svého výrobku s předlohou, hodnocení funkčnosti a vzhledu.
Péče o domácnost a zahradu	
Provádí úkony spojené s běžnou údržbou domácnosti, používá základní technické vybavení domácnosti včetně kuchyňských spotřebičů. Používá pracovní pomůcky, nářadí a základní technické vybavení při péči o zahradu nebo zeleň v interiéru za dodržení základních zásad hygieny a bezpečnosti práce.	Nácvik běžné údržby domácnosti (čištění povrchů, oprava uvolněného šroubku, výměna žárovky). Bezpečné používání kuchyňských spotřebičů (rychlovarná konvice, mikrovlnná trouba, mixér). Péče o zahradu – rytí, sázení, sekání trávy, údržba záhonu. Práce s nářadím (motyčka, hrábě, zahradní nůžky) se zaměřením na bezpečnost.
Konstrukční činnosti a automatizace	
Vytváří dle návodu přiměřeně složitou konstrukci, model za dodržení základních zásad hygieny a bezpečnosti práce.	Tvorba složitějších modelů podle návodu (auta, stroje, jednoduché mechanické modely). Práce s konstrukčními stavebnicemi (Merkur, Lego Technic). Využití jednoduchých prvků automatizace – např. pohyb modelu pomocí motoru nebo pružiny.

	Důraz na bezpečné zacházení s drobnými díly a nástroji.
--	---

HUDEBNÍ, TANEČNÍ A DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět	Hudební, taneční a dramatická výchova
Využité vzdělávací obory	Hudební, taneční a dramatická výchova
Průřezová témata	X
Klíčové kompetence	• k učení • komunikační • osobnostní a sociální • k občanství a udržitelnosti • k podnikavosti a pracovní • k řešení problémů • kulturní • digitální
Základní gramotnosti	Čtenářská a pisatelská Logicko-matematická

Hudební, taneční a dramatická výchova podporuje u žáků vyjadřování emocí, rozvoj tvořivosti, komunikace a spolupráce. Prostřednictvím hudby, pohybu a dramatických činností vytváří prostor pro sebepoznání, prožitek, uvolnění napětí a posilování pozitivního vztahu k sobě i druhým.

Výuka je založena na zážitkových a praktických činnostech. Žáci se zapojují do zpěvu, rytmických a pohybových aktivit, jednoduchých dramatických her, improvizace a práce s příběhem. Důraz je kladen na prožitek, aktivní účast a bezpečné prostředí, nikoli na výkon nebo uměleckou dokonalost.

Výuka vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a propojuje vzdělávací oblasti Hudební výchova, Taneční a pohybová výchova a Dramatická výchova. Vzhledem ke specifikům školy zřízené podle § 16 školského zákona jsou očekávané výsledky učení naplňovány především v minimální úrovni a s využitím podpůrných opatření, tak aby každý žák mohl rozvíjet své vyjadřovací schopnosti podle svých individuálních možností.

U žáků, kteří projevují vyšší zájem nebo schopnosti v oblasti hudby, pohybu či dramatické tvorby, je vzdělávací obsah přiměřeně rozšiřován a prohlubován, například formou samostatných vystoupení, projektů, práce s náročnějšími úkoly nebo zapojením do školních a komunitních aktivit.

Výuka probíhá zpravidla ve školní třídě, tělocvičně nebo jiných vhodných prostorách školy v 45minutových vyučovacích hodinách, případně v blocích. Je realizována individuálně i ve skupinách, s důrazem na spolupráci, bezpečí a respekt k individuálním projevům žáků.

Podmínkou kvalitní výuky je dostatek prostoru pro pohyb, základní hudební nástroje, audiovizuální technika a prostředí podporující otevřené a bezpečné vyjadřování.

OVU	Rámcový plán (čím toho dosáhneme)
Získává pomocí her a cvičení základní hudební, taneční, hlasové a pohybové dovednosti pro skupinovou interpretaci a tvorbu v oblasti hudby, tance a divadla.	1. Hudební složka • Hry s rytmem: opakování jednoduchých rytmů tleskáním, dupáním, hrou na tělo • Zpěv lidových a dětských písní: s doprovodem Orffových nástrojů nebo CD/nahrávky • Hudební pohybové hry: pohyb podle tempa (rychle–pomalu, tiše–hlasně) • Improvizace na nástroje: doprovod krátkých písniček na bubínek, triangel, ozvučná dřívka 2. Taneční složka

	• Základní taneční hry, spojení pohybu a zpěvu • Jednoduché kroky a sestavy: poskoky, chůze v rytmu hudby, otáčení v kruhu • Taneční improvizace: volný pohyb podle nálady písně (veselá, smutná, pomalá, rychlá) • Skupinový tanec: jednoduché lidové tance (Mazurku, Polka) v upravené formě 3. Dramatická složka • Dramatické hry: „Na sochy“, „Na zrcadlo“, pantomimické vyjádření zvířat nebo věcí • Hlasová cvičení: říkadla, jazykolamy, rytmizace slov • Krátké scénky: jednoduché pohádky nebo známé příběhy (O Budulínkovi, O kohoutkovi a slepičce) • Improvizace: děti si vymýšlejí vlastní krátký dialog nebo pohybový obraz 4. Integrované aktivity (propojení hudby, tance a dramatu) • hudebně–pohybové hry („Jedna, dvě, Honza jde“) • pohybové vyjádření hudebních nálad (veselá píseň → tanec, smutná píseň → pomalý pohyb) • dramatizace s hudebním doprovodem (např. pohádka s písničkami) • společná vystoupení pro školu či rodiče (krátké pásmo písní, říkadel, tanečků)
--	--

Interpretuje samostatně i ve skupině jednoduché hudební celky, účastní se společné jevištní a taneční tvorby.

1. Hudební činnosti

- Zpěv a hlasová výchova – pravidelný zpěv lidových a dětských písní, rytmizace říkadel, dechová a hlasová cvičení.
- Hra na jednoduché hudební nástroje – využití Orffových nástrojů, rytmických pomůcek a netradičních zvukových předmětů.
- Poslech a hudební vnímání – aktivní poslech skladeb s následnou reakcí pohybem.

2. Taneční činnosti

- Pohyb s hudbou – jednoduché taneční kroky a hry, rytmizace pohybem, chůze, poskoky, gestikulace do rytmu.
- Lidové tance a hry – zařazení jednoduchých lidových tanečků.

3. Dramatické činnosti

- Herní improvizace – krátké scénky podle říkadel, pohádek a příběhů, práce s hlasem, gestem a mimikou.
- Divadelní hry – zapojení do školních besídek, dramatizace pohádek, scénky s hudebním a tanečním prvkem.
- Propojování složek – propojení zpěvu, hudby, tance a dramatické hry do společného celku.

4. Společná jevištní a taneční tvorba

	• Návčik vystoupení – příprava jednoduchých hudebně-dramatických a tanečních programů pro rodiče, školu a veřejnost. • Spolupráce ve skupině – rozdělení rolí, vzájemná pomoc, respektování pravidel a společné tvorby.
Reaguje na svou tvorbu i tvorbu ostatních jemu dostupnými prostředky - slovem, pohybem, zvukem či jinými nonverbálními prostředky.	Hudební činnosti Poslech krátkých skladeb, písní a hudebních ukázek s následnou reakcí (tleskání, zpěv, jednoduché pojmenování pocitů). Společný zpěv lidových a jednoduchých autorských písní s možností individuální reakce (přidání gesta, rytmického doprovodu). Experimentování se zvukem (hra na Orffovy nástroje, rytmizace na tělo, využití běžných předmětů jako nástroje). Taneční a pohybové činnosti Pohybové vyjádření nálady hudby (rychlá–pomalá, veselá–smutná). Jednoduché taneční hry a pohybové improvizace k hudbě. Reakce tělem na změny tempa, dynamiky a rytmu. Dramatické činnosti Hraní krátkých scének nebo situačních her, kde žáci reagují neverbálně (gestem, mimikou). Používání hlasu (intonace, hlasitost, rytmizace slov) k vyjádření nálady a obsahu. Reflexe vlastní dramatické hry i hry spolužáků (slovně: líbí/nelíbí; gestem: palec nahoru/dolů; pohybem či zvukem). Propojení složek

	Kombinace zpěvu, pohybu a hry – vytváření jednoduchých hudebně-dramatických etud. Kolektivní tvorba (např. „zvukomalebný příběh“ – žáci znázorní zvuky deště, bouřky, lesa atd. hudebními a pohybovými prostředky)
Recepce a reflexe uměleckého díla	
Buduje svůj vztah k hudbě pomocí poslechových činností.	Krátké poslechové ukázky • Dětské písně, lidová hudba, jednoduché skladby klasické i populární. • Pravidelné zařazování krátkých ukázek (1–3 minuty). Rozlišování hudebních prvků • Rychlá × pomalá hudba. • Tichá × hlasitá. • Veselá × smutná. Prožitkové aktivity při poslechu • Pohybové vyjádření hudby (tanec, gesta, pantomima). • Výtvarné vyjádření (kresba pocitu, barvy hudby). • Dramatizace (příběh podle hudby). Diskuse a sdílení pocitů, jak se ti hudba líbila – podpora vyjadřování vlastních emocí. Spojení hudby s reálným životem – hudba v pohádkách, filmech, reklamách. Poslech zvuků okolí (příroda, město) a jejich hudební ztvárnění.
Vyjádří svůj zážitek z divadelního, tanečního či hudebního díla nebo programu.	Poslech a vnímání • Žáci poslouchají krátké hudební ukázky, sledují taneční vystoupení nebo loutkové / činoherní scénky.

	- Učitel vede k jednoduchému popisu pocitů („bylo to veselé/smutné/rychlé/pomalé“). Pohybové a dramatické vyjádření - Reakce na hudbu pomocí pohybu (tleskání, pohyb dle rytmu, improvizace). - Dramatizace krátkého příběhu nebo scény. - Pantomima – vyjádření nálady skladby či děje bez slov. Výtvarné vyjádření - Kresba nebo malba zážitku z hudebního / tanečního / divadelního programu. - Práce s barvami a tvary pro vyjádření nálady. Verbální reflexe - Společný rozhovor po ukázce (Co se mi líbilo? Co mě překvapilo? Co jsem cítil?). - Použití jednoduchých otázek a podpůrných obrázků / emotikonů. Propojení oblastí - Hudební ukázka → pohybová improvizace → kresba → rozhovor. - Divadelní scénka → dramatizace v malých skupinách → reflexe pocitů
Rozliší hudební, taneční a divadelní dílo na základě jejich charakteristických znaků.	1. Hudební složka Poslech a rozpoznávání: krátké hudební ukázky různých žánrů (píseň, vážná hudba, moderní skladba).

	• Zpěv a hra: zpívání jednoduchých písní, doprovod na Orffovy nástroje. • Charakteristické znaky: rytmus, melodie, tempo, nástroj. • Aktivita: hra na ozvěnu, rytmické tleskání, hádanky („Co slyšíš?“). 2. Taneční složka • Pohybové vyjádření: jednoduché taneční kroky a pohybové hry na hudbu. • Rozpoznávání tance: sledování krátkých tanečních ukázek (lidový tanec, moderní tanec, balet). • Charakteristické znaky: rytmický pohyb, choreografie, práce s prostorem. • Aktivita: tanec s hudbou, pantomimické hry, vytleskávání rytmu v pohybu. 3. Dramatická složka • Divadelní hry a improvizace: krátké scénky, pohádky, hraní rolí. • Rozpoznávání divadla: sledování loutkového nebo dětského divadla, dramatizace textu. • Charakteristické znaky: postava, děj, dialog, scéna. • Aktivita: dramatizace pohádky, hra „Co se stane potom?“.
Kulturní povědomí a jednání	
Uvede příklad hudebních, divadelních nebo tanečních projevů a nejvýznamnějších kulturních tradic ve svém okolí.	Hudební projevy • Nácvič jednoduchých písní spojených s tradicemi (koledy, masopustní písně, svatojánské).

	• Seznámení s hudebními nástroji typickými pro okolí (např. cimbál, dudák, harmonika). Taneční projevy • Základní taneční kroky lidových tanců (mazurka, polka, kolo). • Jednoduché pohybové hry a tance k písním z okolí. • Zapojení do společného vystoupení – školní taneček při slavnostní akci. Divadelní projevy • Dramatizace krátkých pohádek nebo lidových příběhů (masopust, Vánoce, dožínky). • Seznámení s místním ochotnickým divadlem nebo loutkovým představením. • Vytvoření jednoduchých masek či kulís pro školní představení. Kulturní tradice v okolí • Povídání o tradicích v místě bydliště (např. hody, poutě, posvícení, masopust, vánoční jarmark, velikonoční zvyky). • Pozorování a účast na vybraných místních akcích (návštěva koncertu, divadelního představení, výstavy, slavnosti). • Vedení „kulturní mapy“ – nástěnka s obrázky, fotografiemi
--	--

	či kresbami kulturních akcí v obci.
--	-------------------------------------

Očekávané výsledky učení – 9. ročník

OVU	Rámcový plán (čím toho dosáhneme)
Zapojuje se do tvůrčího procesu v rolích, které odpovídají jeho dovednostem a potřebám.	Role přiměřené schopnostem - o žák si volí nebo přijímá roli podle svých možností (zpěvák, hudebník, tanečník, vypravěč, herec, technická podpora, výběr repertoáru); - o učitel nabízí varianty obtížnosti – jednoduché rytmické doprovody, pohybové prvky, krátké texty k dramatizaci. Propojení složek (hudební, taneční, dramatické) - o zpěv písní s jednoduchým rytmickým doprovodem; - o jednoduché taneční kroky, hry s pohybem; - o krátké dramatizace pohádek, příběhů, situačních scének. Týmová spolupráce a sdílení - o žáci pracují ve skupině a každý má svou dílčí úlohu; - o posilujeme pocit spoluodpovědnosti za výsledek.
Rozvíjí a využívá získané dovednosti v individuálních nebo skupinových hudebně pohybových aktivitách, zpěvu, při hře na rytmické hudební nástroje.	Rozvoj pohybového vyjadřování • jednoduché pantomimické hry (např. „co dělám?“ – ostatní hádají činnost),

	• dramatizace každodenních situací (cesta do školy, nakupování, oslavy), • využití základních pohybů – chůze, běh, poskok, gesta, mimika. Rozvoj slovního projevu • krátké dialogy a hry s replikami, • práce s říkadly, básničkami a jednoduchými texty, • improvizace na dané téma („setkání kamarádů“, „ztratil jsem klíče“). Propojení pohybu a slova • dramatizace pohádek a krátkých příběhů, • doplnění vyprávění gesty a mimikou, • tvorba scénky ve skupině (krátký děj se začátkem a koncem). Hudební a rytmičná podpora • využití rytmických nástrojů k doprovodu scénky, • pohybové improvizace na hudbu (např. vyjádření nálady), • práce s tempem a dynamikou
Sdílí s ostatními výsledky své tvorby, přijímá jednoduchou zpětnou vazbu.	Podporovat žáky v sebevyjádření prostřednictvím hudby, pohybu a dramatu. Vést je k tomu, aby se nebáli prezentovat vlastní tvorbu před spolužáky. Učit žáky vnímat zpětnou vazbu (pochvalu, jednoduchý návrh na zlepšení) a přijímat ji bez obav.

	Společná tvorba – písničky, krátké taneční pohyby, jednoduché dramatizace Hudební improvizace (žák zahraje jednoduchý rytmus, ostatní zopakují, potlesk). Krátká taneční etuda ve dvojici/skupině (prezentace před třídou). Dramatická hra na role (žák předvede jednoduchou scénku, ostatní pojmenují, co se jim líbilo). Sdílení výtvorů (např. krátká píseň, pohybová improvizace, básnička) s následnou jednoduchou reflexí.
Recepce a reflexe uměleckého díla	
Rozvíjí svůj vztah k hudbě pomocí poslechových činností.	Pravidelný poslech hudby ve vyučování - o zařazování krátkých poslechových ukázek v každé hodině, - o střídání klasické, lidové, populární a filmové hudby. Poslech s úkolem - o zapojení neverbálních odpovědí (pohyb, kresba, gesto). Rozhovor o hudbě - o krátká diskuze: jaká byla nálada skladby, co nám připomněla, jak bychom se u ní pohybovali. - o vedení žáků k vyjádření vlastních pocitů. Propojení poslechu s pohybem a dramatizací - o jednoduchý pohyb podle rytmu, - o dramatizace děje skladby (např. bouřka, pochod, ukolébavka). Propojování s vlastní zkušeností žáků - o poslech oblíbených písní žáků (vhodný výběr učitelem), Používání názorných pomůcek - o obrázky nástrojů, grafické znázornění hlasitosti/tempa,

	- o vizualizace hudby (např. barevné vlny, kreslení při hudbě). Postupné rozvíjení návyků - o učit žáky vnímat hudbu v klidu, bez vyrušování.
Kulturní povědomí a jednání	
Zapojí se do třídních, školních nebo místních uměleckých aktivit a projektů.	Propojování s místní komunitou • Návštěvy kulturních akcí (koncerty, divadelní představení, výstavy). • Spolupráce s místními spolky, MŠ/ZŠ (workshopy, společná vystoupení). • Zapojení do místních slavností. Projektová a týmová práce • Třídní projekt (např. „Hudba a tanec z různých zemí“, „Pohádka ve verších“, „Naše školní kapela“). • Žáci se podílejí na plánování a tvorbě – volí si role (zpěvák, herec, tanečník, hudebník, moderátor, výtvarník). • Zdůrazňování spolupráce a respektování práce druhých
Uvede příklad významné kulturní instituce a tradice ve svém okolí, v naší zemi nebo ve světě.	Seznamování s kulturními institucemi a tradicemi • pravidelně zařazovat krátké ukázky a povídání o významných institucích (např. Národní divadlo, Česká filharmonie, Slovácký verbuňk, UNESCO památky), • zapojit místní kulturní prostředí (městská knihovna, muzeum, divadlo, folklorní soubor).

	Praktické prožití a zkušenost • exkurze do místní kulturní instituce (muzeum, divadlo, kulturní dům, koncert), • dramatizace jednoduchých situací (návštěva divadla, koncertu, taneční slavnosti). Aktivní činnost žáků • vyhledávání příkladů kulturních institucí v místě bydliště, • tvorba jednoduché mapy kulturních míst v okolí školy, • společná příprava a prezentace o jedné tradici (např. Masopust, Velikonoce, vánoční zvyky), • jednoduché srovnání s jinými zeměmi
--	---

VÝTVARNÁ A FILMOVÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Využité vzdělávací obory	Výtvarná a filmová výchova
Průřezová témata	X
Klíčové kompetence	• kulturní • osobnostní a sociální • k učení • digitální
Základní gramotnosti	Čtenářská a pisatelská Logicko-matematická

Výtvarná a filmová výchova podporuje u žáků tvořivost, fantazii, schopnost vyjadřovat

vlastní prožitky, myšlenky a emoce prostřednictvím výtvarných a audiovizuálních prostředků. Vytváří bezpečný prostor pro sebepoznání, rozvoj osobního stylu a posilování sebedůvěry žáků.

Výuka je založena na praktické tvorbě, experimentování a prožitku. Žáci pracují s různými výtvarnými technikami, materiály a nástroji, seznamují se se základy práce s obrazem, fotografií a jednoduchým filmovým vyjádřením. Důraz je kladen na proces tvorby, osobní vyjádření a radost z činnosti, nikoli na výsledný výkon či estetickou dokonalost.

Výuka vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a propojuje vzdělávací oblasti Výtvarná výchova a Filmová/audiovizuální výchova. Vzhledem ke specifikům školy zřízené podle § 16 školského zákona jsou očekávané výsledky učení naplňovány především v minimální úrovni a s využitím podpůrných opatření, tak aby každý žák mohl tvořit a vyjadřovat se v souladu se svými individuálními možnostmi.

U žáků, kteří projevují vyšší zájem nebo schopnosti ve výtvarné či audiovizuální oblasti, je vzdělávací obsah přiměřeně rozšiřován a prohlubován, například formou samostatné tvorby, projektů, práce s náročnějšími technikami nebo zapojením do školních prezentací a výstav.

Výuka probíhá zpravidla ve školní třídě, odborné učebně nebo v exteriéru školy v 45minutových vyučovacích hodinách, případně v blocích. Je realizována individuálně i ve skupinách a podporuje spolupráci, sdílení a vzájemný respekt.

Podmínkou kvalitní výuky je dostupnost výtvarných materiálů, pracovních pomůcek, digitálních zařízení pro práci s obrazem a filmem a prostředí podporující svobodné a bezpečné vyjadřování.

Očekávané výsledky učení – 5. Ročník

OVU	Rámcový plán (čím toho dosáhneme)
-----	-----------------------------------

Užívá linie, barvy, tvary při tvorbě v ploše i prostoru.	Typy linií: rovné, křivé, přerušované – kreslení rukou i digitálně (tablet, interaktivní tabule). Experimenty s barvami: míchání, vrstvení, přechody, kontrasty – na papíře i pomocí digitálních malovacích aplikací. Tvarové cvičení: kruh, čtverec, trojúhelník – kresba, vystřihování, modelování z hlíny nebo plastelíny. Prostorové vyjádření: jednoduché plastiky, papírové nebo stavebnicové modely, koláže. Kombinace linií, barev a tvarů do jednoduchých kompozic podle vlastních představ.
Vyjádřuje výtvarnými prostředky vjemy, pocity, prožitky a realizuje své nápady.	Emoce a pocity: zobrazení nálady barvou, tvarem, gestem – např. radost, smutek, překvapení. Kreativní nápady: tvorba obrázků, koláží, plastiky, jednoduchých animací nebo digitálních ilustrací. Práce s různými materiály: pastelky, voskovky, tempery, hlína, přírodní materiály, stavebnice, tablet. Plánování díla: jednoduché návrhy, skici, dokončení podle vlastních možností. Experimentování s novými technikami: například stříhání, lepicí techniky, tisk otiskem.
Reaguje na svou tvorbu i tvorbu ostatních slovem, pohybem, zvukem či jinými prostředky.	Sebereflexe: jednoduché komentáře k vlastní práci, například „líbí/nelíbí“, „chtěl bych přidat...“. Reakce na ostatní: pohybem, gesty, slovem, jednoduchým zvukem, emoji. Interpretace: kreslí hudbu, pohybem vyjadřuje obraz, napodobuje tvary rukou. Respektování a sdílení: hodnotí ostatní práce pozitivně, učí se vyjadřovat názory nenásilně.

Recepce a reflexe uměleckého díla.	Vnímání umění: pozorování obrazů, soch, hudby, krátkých videí – všechny smysly. Popis díla: jednoduché slovo, gesto, pohyb, zvuk, emoji. Rozpoznávání základních prvků: linie, tvar, barva, textura, rytmus. Porovnávání: hledání podobností a rozdílů mezi vlastní prací a dílem spolužáků nebo profesionálů. Diskuze: sdílení dojmů ve skupině, jednoduchá otázka „co se mi líbilo / nelíbilo“.
Kulturní povědomí a jednání.	Seznamování s kulturními projevy: lidové písně, pohádky, kresby, svátky, festivaly, digitální galerie. Symboly a tradice: Vánoce, Velikonoce, romské tradice, vybrané české svátky. Praktické aktivity: návštěva galerie, divadla ve škole, hudební dílna, online virtuální výstavy. Pravidla chování: pozorování, naslouchání, respekt k ostatním, jednoduchá pravidla spolupráce. Společné projekty: tvorba výstavky ve třídě, nahrávání krátkého videa či prezentace.

Očekávané výsledky učení – 9. ročník

OVU	Rámcový plán (čím toho dosáhneme)
Užívá a kombinuje prvky a prostředky výtvarného umění.	Kombinace prvků: linie, tvar, barva, textura, světlo a stín – kresba, malba, koláž, modelování. Experimentování: vrstvení materiálů, míchání barev, stínování, vytváření prostorových objektů.

	Digitální prostředky: kresba v grafických aplikacích, jednoduché 3D modelování, kombinace tradičních a digitálních technik. Tvorba kompozic: plánování a propojení jednotlivých prvků do uceleného díla.
Vyjádřuje výtvarnými a filmovými prostředky vjemy, pocity, prožitky, zkušenosti, vlastní nápady.	Emoce a zážitky: vyjádření nálad barvou, tvarem, gestem, digitálně nebo pohybem. Filmové prostředky: jednoduché animace, stop-motion, krátká videa, storyboardy. Kombinace médií: kresba + foto, video + zvuk, digitální koláže. Projekty: osobní a tematické práce podle zážitků a zkušeností, krátké vizuální příběhy.
Dokumentuje vlastní tvorbu.	Fotodokumentace: fotografování výtvorů, ukládání do portfolia (papírového nebo digitálního). Popis díla: jednoduchý text, emoji, hlasová nahrávka, prezentace v PowerPoint/Canva. Sdílení: spolužáci, učitel, digitální galerie školy. Reflexe: krátké hodnocení procesu a výsledku vlastní práce.
Podílí se na skupinové práci a tvorbě jednoduché animace či krátkého výtvarného příběh.	Skupinová práce na kresleném komiksu, stop-motion animace z plastelíny nebo papírových postaviček, krátké hrané video (např. scénka „ve škole“, „u lékaře“).
Recepce a reflexe uměleckého díla Vyjádří se k výtvarnému nebo audiovizuálnímu dílu, čím ho zaujalo, co mu přineslo.	Pozorování a vnímání díla: sledování obrazu, sochy, fotografie, animace, videa či hudebně-vizuální prezentace. Popis díla: jednoduchá slova, kresba, gesto, pohyb nebo krátká nahrávka (hlas, emoji, digitální komentář). Co zaujalo: identifikace konkrétních prvků (barva, tvar, kompozice, pohyb, zvuk, příběh, atmosféra).

	Přínos díla: co se naučil, jaké emoce vyvolalo, jak inspiruje k vlastní tvorbě. Srovnání a reflexe: porovnání vlastního díla a díla spolužáků či profesionálních autorů, jednoduchá diskuse o podobnostech a rozdílech. Sdílení dojmu: ve skupině, online prezentace, mini výstava ve třídě či škole.
Kulturní povědomí a jednání	Seznamování s kulturou: návštěvy galerií, muzeí, online výstav, hudební a filmové ukázky. Symbols a tradice: české svátky, romská kultura, světové kulturní projevy. Praktické aktivity: společné výstavy, prezentace, školní projekty. Respekt a chování: naslouchání, spolupráce, uznání odlišných názorů a kulturních projevů.

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět	Tělesná výchova
Využití vzdělávací obory	Tělesná výchova
Průřezová témata (PT)	Péče o sebe a druhé
Klíčové kompetence (KK)	• k učení • komunikační • osobnostní a sociální • k občanství a udržitelnosti • k podnikavosti a pracovní • k řešení problémů • kulturní • digitální

Základní gramotnosti (ZG)	Čtenářská a pisatelská
	Logicko-matematická

Tělesná výchova podporuje zdravý pohybový rozvoj žáků, pozitivní vztah k pohybu a péči o vlastní zdraví. Vede žáky k osvojování základních pohybových dovedností, rozvoji tělesné zdatnosti a vnímání pohybu jako přirozené součásti každodenního života.

Výuka je zaměřena na radost z pohybu, bezpečné zvládnání pohybových aktivit a rozvoj pohybových dovedností přiměřených individuálním možnostem žáků. Důraz klademe na zapojení všech žáků, spolupráci, dodržování pravidel a respekt k rozdílným schopnostem jednotlivců. Součástí výuky jsou pohybové hry, cvičení pro rozvoj koordinace, obratnosti, vytrvalosti a základních sportovních dovedností.

Výuka vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, vzdělávacího oboru Tělesná výchova. Vzhledem ke specifikům školy zřízené podle § 16 školského zákona jsou očekávané výsledky učení naplňovány především v minimální úrovni a s využitím podpůrných opatření, tak aby každý žák mohl zažít úspěch a rozvíjet své pohybové schopnosti v souladu se svými individuálními možnostmi a zdravotním stavem.

U žáků, kteří projevují vyšší zájem nebo pohybové nadání, je vzdělávací obsah přiměřeně rozšiřován a prohlubován, například formou náročnějších pohybových činností, her nebo zapojením do sportovních aktivit školy.

Výuka probíhá zpravidla v tělocvičně, venkovních prostorách školy nebo v přírodě v 45minutových vyučovacích hodinách, případně v blocích. Je realizována individuálně i ve skupinách, s důrazem na bezpečnost, přiměřenou zátěž a pozitivní motivaci.

Podmínkou kvalitní výuky je dostupnost vhodných sportovních pomůcek, bezpečné prostředí, respektování zdravotních omezení žáků a spolupráce se zákonnými zástupci a odbornými pracovníky.

Očekávané výsledky učení – 5. ročník

OVU	Rámcový plán (čím toho dosáhneme)
Činnosti ovlivňující pohybové učení a zdraví	
Zvládá osvojované pohybové dovednosti a uplatňuje je v individuálních a týmových pohybových činnostech.	Základní pohybové dovednosti – běh, skok, hod, lezení. Nácvik pohybů podle ukázky, nápodoby a hry. Jednoduché herní situace a týmová spolupráce. Základní technika rozběhu a odrazu, skok z pásma. Překážkové dráhy s různou obtížností, štafetové hry, jednoduché atletické disciplíny zábavnou formou.
Rozumí zadání a vyjádří dle své fantazie, hudebního či rytmického doprovodu varianty jednoduchých pohybových dovedností.	Jednoduché rytmické pohyby a cvičení na hudbu. Variace základních pohybů (např. se švihadlem, kruhy, míčem). Tvorba vlastních pohybových nápadů a jejich předvedení. Skupinová spolupráce při pohybových aktivitách. Prvky zumby, aerobice, taneční hry (Just Dance, videa z YouTube), práce s barvami nebo stuhami, krátké vlastní choreografie.
Uplatňuje základní postupy vedoucí k rozvoji tělesné zdatnosti, k duševní a sociální pohodě, k pozitivnímu naladění, k překonávání námahy a obtíží spojených s tělesnou zátěží.	Základní cviky na posílení těla (dřepy, kliky, výskoky, leh-sedy, běh). Protahování a relaxační cvičení. Význam pohybu pro zdraví a psychickou pohodu. Postupné překonávání zátěže podle individuálních možností. Jednoduché měření tělesné zdatnosti. Kruhový trénink s pomůckami (gumy, malé míče, overbally), cvičení s hudbou,

	pohybové výzvy, měření kroků krokoměrem, cvičení venku.
Plánuje a zapojuje se do pohybových činností spolu s ostatními žáky.	Zásady bezpečného chování při cvičení, hrách a sportu. Základní pravidla hygieny a péče o tělo po pohybové aktivitě. Převlékání, sprchování, pitný režim. Základy plaveckých dovedností, bezpečnost u vody.
Uplatňuje základní zásady bezpečnosti a hygieny při a po pohybových aktivitách.	Plánování pohybových aktivit podle možností a zájmů. Aktivní účast na společných hrách a aktivitách. Spolupráce a rozdělení rolí při organizaci pohybových činností. Jednoduché sledování a zaznamenávání pohybové aktivity (např. deník pohybu, „pyramida pohybu“). Plánování sportovních dnů.
Činnosti podporující pohybové učení	
Reaguje správně na základní pokyny, povely, signály a vykonává podle nich individuální i týmovou pohybovou činnost.	Reakce na pokyny, povely, signály učitele či spolužáků. Individuální i týmové cvičení podle instrukcí. Rozvoj pozornosti, vizuálního a sluchového vnímání, motorické koordinace. Pohybové hry se signály (např. barevné nebo zvukové kartičky), „Simon says“ varianty, skupinové orientační hry s pokyny.
Dodržuje základní pravidla jednoduchých her a soutěží.	Seznámení se základními pravidly her a soutěží. Chování v duchu fair play. Sleduje hru a upozorňuje na porušení pravidel. Jednoduché sportovní turnaje ve třídě.

Měří dle pokynů pohybové výkony a porovnává je s výkony přechozími.	Měření výkonu (běh, skok, hod, počet opakování). Použití vhodných aplikací nebo zapisování výsledků. Analýza výsledků, porovnání se předchozím výkonem. Plánování pohybových aktivit ke zlepšení výkonu. Krokoměry, fitness aplikace, vlastní deník pohybu, gamifikace měření výkonu (body, medaile).
Jedná v duchu fair play, včetně respektu k ostatním žákům.	Chování podle zásad fair play ve hře i při soutěži. Respekt k pohybovým dovednostem, předpokladům a zájmům ostatních. Reflexe vlastního a cizího chování, korekce jednání podle fair play. Diskuse po hře o tom, co se povedlo a co ne, role rozhodčího, týmové hry s proměnlivými pravidly pro podporu spolupráce.
Podílí se na organizaci pohybových činností ve známých prostorách určených pro realizaci tělesné výchovy.	Příprava materiální: náčiní, nářadí, pomůcky, kontrola bezpečnosti prostoru. Příprava fyziologická: zahřátí svalů, dynamický strečink. Příprava mentální: uvědomění si cíle a významu pohybové činnosti, motivace, překonání obav. Spolupráce s ostatními při přípravě a realizaci činnosti. Organizace miniturnaje, příprava bezpečné dráhy s překážkami, role kapitána či asistenta učitele.

Očekávané výsledky učení – 9. ročník

OVU	Rámcový plán (čím toho dosáhneme)
-----	-----------------------------------

Činnosti ovlivňující pohybové učení a zdraví	
Osvojí si pohybové dovednosti a uplatňuje je v individuálních a týmových pohybových činnostech.	Nacvičování pohybových dovedností (např. dribling, střelba, dvojtakt). Předvedení pohybových dovedností podle pokynů učitele a zpětné vazby spolužáků. Uplatnění dovedností v individuálních i týmových hrách. Hodnocení pokroku při osvojování basketbalových dovedností.
Tvoří podle zadání a své fantazie, hudebního či rytmického doprovodu varianty jednoduchých pohybových dovedností.	Nacvičování základních pohybových dovedností a tvorba vlastních variant (např. herní činnosti v basketbalu). Seznámení se s různými variantami her a jejich taktiky. Nacvičování pohybových dovedností s hudebním či rytmickým doprovodem. Uplatnění taktiky a spolupráce při týmových hrách a soutěžích. Choreografie pohybů na hudbu, tvorba krátkých videí s cvičením.
Zlepšuje svou fyzickou zdatnost, vnímá duševní a sociální pohodu, překonává obtíže spojené s fyzickou zátěží.	Rozvoj tělesné zdatnosti podle individuálních možností. Překonávání námahy při fyzické zátěži (vytrvalost, síla, rychlost, koordinace). Nacvičování vytrvalostního běhu formou intervalů (např. 5x200 m, 4x250 m). Realizace testů tělesné zdatnosti přizpůsobených individuálním možnostem. Fitness aplikace, monitoring tepové frekvence, intervalové tréninky s hudbou.
Plánuje a zapojuje se do pohybových činností spolu s ostatními žáky a chápe význam pohybových aktivit pro zdraví.	Samostatné sestavení týdenního plánu pohybových aktivit. Vedení záznamu o absolvovaných aktivitách a pohybovém režimu. Plánování smysluplných, motivačních a dosažitelných aktivit s měřitelnými výsledky.

	Deník pohybu, gamifikace, sledování pokroku v týmu.
Uplatňuje zásady bezpečnosti a hygieny při a po pohybových aktivitách, předchází nebezpečným situacím.	Zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech. Identifikace a prevence rizik (např. sportovní náčiní, prostor, kontaktní hry). Uplatnění bezpečnosti při osvojování nových dovedností a v konkrétních sportech (např. házená, basketbal). Diskuze o prevenci úrazů.
Činnosti podporující pohybové učení	
Reaguje správně na základní pokyny, povely, signály a vykonává podle nich individuální i týmovou pohybovou činnost.	Seznámení s pokyny, povely a signály ve sportu a cvičení. Individuální a týmová reakce podle instrukcí. Hodnocení souladu cvičení se slovními instrukcemi. Vizuální signály, digitální povely (např. hodiny, světelné značky).
Zná a dodržuje základní pravidla her a soutěží, rozpozná, když dojde k jejich porušení.	Seznámení se základními pravidly her a soutěží. Dodržování pravidel a chování v duchu fair play. Rozpoznání a vysvětlení porušení pravidel. Role rozhodčího, využití videa k analýze pravidel.
Měří pohybové výkony, porovnává je s výkony přechozími a usiluje o jejich zlepšení.	Měření výkonů (běh, skok, hod, počet opakování). Použití aplikací nebo zapisování výsledků. Analýza a porovnání výkonu, plánování zlepšení. Gamifikace, digitální sledování výkonu, tvorba osobních výzev.
Jedná v duchu fair play, respektuje při pohybových činnostech jiné žáky, jejich odlišné předpoklady a zájmy.	Seznámení s principy fair play. Respektování odlišných pohybových dovedností, zájmů a předpokladů.

	Reflexe vlastního a cizího chování, podpora znevýhodněných. Týmové reflexe po utkání, role mentora pro slabší žáky.
Spolupracuje při organizaci pohybových činností v prostorách určených pro realizaci pohybových činností.	Materiální příprava: prostor, náčiní, prevence rizik. Fyziologická příprava: zahřátí, strečink, aktivace svalů. Mentální příprava: motivace, uvědomění významu pohybu, překonání obav. Spolupráce s ostatními při přípravě a realizaci činnosti. Rotace rolí při přípravě prostoru, plánování týmových aktivit.
Diskutuje o aktuálním sportovní dění ve škole, v obci, regionu, ČR, ve světě.	Vyhledávání informací o aktuálních sportovních událostech a výsledcích. Diskuze ve třídě o lokálním, národním i světovém sportu. Prezentace vybraných informací a úspěchů sportovců. Využití online zdrojů, sportovní blogy, videoreportáže, sociální sítě.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět	Osobnostní a sociální výchova
Využití vzdělávací obory	Osobnostní a sociální výchova
Průřezová témata (PT)	Péče o sebe a druhé

Klíčové kompetence (KK)	• k učení • komunikační • osobnostní a sociální • k občanství a udržitelnosti • k podnikavosti a pracovní • k řešení problémů • kulturní • digitální
Základní gramotnosti (ZG)	Čtenářská a pisatelská

Osobnostní a sociální výchova je samostatným vyučovacím předmětem na 2. stupni základní školy, který navazuje na předmět Osobnostní rozvoj realizovaný na 1. stupni. Zaměřuje se na hlubší rozvoj osobnostních a sociálních dovedností žáků v období dospívání a podporuje jejich schopnost fungovat v kolektivu, budovat zdravé vztahy a přebírat odpovědnost za své chování.

Výuka se zaměřuje na rozvoj komunikace, spolupráce, řešení konfliktů, práci s emocemi, zvládání zátěžových situací a formování hodnotových postojů. Žáci se učí reflektovat své jednání, respektovat odlišné názory, přijímat pravidla a aktivně se podílet na vytváření bezpečného klimatu třídy a školy.

Výuka vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a navazuje na průřezové téma Osobnostní a sociální výchova. Vzhledem ke specifikům školy zřízené podle § 16 školského zákona jsou očekávané výsledky učení naplňovány především v minimální úrovni a s využitím podpůrných opatření tak, aby každý žák mohl rozvíjet své osobnostní a sociální kompetence v souladu se svými individuálními možnostmi.

U žáků, kteří projevují vyšší míru samostatnosti, sociální zralosti nebo zájmu o práci s ostatními, je vzdělávací obsah přiměřeně rozšiřován a prohlubován, například formou vedení skupinových aktivit, zapojení do projektů nebo podpory mladších spolužáků.

Výuka probíhá ve školní třídě, při projektových dnech nebo v rámci školních aktivit v 45minutových vyučovacích hodinách, často formou diskusí, práce ve skupinách, modelových situací a reflexe reálných zkušeností žáků.

Podmínkou kvalitní realizace předmětu je otevřené, respektující a bezpečné prostředí, jasná pravidla, důvěra mezi žáky a pedagogy a úzká spolupráce s dalšími odbornými pracovníky školy.

Očekávané výsledky učení – 9. ročník

OVU	Rámcový plán (čím toho dosáhneme)
Osobnostní rozvoj	
Rozpozná na příkladech své osobnostní vlastnosti, své silné stránky, a jejich prvky uplatňuje ve svém jednání.	Práce se sebereflexí, vedení k uvědomování si vlastních silných stránek a jejich využívání v běžných situacích.
Všímá si svého prožívání v běžných i náročných situacích, v modelových situacích přiměřeně uplatňuje základní postupy předcházení stresu a vyhledání pomoci.	Práce s modelovými situacemi, pojmenovávání emocí, seznámení se základními strategiemi zvládání stresu a možnostmi vyhledání pomoci.
Uvědomuje si svůj vztah k sobě a druhým, uplatňuje sebepoznání a zpětnou vazbu ve svém jednání.	Práce se zpětnou vazbou, sebereflexe a sdílení zkušeností v bezpečném prostředí.
Využívá základní techniky zvládání zátěže a předcházení náročným situacím, včetně vyhledání pomoci.	Seznámení se základními technikami zvládání zátěže, jejich nácvik v přiměřených situacích a vedení k vyhledání podpory.
Stanovuje si krátkodobý cíl osobního rozvoje, realizuje postupné kroky k dosažení stanoveného cíle a vyhodnotí jeho dosažení.	Vedení k stanovování reálných cílů, plánování jednotlivých kroků a společné vyhodnocování jejich naplnění.

Prezentuje sám sebe v modelových situacích s využitím zpětné vazby druhých.	Prezentace vlastního názoru a sebe sama v modelových situacích, práce se zpětnou vazbou spolužáků i pedagoga.
Uvede příklady svých potřeb a překážek při učení.	Práce s uvědoměním vlastních potřeb, obtíží a podpůrných strategií při učení.
Sociální a etický rozvoj	
Rozpoznává různé formy mezilidských vztahů, společné znaky a odlišnosti u sebe a druhých.	Práce s příklady mezilidských vztahů, diskuse a sdílení zkušeností v rámci třídního kolektivu.
Uplatňuje vybrané vhodné způsoby sociální interakce ve skupině v modelových situacích.	Nácvik spolupráce, komunikace a sociální interakce v modelových a skupinových situacích.
Uplatňuje základní pravidla sociální komunikace a vybírá z možných řešení konfliktu v modelových situacích.	Práce s modelovými konfliktními situacemi, vedení k respektující komunikaci a hledání přijatelných řešení.
V praktických situacích respektuje přijatá třídní pravidla.	Společné vytváření, připomínání a uplatňování třídních pravidel v každodenních situacích.
Kariérový rozvoj	
Uvědomuje si na příkladech význam práce pro sebe i společnost.	Práce s příklady různých profesí a jejich významu pro jednotlivce i společnost.
Využívá pro svůj kariérový rozvoj vybrané informační zdroje.	Seznámení s vybranými informačními zdroji a jejich využití v modelových situacích.
Rozpoznává na příkladech vzdělávací a pracovní příležitosti, které jsou mu otevřené.	Seznámení s vybranými informačními zdroji a jejich využití v modelových situacích.
Rozpoznává rozdíl mezi povinnostmi a volným časem.	Diskuse a práce s konkrétními situacemi z běžného života žáků.

Tvoří podle návodu osobní kariérové portfolio, které využívá ve vybrané modelové situaci za účelem získání vzdělávacích a pracovních příležitostí.	Tvorba jednoduchého kariérového portfolio podle strukturovaného návodu a jeho využití v modelových situacích.
--	---

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ A BEZPEČÍ

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět	Výchova ke zdraví a bezpečí
Využití vzdělávací obory	Výchova ke zdraví a bezpečí
Průřezová témata (PT)	Péče o sebe a druhé
Klíčové kompetence (KK)	• k učení • komunikační • osobnostní a sociální • k občanství a udržitelnosti • k podnikavosti a pracovní • k řešení problémů • kulturní • digitální
Základní gramotnosti (ZG)	Čtenářská a pisatelská Logicko-matematická

Výchova ke zdraví a bezpečí je samostatným vyučovacím předmětem, který podporuje zdravý životní styl, osobní pohodu a bezpečné chování žáků v každodenních situacích. Zaměřuje se na rozvoj dovedností potřebných k péči o fyzické i duševní zdraví, prevenci rizikového chování a schopnost chránit sebe i druhé.

Výuka vychází z reálných situací, se kterými se žáci setkávají ve škole, doma i ve svém okolí. Důraz je kladen na porozumění základním potřebám lidského těla, zdravým návykům, bezpečnému chování, zvládání stresových a zátěžových situací a na rozvoj odpovědnosti za vlastní zdraví. Součástí výuky je i nácvik jednoduchých postupů první pomoci a orientace v krizových situacích.

Výuka vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a navazuje na vzdělávací oblast Výchova ke zdraví a průřezová témata zaměřená na ochranu zdraví a bezpečí. Vzhledem ke specifickým školy zřízené podle § 16 školského zákona jsou očekávané výsledky učení naplňovány především v minimální úrovni a s využitím podpůrných opatření tak, aby každý žák mohl rozvíjet své dovednosti v oblasti zdraví a bezpečí v souladu se svými individuálními možnostmi.

U žáků, kteří projevují vyšší zájem nebo schopnosti v oblasti péče o zdraví, bezpečnosti nebo pomoci druhým, je vzdělávací obsah přiměřeně rozšiřován a prohlubován, například zapojením do preventivních programů, projektových aktivit nebo spoluprací s odborníky.

Výuka probíhá ve školní třídě, odborných učebnách i v terénu v 45minutových vyučovacích hodinách, případně v blocích. Je realizována formou diskusí, praktických nácviků, modelových situací a projektových činností, často ve spolupráci s odbornými pracovníky a institucemi.

Podmínkou kvalitní realizace předmětu je bezpečné prostředí, dostupnost názorných pomůcek, prostor pro praktický nácvik a otevřená komunikace mezi žáky a pedagogy.

Očekávané výsledky učení – 9. Ročník

OVU	Rámcový plán (čím toho dosáhneme)
Ochrana a podpora zdraví – nemoci, úrazy, prevence, sexuální a reprodukční zdraví	
Rozpozná různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých s využitím příkladů přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím.	Základní stavba a funkce těla a hlavních orgánových soustav. Co prospívá a co škodí zdraví (pohyb, spánek, jídlo, kouření, alkohol, stres). Zdravý životní styl a jeho vliv na tělo a náladu. Příklady odpovědného a nezodpovědného chování (např. nošení reflexních prvků, používání helmy, kouření). Jak můžeme chránit zdraví svoje i druhých.

Uplatňuje zásady aktivní ochrany zdraví s využitím základních znalostí o fungování lidského těla.	Jak tělo funguje a proč je důležité ho chránit. Infekční a neinfekční onemocnění – jak vznikají a jak jim předcházet. Základní prevence nemocí – zdravé návyky, očkování, hygiena. Kdy navštívit lékaře a jaká existuje zdravotní péče (praktický lékař, pohotovost, nemocnice). Význam prevence a pravidelných prohlídek.
Popíše význam odpovědného respektujícího sexuálního chování pro zdraví a bezpečí člověka, diskutuje postupy ochrany reprodukčního a sexuálního zdraví.	Základy reprodukční soustavy a její funkce. Co znamená respektující a bezpečné chování ve vztahu. Ochrana před pohlavně přenosnými nemocemi a neplánovaným těhotenstvím. Základní formy antikoncepce a jejich význam. Péče o reprodukční zdraví a kde hledat pomoc nebo informace.
Popíše tělesné a psychosociální změny v období dospívání, rozezná nevhodné chování související se sexualitou ve fyzickém i digitálním prostředí.	Období lidského života – změny v těle i psychice během dospívání. Co je normální součástí vývoje. Bezpečné chování ve vztahu i online. Rozpoznání nevhodného a nebezpečného chování a jak na něj reagovat. Kde hledat pomoc a komu se svěřit.
Uplatňuje základní dovednosti v modelových situacích úrazů a náhle vzniklých stavů, poskytne první pomoc ve škole či přivolá pomoc dospělých.	Rozlišení drobného a vážného poranění. Ošetření drobných poranění a ochrana sebe při pomoci druhému. Postup při volání záchranné služby. Základní kroky první pomoci u běžných úrazů a náhlých stavů. Chování v krizové situaci a spolupráce s dospělými.
Denní režim – hygiena, výživa a pohyb	
Popíše denní režim a každodenní činnosti na základě zásad zdravého životního stylu.	Význam pravidelného stravování, pitného režimu, pohybu a spánku.

	Vhodné a nevhodné aktivity v denním režimu (např. pohyb vs. nadměrné sezení u obrazovky). Sestavení denního režimu pro školní i volný den. Plánování času pro učení, práci, odpočinek, pohyb a spánek. Rizika špatného denního režimu (např. únava, stres, obezita). Úprava vlastního denního režimu podle zásad zdravého životního stylu. Diskuse o vlivu technologií na spánek a pohodu.
Popíše význam tělesné, intimní a duševní hygieny pro podporu zdraví a samostatně využívá osvojené dovednosti v praktickém životě.	Základní pravidla každodenní osobní hygieny. Prevence šíření infekčních nemocí. Význam tělesné, intimní a duševní hygieny pro zdraví. Vztah mezi hygienou, režimem dne a zdravím. Hodnocení vlastního denního režimu. Relaxační a kompenzační techniky (např. dechová cvičení, krátká pohybová pauza).
Sestaví jednodenní i dlouhodobý jídelníček na základě znalostí základních výživových doporučení.	Zdravé vs. nezdravé potraviny. Souvislost stravy se zubním kazem, obezitou, podvýživou. Zásady zdravého pitného a stravovacího režimu. Návrh jídelníčku na jeden den. Význam jednotlivých živin, složení jídelníčku. Rizika nadbytku cukru, tuku a soli.
Osobní bezpečí	
Rozpozná nevhodné chování i nevhodný mediální tlak zahrnující vliv desinformací, v modelových situacích používá vhodné způsoby, jak v takových situacích reagovat.	Pravidla pozitivních vztahů ve třídě. Znaky šikany, nátlaku, agrese. Reakce na ohrožující situace. Role v kolektivu – rodina, třída, vrstevníci.

	Vliv vlastního chování na klima třídy. Rozpoznání manipulace, genderově podmíněného či násilného chování. Pomoc obětem, odmítavý postoj k rizikovému chování. Modelové scénky, práce s reálnými mediálními ukázkami, diskuse, nácvik komunikačních strategií.
Rozpozná nebezpečné aktivity a situace vyskytující se v digitálním prostředí a uvede, proč je důležité chránit zde bezpečí své i ostatních, včetně ochrany osobních údajů.	Rizika online prostředí (sociální sítě, hry, osobní data). Reakce na nepříjemnou komunikaci. Pravidla slušné a bezpečné online komunikace. Kritické myšlení – ověřování informací. Vyvážený denní režim vs. digitální zátěž. Ochrana osobních údajů a zdraví. Práce s reálnými příklady z médií, kyberhygiena, nastavení vlastních digitálních hranic.
Chová se zodpovědně a bezpečně ve škole, v neznámém fyzickém i digitálním prostředí, při styku s neznámými osobami, zvířaty a nebezpečnými předměty.	Rizika při pohybu mimo domov (cesta do školy, setkání s cizími lidmi). Reakce na nebezpečné situace. Bezpečné chování při akcích školy a v přírodě. Posuzování bezpečnosti okolí. Rizika kontaktů se zvířaty, rostlinami, předměty. Pravidla bezpečného pohybu a pobytu. Modelové situace.
Pohybuje se samostatně a bezpečně v běžném silničním provozu v roli chodce, cyklisty, spolujezdce, cestujícího ve veřejné dopravě, řeší modelové dopravní situace, se kterými se setkává v praktickém životě.	Chodec, cyklista – pravidla silničního provozu. Povinné bezpečnostní prvky. Modelové dopravní situace. Řešení složitějších dopravních situací. Rizika nevhodného chování v dopravě. Postup v případě dopravní nehody.

	Spolupráce s PČR.
Popíše zdravotní a psychosociální rizika zneužívání legálních i nelegálních návykových látek, vysvětlí vliv závislostního chování na zdraví člověka.	Projevy závislostního chování. Výhody života bez závislostí. Techniky odmítání. Rizika alkoholu, tabáku, dalších látek. Příčiny a rozvoj závislostí. Legální vs. nelegální látky. Dopady na zdraví a společnost. Možnosti pomoci a prevence. Nácvik asertivního odmítání, práce s reálnými příběhy, spolupráce s preventisty, PČR a neziskovými organizacemi.
Osobní bezpečí za mimořádných událostí a v souvislosti s obranou státu	
Uplatňuje v modelových situacích vhodné způsoby bezpečného chování při vyhlášení mimořádné události.	Rozlišení varovných signálů: Všeobecná výstraha, Požární poplach, Zkouška sirén. Tísňová volání – čísla a kdy je využít (150, 155, 158, 112). Základní úkoly složek IZS a jejich význam pro veřejnost. Postup při evakuaci z domova i školy, obsah evakuačního zavazadla. Rozpoznání mimořádné události a její srozumitelné ohlášení. Praktické scénáře – správná reakce v různých krizových situacích. Nácvik komunikace s operátorem tísňové linky. Rizika zneužití tísňových linek a právní důsledky. Význam respektování pokynů při evakuaci.
Popíše funkci složek Integrovaného záchranného systému a zásady bezpečného chování při mimořádných událostech způsobených člověkem a mimořádných	Vyhledávání a diskuze o dopadech přírodních katastrof (povodně, vichřice...) Mimořádné události způsobené lidskou činností (dopravní nehody, průmyslové havárie)

událostech způsobených přírodními vlivy na místech, kde se pohybuje.	Dopady mimořádných událostí na zdraví, životy, majetek a přírodu Zásady osobního bezpečí a správného chování v krizových situacích Rozlišení přírodních a lidských mimořádných událostí. Význam IZS a způsob jeho nasazení při řešení krizových situací. Preventivní opatření v okolí školy, doma a na veřejnosti. Modelové situace – bezpečné chování při mimořádné události ve škole.
Popíše zásady požární prevence, uplatňuje v modelových situacích vhodné způsoby chování v případě ohrožení požárem.	Jak bezpečně opustit ohrožený prostor. Příčiny vzniku požárů doma i v přírodě. Prevence a zodpovědné chování – pyrotechnika, otevřený oheň. Piktogramy hořlavin a výbušnin. Umístění a základní rozlišení hasicích přístrojů. Zásady požární prevence v běžném životě Správné použití různých typů hasicích přístrojů. Povinnosti osob v oblasti požární ochrany. Únikové cesty ve škole a jejich význam. Praktický nácvik chování při požáru.
Popíše roli občana a jeho práva a povinnosti při zajišťování bezpečnosti a obrany státu.	Úloha občanů při zajišťování bezpečnosti (humanitární pomoc, služba v ozbrojených složkách). Hlavní úkoly Armády ČR a její činnost při ochraně země. Pomoc Armády ČR při nevojenských mimořádných událostech. Rozdíly mezi činnostmi armády v míru a při válečném stavu. Základní činnosti Armády ČR v různých situacích. Píle obrany ČR a role ozbrojených sil. Humanitární mise a zahraniční operace.

	Práva a povinnosti občana při obraně státu. Význam členství ČR v mezinárodních bezpečnostních organizacích.
--	---

FYZIKA

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět	Fyzika
Využití vzdělávací obory	Fyzika
Průřezová témata (PT)	Udržitelné prostředí
Klíčové kompetence (KK)	• k učení • komunikační • k občanství a udržitelnosti • k podnikavosti a pracovní • k řešení problémů • digitální
Základní gramotnosti (ZG)	Čtenářská a pisatelská Logicko-matematická

Fyzika pomáhá žákům porozumět základním jevům a zákonitostem přírody, se kterými se setkávají v každodenním životě. Výuka je zaměřena na pochopení souvislostí mezi pozorovanými jevy, praktickými zkušenostmi a jejich využitím v běžných situacích.

Výuka vychází z názorných ukázek, jednoduchých pokusů, pozorování a praktických činností. Žáci jsou vedeni k tomu, aby fyzikální jevy nejprve pozorovali, popisovali a zkoumali, teprve následně je pojmenovávali a vysvětlovali přiměřeně svým možnostem. Důraz klademe na porozumění, práci s reálnými předměty a situacemi a propojení fyziky s běžným životem, technikou a přírodou.

Výuka vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, vzdělávacího oboru Fyzika. Vzhledem ke specifickým školy zřízené podle § 16 školského zákona jsou očekávané výsledky učení naplňovány především v minimální úrovni a s využitím podpůrných opatření tak, aby každý žák mohl dosahovat pokroku v porozumění fyzikálním jevům v souladu se svými individuálními možnostmi.

U žáků, kteří projevují vyšší zájem nebo schopnosti v oblasti fyziky a technického myšlení, je vzdělávací obsah přiměřeně rozšiřován a prohlubován, například formou náročnějších pokusů, projektů, badatelských úloh nebo propojení s praktickými činnostmi.

Výuka probíhá zpravidla ve školní třídě nebo odborné učebně v 45minutových vyučovacích hodinách, často formou skupinové nebo individuální práce. Využívány jsou názorné pomůcky, jednoduché experimentální materiály a digitální technologie podporující pochopení učiva.

Podmínkou kvalitní výuky je bezpečné prostředí, dostatek názorných pomůcek, možnost praktického zkoumání a dostatečný časový prostor pro porozumění a opakování učiva.

Očekávané výsledky učení – 9. Ročník

OVU	Rámcový plán (čím toho dosáhneme)
Vlastnosti látek a měření veličin	
Roztřídí vybrané látky ze svého okolí podle skupenství, pojmenuje typické vlastnosti jednotlivých skupenství látek.	Porovná jednotlivá skupenství látek na základě jejich typických vlastností. Roztřídí předměty dle materiálů do kontejnerů na tříděný odpad. Uvede příklady látek v různých skupenstvích. Roztřídí látky podle skupenství za běžné teploty. Identifikuje tři skupenství vody. Uvede příklady látek v různých skupenstvích. Porovná vlastnosti jednotlivých skupenství – jmenuje, které jsou společné pro kapaliny a plyny, které jsou

	společné pro pevné látky a kapaliny, které platí pouze pro jednotlivá skupenství.
Změří vhodnými měřidly délku, objem a hmotnost tělesa, teplotu a časový interval.	Přečte čas na digitálních i analogových hodinách. Seznámí se s různými měřidly délky, hmotnosti, objemu a jejich vlastnostmi. Odhadne a změří hmotnost, objem a délku předmětu nebo vzdálenost mezi dvěma předměty vhodnými typy měřidel. Vyzkouší různé způsoby přiložení délkového měřidla. Seznámí se se značkami fyzikálních veličin délka, hmotnost, objem; seznámí se s jejich jednotkami vhodnými pro různé situace a jejich vzájemnými převody. Změří různými měřidly daný časový interval. Vyzkouší různé způsoby přiložení délkového měřidla a různý způsob odečítání na odměrném válci nebo kuchyňské odměrce.
Pohyb síly a energie	
Pozoruje a popíše různé pohyby z běžného života, porovná rychlost různých pohybů.	Odhadne, jakou vzdálenost urazí různými způsoby pohybu za daný čas. Odhadne a změří, za jak dlouho urazí danou vzdálenost různými způsoby pohybu, při kterém způsobu pohybu bude nejrychlejší a nejpomalejší, měření porovná s odhadem Změří vzdálenost a čas daného pohybu. Seznámí se se způsobem uvádění vzdálenosti v různých zdrojích (turistické značení, jízdní řád, směrovky na silnicích, ...). Změří vzdálenost a čas konkrétního pohybu, na základě měření určí průměrnou rychlost pohybu. Změří rychlost pomocí aplikace na mobilním telefonu.

Popíše souvislost charakteru pohybu s působícími silami.	Uvede příklady použití slova síla v běžném životě. Jmenuje některé druhy „fyzikálních“ sil, které zná ze svého života. Uvede příklady působení sil a jejich účinků. Seznámí se se silou jako fyzikální veličinou, její značkou, jednotkou a měřidlem. Uvede příklady z běžného života, kdy je tření užitečné a kdy a je naopak nežádoucí a jak lze velikost třecí síly ovlivnit. Gravitační síla. Jednoduché stroje.
Předvede použití sil a tlaku v konkrétních praktických aplikacích	Uvědomuje si, že existují pomůcky, které dokáží znásobit sílu člověka (kleště, nůžky, otvírák, klíč na matice, ...). Ze zkušenosti uvede příklady těles, která plavou nebo se potápí. U konkrétních pomůcek identifikuje páku. Seznámí se s tlakem jako fyzikální veličinou, jeho značkou, jednotkou a měřidlem. Uvede příklady těles, která se ve vodě potopí a která budou plavat.
Uvede konkrétní příklady přeměn energie.	Uvede příklady použití slova energie, práce a výkon v běžném životě. Uvede příklady použití slova teplo v běžném životě. Uvědomí si, kde se v domácnosti něco ohřívá nebo ochlazuje. Seznámí se s různými formami energie.
Popíše souvislost spotřeby energie s účinností konkrétních strojů a přístrojů.	Seznámí se s různými formami energie. Seznámí se s prací, výkonem a energií jako fyzikálními veličinami. Určí teplo potřebné na roztavení ledu (sněhu) a porovná ho s teplem potřebným na ohřátí vody z teploty tání na teplotu varu. Vysvětlí, jaká energie obvykle pohání různá zařízení i živočichy a odkud se tato energie vzala. Uvědomí si, že za spotřebovanou elektřinu i teplo se platí. Uvědomí si, odkud se do domácnosti dodává elektřina a teplo.

	Uvědomí si, že každá potravina má svou energetickou hodnotu. Najde v domácnosti měřiče elektrické energie a tepla. Ilustruje roli energie v běžném životě. Přečte příkon elektrických spotřebičů z jejich štítků. Zjistí cenu za 1 kWh spotřebované elektrické energie. Seznámí se s různými druhy elektráren. Popíše, z čeho elektrárenské společnosti vyrábějí elektrickou energii v jednotlivých druzích elektráren
Zvuk a světlo	
Identifikuje zdroje zvuku v běžných situacích, popíše potenciálně škodlivé důsledky zvuku a popíše způsoby ochrany před nadměrným hlukem.	Uvede příklady zdrojů zvuku. Uvědomuje si, že různé zvuky mohou mít různou hlasitost. Seznámí se s typickými hodnotami hladiny intenzity zvuku s ohledem na zdraví. Experimentálně zkoumá různé způsoby omezení hluku.
Elektřina a magnetismus	
Ukáže vybrané vlastnosti elektrického náboje na jednoduchých pokusech.	Popíše „zvláštnosti“ odrazu v zrcadle. Uvede příklady, kde má ve svém okolí zrcadla. Popíše, jak brýle pozmění pohled na okolí. Zkoumá průchod světla čočkami (vznik obrazu, změnu směru paprsku, ...). Popíše průchod světla okem a funkci jeho jednotlivých částí, vysvětlí, jak se oko zaostřuje na různé vzdálenosti, co je krátkozrakost, dalekozrakost.
Zapojí podle schématu jednoduchý elektrický obvod.	Ví, že se elektřina vodí drátem. Zkoumá, jaké efekty lze pozorovat díky plastové tyči třené hadrem. Seznámí se s projevy bouřky a jejich riziky. Předvede přitahování a odpuzování nabitých těles. Formuluje a zdůvodní pravidla bezpečného chování při bouřce. Zná některé elektrické spotřebiče a ví, že jsou na baterii nebo se připojují do zásuvky. Ví, že spotřebiče mají obvykle vypínač a obvykle jsou v nich dráty. Seznámí

	se s elektrickými veličinami (napětí, proud, odpor) – jejich značkami, jednotkami a fyzikálním významem. Zkouší zapojit žárovku k baterii nebo jinému zdroji malého napětí tak, aby svítila. Zapojí obvod se zdrojem, dvěma žárovkami a vypínačem. Změří napětí na zdroji, napětí na žárovce a odpor rezistoru. Změří proud v obvodu. Formuluje pravidla bezpečného zacházení s elektrickými spotřebiči.
Prozkoumá chování trvalých magnetů vzájemně mezi sebou a vůči jiným materiálům pomocí jednoduchých pokusů.	Ví, kde má ve svém okolí magnety a popíše, co o nich ví. Předvede, jak se mohou magnety navzájem přitahovat a odpuzovat, a předvede, které látky se k magnetům přitahují a které na magnety nereagují. Zmapuje magnetické pole jednoho magnetu, dvou magnetů, které se přitahují a které se odpuzují. Seznámí se s konstrukcí generátoru a motoru. Seznámí se s tím, že rádia, vysílačky a mobilní telefony využívají elektromagnetické vlny k přenosu signálu.
Mikrosvět a makrosvět	
Popíše, jaké důsledky mají pohyby těles ve Sluneční soustavě na Zemi.	Demonstruje na modelu otáčení Země, uvede souvislost mezi rotací Země a střídáním dne a noci. Demonstruje a popíše pohyby Země a Měsíce kolem Slunce. Ví, že rok je určen jedním oběhem Země kolem Slunce. Odhadne, co umožnilo vznik a vývoj života na Zemi. Prezentuje vybrané poznatky o zajímavých objektech ve vesmíru.

CHEMIE

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět	Chemie
-------------------	--------

Využité vzdělávací obory	Chemie
Průřezová témata (PT)	Společnost pro všechny Udržitelné prostředí
Klíčové kompetence (KK)	• k učení • komunikační • osobnostní a sociální • k občanství a udržitelnosti • k podnikavosti a pracovní • k řešení problémů • kulturní • digitální
Základní gramotnosti (ZG)	Čtenářská a pisatelská Logicko-matematická

Chemie pomáhá žákům porozumět základním vlastnostem látek, jejich proměnám a využití v každodenním životě. Výuka je zaměřena na pochopení souvislostí mezi chemickými jevy a běžnými situacemi, se kterými se žáci setkávají doma, ve škole i v okolním prostředí.

Výuka vychází z názorných ukázek, jednoduchých pokusů a praktických činností. Žáci jsou vedeni k pozorování, porovnávání vlastností látek, bezpečné manipulaci s běžně dostupnými materiály a k uvědomování si vlivu chemických látek na zdraví člověka a životní prostředí. Důraz klademe na porozumění základním principům, nikoli na mechanické zapamatování odborných pojmů a postupů.

Výuka vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, vzdělávacího oboru Chemie. Vzhledem ke specifikům školy zřízené podle § 16 školského zákona jsou očekávané výsledky učení naplňovány především v minimální úrovni a s využitím podpůrných opatření tak, aby každý žák mohl dosahovat pokroku v porozumění chemickým jevům v souladu se svými individuálními možnostmi.

U žáků, kteří projevují vyšší zájem nebo schopnosti v oblasti chemie, je vzdělávací obsah přiměřeně rozšiřován a prohlubován, například formou náročnějších pokusů, badatelských úloh, projektů nebo hlubší práce s informacemi.

Výuka probíhá zpravidla ve školní třídě nebo odborné učebně v 45minutových vyučovacích hodinách, často formou skupinové nebo individuální práce. Využívány jsou názorné pomůcky, jednoduché experimentální materiály a digitální technologie podporující pochopení učiva.

Podmínkou kvalitní výuky je bezpečné prostředí, dodržování pravidel práce s látkami, dostupnost názorných pomůcek a dostatečný časový prostor pro porozumění, opakování a praktické činnosti.

Očekávané výsledky učení – 9. ročník

OVU	Rámcový plán (čím toho dosáhneme)
Vlastnosti látek a měření veličin	
Vyjmenuje základní živiny ve vybraných potravinách.	Rozpoznávání hlavních živin – cukrů, tuků, bílkovin, vitamínů a minerálů v běžných potravinách. Přirazování potravin ke skupinám podle obsahu živin (např. ovoce, maso, pečivo, mléčné výrobky). Čtení informací z obalů potravin, srovnávání složení a vyhodnocování zdravějších možností. Praktické ukázky – porovnávání svačín, sestavení „talíře zdravého jídla“, práce s reálnými obaly potravin nebo využití aplikací, které ukazují složení jídla.
Na modelu vysvětlí základní principy přeměny látek v lidském těle.	Základní představa o trávení, dýchání a vylučování jako o procesech přeměny látek v organismu. Modelování průběhu trávení, jednoduché pokusy (např. vliv cukru na energii, dýchání rostlin a člověka). Diskuse o tom, proč tělo potřebuje vodu, kyslík a živiny. Vhodné je využít modely, obrázky, krátká

	video a pohybové hry, které znázorní „cestu potravy tělem“.
Roztřídí vybrané látky běžně užívané v domácnosti podle jejich vlastností a možností využití.	Roztřídování běžných látek podle jejich vlastností (např. sůl, ocet, cukr, mýdlo, soda, čisticí prostředky). Určování, které látky jsou bezpečné a které nebezpečné. Seznámení s piktogramy nebezpečnosti a jejich významem. Praktické ukázky: určování vůně, skupenství, rozpustnosti, pěnivosti; práce s obaly od čisticích prostředků. Diskuse o tom, které látky doma používáme a jak je správně skladovat.
Vysvětlí rizika spojená se zacházením s vybranými běžně dostupnými chemickými látkami a pracuje s nimi bezpečně.	Zásady bezpečnosti při zacházení s chemikáliemi – mytí rukou, používání rukavic, větrání místnosti, správné skladování. Seznámení se základní výbavou pro bezpečnou práci (ochranné brýle, rukavice). Nácvik modelových situací – co dělat při potřísnění kůže, požití neznámé látky, rozliti čisticího prostředku. Může být doplněno o vytvoření jednoduchého „bezpečnostního plakátu“ do třídy.
Chemie a planeta Země	
Porovná informace o složení vzduchu ve svém okolí s využitím poskytnutých zdrojů dat.	Seznámení se základními složkami vzduchu (kyslík, dusík, oxid uhličitý). Porovnávání kvality vzduchu v okolí školy, doma a venku pomocí pozorování, fotografií či aplikací ukazujících znečištění. Pokusy: hoření svíčky pod sklenicí, dýchání rostlin. Diskuse o vlivu kouření, spalování a dopravy na vzduch. Možnost vytvořit plakát „Co děláme pro čistý vzduch“.
Na modelu vysvětlí koloběh vody v přírodě včetně příkladů vlivu činnosti člověka.	Modelování koloběhu vody (vypařování, srážky, vsakování, odtok). Jednoduché pokusy se změnami skupenství, filtrací vody nebo znečištěním. Diskuse o šetření vodou a

	vlivu člověka – odpadní vody, úniky chemikálií, sucha. Propojení s reálným pozorováním v okolí školy (studna, potok, dešťová voda).
Vysvětlí význam pedosféry a litosféry jako zdroje obživy, surovin a životního prostředí organismů včetně člověka.	Pozorování různých druhů půd, určování jejich barvy, struktury a vlhkosti. Diskuse o tom, proč je půda důležitá pro rostliny a člověka. Seznámení s pojmy pedosféra a litosféra jednoduchou formou. Ukázky využití surovin (písek, hlína, vápenec, uhlí, ropa). Praktické činnosti: vytvoření sbírky hornin a půd nebo malý experiment s nasákavostí.
Chemie a společnost	
Uvede příklady využívání materiálů a energetických surovin v kontextu udržitelnosti.	Ukázky běžných surovin a jejich využití (uhlí, ropa, zemní plyn, voda, dřevo, vítr, slunce). Porovnávání obnovitelných a neobnovitelných zdrojů. Diskuse o šetření energií a recyklaci. Možnost zapojit projekt „Naše škola šetří energii“ nebo soutěž o nejlepší nápad, jak využít odpad znovu.
Popíše výsledky praktických pozorování a provedených pokusů na úrovni reagujících látek.	Rozvíjení základních dovedností při jednoduchých pokusech – pozorování změn barvy, zápachu, teploty, skupenství. Zaznamenávání výsledků pomocí obrázků nebo krátkých vět. Vysvětlování, co reagovalo a jak se látky změnily. Doporučuje se využívat běžné a bezpečné látky – ocet, soda, křída, voda, mýdlo. Žáci mohou vytvářet „knihu pokusů“ s fotkami a poznámkami.
Popíše koloběh uhlíku v přírodě s využitím příkladů konkrétních látek.	Jednoduché vysvětlení oběhu uhlíku mezi rostlinami, živočichy a vzduchem – dýchání, fotosyntéza, spalování. Ukázky pomocí obrázků nebo modelů. Příklady konkrétních látek obsahujících uhlík – cukr, dřevo, benzín,

	oxid uhličitý. Pro názornost lze vyrobit nástěnný model „Cesta uhlíku“.
Uvede a vysvětlí příklady dopadu činnosti člověka na životní prostředí.	Příklady vlivu lidské činnosti – spalování, plasty, odpady, doprava, používání chemikálií. Diskuse o možnostech, jak chování člověka měnit: třídění odpadů, úspora energie, ochrana vody a přírody. Praktické zapojení – úklid okolí školy, třídění odpadu, návštěva sběrného dvora nebo eko-exkurze.

DĚJEPIS

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět	Dějepis
Využití vzdělávací obory	Dějepis
Průřezová témata (PT)	Společnost pro všechny Udržitelné prostředí
Klíčové kompetence (KK)	• k učení • komunikační • osobnostní a sociální • k občanství a udržitelnosti • k podnikavosti a pracovní • k řešení problémů • kulturní • digitální
Základní gramotnosti (ZG)	Čtenářská a pisatelská

Dějepis pomáhá žákům porozumět minulosti a jejím souvislostem s přítomností. Výuka je zaměřena na poznávání historických událostí, osobností a způsobu života lidí v různých obdobích tak, aby žáci dokázali chápat vývoj společnosti a základní hodnoty, na nichž stojí současný svět.

Výuka vychází z příběhů, konkrétních situací a práce s názornými materiály. Žáci se seznamují s minulostí prostřednictvím vyprávění, obrazových pramenů, jednoduchých textů, map a praktických činností. Důraz klademe na porozumění základním souvislostem, časové posloupnosti a na schopnost vnímat historii jako součást lidské zkušenosti, nikoli na zapamatování velkého množství dat a pojmů.

Výuka vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, vzdělávacího oboru Dějepis. Vzhledem ke specifickým školy zřízené podle § 16 školského zákona jsou očekávané výsledky učení naplňovány především v minimální úrovni a s využitím podpůrných opatření tak, aby každý žák mohl dosahovat pokroku v porozumění historickým souvislostem podle svých individuálních možností.

U žáků, kteří projevují vyšší zájem nebo schopnosti v oblasti historie, je vzdělávací obsah přiměřeně rozšiřován a prohlubován, například formou projektů, práce s prameny, návštěv památek, muzeí nebo samostatného zpracování vybraných témat.

Výuka probíhá zpravidla ve školní třídě nebo při exkurzích a projektových dnech v 45minutových vyučovacích hodinách, případně v blocích. Je realizována individuálně i ve skupinách a podporuje diskusi, sdílení názorů a respekt k odlišným pohledům na minulost.

Podmínkou kvalitní výuky je dostupnost názorných materiálů, map, obrazových pramenů, možnost návštěv historických míst a bezpečné prostředí podporující otevřenou komunikaci.

Očekávané výsledky učení – 9. Ročník

OVU	Rámcový plán (čím toho dosáhneme)
Poznáváme minulost	
Přiradí základní kulturní projevy k jednotlivým dějinným epochám.	Rozlišení hlavních dějinných epoch a jejich znaků. Kulturní projevy a umělecké slohy minulosti. Časová osa a její využití. Člověk a společnost v pravěku, starověku a středověku.

	Velká Morava a počátky českého státu. Husitství. Období zámořských objevů a rozvoje vědy. Rudolf II., J. A. Komenský, Marie Terezie. Velká francouzská revoluce. První a druhá světová válka. Vznik Československa a jeho vývoj do roku 1989. Vznik České republiky a současnost.
Popíše na příkladech zobrazování minulosti a dějinných událostí ve filmu, v literatuře a v nových médiích včetně umělé inteligence.	Zobrazení minulosti v populární kultuře – film, literatura, počítačové hry, komiksy, sociální sítě. Srovnávání historických pramenů s popkulturními ztvárněními (např. Asterix, Kingdom Come, film 300). Rozdíly mezi dokumentem a uměleckým ztvárněním historie. Vliv médií a emocí na vnímání minulosti. Porovnání různých zobrazení historické události. Zobrazení první a druhé světové války v různých médiích.
Popíše, jak vypadalo lidské sídlo a krajina v příslušné dějinné etapě.	Sídla v pravěku a středověku. Historické mapy českých zemí a Evropy. Práce s mapou jako historickým pramenem. Změny v krajině a osídlení v průběhu času. Urbanizace, industrializace a formování politických celků. Porovnávání map různých období a vyvozování závěrů o vývoji regionu. Souvislosti mezi mapovými změnami a dějinnými událostmi (války, hranice, rozvoj měst).
Uvede příklady státních svátků a dalších významných dnů a popíše, co pro něj znamenají.	Státní svátky a významné dny České republiky. Tradice a zvyky spojené s historickými událostmi (Vánoce, Velikonoce, Den vzniku

	ČSR, Den vítězství aj.). Význam svátků pro jednotlivce, rodinu i společnost. Historické události a osobnosti připomínané svátky. Sváteční dny v Evropě a ve světě. Osobní a rodinné významné dny, vytváření vlastního kalendáře.
Doloží, jaký vliv mělo náboženství na jednání lidí v různých dějinných epochách.	Základní přehled hlavních světových náboženství – židovství, křesťanství, islám. Náboženství a víra ve starověku, středověku a novověku. Náboženské tradice a jejich vliv na život lidí. Křížové výpravy, sv. Anežka, Jan Hus, Jan Amos Komenský. Náboženské konflikty a jejich dopady (např. arabská expanze, židovské pogromy). Srovnání hlavních náboženství a jejich společných hodnot. Náboženská tolerance, soužití a porozumění mezi kulturami.
Vysvětlí na příkladech příčiny lidských konfliktů v dějinách a diskutuje o výhodách lidské spolupráce.	Příčiny a důsledky lidských konfliktů v dějinách. Náboženské, politické a mocenské spory (např. křížové výpravy, třicetiletá válka). Významné války a revoluce, jejich dopad na život lidí. Spolupráce mezi národy a lidmi v době krizí. Pomoc a solidarita v dobách pronásledování (např. druhá světová válka, zachránci Židů a Romů). Moderní konflikty 20. století (např. Hirošima, Nagasaki). Význam míru, spolupráce a vzájemného respektu.

Uvede příklady kolonialismu a jeho kladné a záporné projevy.	Pojmy kolonialismus a imperialismus, jejich význam a příklady z dějin. Rozšiřování evropských států do jiných částí světa, vznik kolonií v Africe, Asii a Americe. Příčiny a důsledky kolonialismu – přínosy (rozvoj obchodu, šíření technologií) i negativa (využívání obyvatel, ničení kultur). Příklady z dějin: zámořské objevy, evropská nadvláda v 19. století, boj o Afriku. Dekolonizace ve 20. století – vznik nových států, příklady z Indie, Afriky či jihovýchodní Asie. Kolonialismus v souvislosti s českými zeměmi – účast na obchodě a poznávacích výpravách.
Porovná, jaké byly role mužů a žen v minulosti a v současnosti.	Postavení mužů a žen v různých historických obdobích a společnostech. Úkoly žen a mužů v rodině, práci a veřejném životě ve středověku, novověku a 20. století. Možnosti vzdělání a zaměstnání v minulosti a dnes. Změny v postavení žen a mužů – boj za rovná práva, vzdělávání, práce, politika. Příklady diskriminace a pronásledování osob, které se odlišovaly od běžných společenských nebo genderových norem. Současné vnímání rolí mužů a žen, příklady z běžného života.
Popíše základní znaky nacismu a komunismu a jejich hlavních dopady na životy lidí v českých zemích.	Politický extremismus: pojmy, projevy a dopady. Historické příklady: nacismus, komunismus, diktatury v českých zemích. Propaganda, manipulace, omezení svobod a totalitní praktiky. Příklady justičních vražd, zločinů proti lidskosti.

	Srovnání s evropskými a světovými dějinami totalitních režimů.
Tvoříme dějiny	
Představí vlastní výstup po návštěvě historického místa či paměťové instituce.	Práce s historickými zdroji: artefakty, modely, mapy, fotografie, digitální aplikace. Návštěva muzea, pamětních míst, historických budov. Vytváření vlastního výstupu: zápis, náčrt, fotografie, popis artefaktu. Vyhodnocení významu a kontextu navštívených míst.
Hledá odpovědi, proč se veřejnému prostoru nachází konkrétní historický objekt nebo motiv.	Pojem historický motiv a jeho význam. Vyhledávání objektů/motivů v okolí školy, obce, regionu. Analýza historického významu: původ, účel, současná funkce. Tvorba prezentace nebo zápisu s popisem funkcí a významů.
Podílí se na péči o regionální památky, a připomíná si tak jejich význam.	Kulturní památky a dědictví: pojmy, příklady v obci/regionu. Hodnota a význam památek: národní, světové, nechráněné objekty. Praktické aktivity: péče, informace ostatním, sdílení znalostí, tvorba průvodců.
Na příkladech porovná důsledky lidské činnosti na životní prostředí v minulosti a současnosti.	Lidský vliv na životní prostředí: klimatické jevy, využívání zdrojů, změny krajiny. Historické příklady: zemědělství, průmysl, fosilní paliva. Současné dopady: oteplování planety, přelidnění, migrace, ekologické problémy. Vyhledávání informací z dobových i současných zdrojů. Formulace vlastního názoru a porovnání minulosti a současnosti.

GEOGRAFIE

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět	Geografie
Využité vzdělávací obory	Geografie
Průřezová témata (PT)	Společnost pro všechny Udržitelné prostředí
Klíčové kompetence (KK)	• k učení • komunikační • k občanství a udržitelnosti • k řešení problémů • kulturní • digitální
Základní gramotnosti (ZG)	Čtenářská a pisatelská Logicko-matematická

Geografie pomáhá žákům porozumět světu kolem sebe, jeho uspořádání a vzájemným vztahům mezi přírodním a společenským prostředím. Výuka se zaměřuje na orientaci v prostoru, poznávání krajiny, regionů, států a základních souvislostí mezi přírodou, lidmi a jejich činnostmi.

Výuka vychází z reálných zkušeností žáků, jejich okolí a každodenního života. Žáci se učí pracovat s mapami, orientovat se v prostoru, pozorovat krajinu a vnímat rozdíly mezi jednotlivými oblastmi světa. Důraz klademe na porozumění souvislostem, praktické využití poznatků a propojení geografie s aktuálním děním, ochranou přírody a udržitelným způsobem života.

Výuka vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, vzdělávacího oboru Geografie. Vzhledem ke specifikům školy zřízené podle § 16 školského zákona jsou očekávané výsledky učení naplňovány především v minimální úrovni a s využitím podpůrných opatření tak, aby každý žák mohl dosahovat pokroku v porozumění geografickým souvislostem podle svých individuálních možností.

U žáků, kteří projevují vyšší zájem nebo schopnosti v oblasti geografie, je vzdělávací obsah přiměřeně rozšiřován a prohlubován, například formou projektů, práce s mapami, badatelských úloh, exkurzí nebo samostatného zpracování vybraných témat.

Výuka probíhá zpravidla ve školní třídě, v terénu nebo při exkurzích v 45minutových vyučovacích hodinách, případně v blocích. Je realizována individuálně i ve skupinách a podporuje spolupráci, diskusi a aktivní zapojení žáků.

Podmínkou kvalitní výuky je dostupnost map, globů, názorných materiálů, digitálních technologií a možnost využívání okolního prostředí školy jako přirozeného prostoru pro poznávání.

Očekávané výsledky učení – 9. Ročník

OVU	Rámcový plán (čím toho dosáhneme)
Geografie a její metody poznávání	
Používá mapy k orientaci ve svém okolí.	Základní orientace v mapě a okolí. Mapa, legenda, měřítko. Práce s papírovou a elektronickou mapou. Hledání a popis trasy na mapě. Druhy map – plán, glóbus, letecký snímek. Základní informace z map, grafů a tabulek.
Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě.	Bezpečné chování v přírodě a šetrný vztah k prostředí. Využití zeměpisných znalostí v běžném životě (cestování, výlety). Povolání spojená s poznáváním krajiny. Jednoduché problémy okolí školy nebo bydliště. Ochrana přírody a pomoc v místě, kde žijeme.
Přírodní a socioekonomické prostředí a jejich vzájemné interakce	
Zdůvodní šířkovou pásmovitost množství dopadajícího slunečního záření a průměrné teploty vzduchu jako důsledek tvaru a pohybu Země.	Pohyby Země – střídání dne a noci, ročních období. Glóbus – znázornění Země, hlavní podnebná pásma. Sklon zemské osy a oběh kolem Slunce. Změny teplot podle zeměpisné šířky a nadmořské výšky. Rozdíly

	mezi podnebím u moře a ve vnitrozemí. Porovnání teplot v různých částech světa.
Popíše na příkladech působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu a život člověka.	Tvar a stavba Země. Pohyb litosférických desek – vznik hor, sopek, zemětřesení. Působení vody, větru, ledu a tepla na krajinu. Příklady změn zemského povrchu z okolí školy. Vliv přírodních dějů na život lidí (užitek i nebezpečí).
Popíše místo, kde žije.	Místo, kde žijeme – domov, obec, město, kraj. Základní části obce a jejich funkce. Původ názvů měst a obcí. Zakládání sídel a jejich poloha v krajině. Rozdíly mezi městem a vesnicí. Změny sídel – růst měst, stěhování lidí. Život na venkově a ve městě – výhody a nevýhody. Orientace v plánu obce a okolí. Porovnání sídel v různých částech světa. Péče o místo, kde žijeme, návrhy na zlepšení života v obci.
Místa a region světa	
Lokalizuje na mapě místa ve svém okolí a regiony Česka.	Pojmenování míst v okolí, v Česku, Evropě a světě. Svěťadíly, kontinenty, makroregiony. Lokalizace na mapě – absolutní a relativní poloha. Vytváření vlastní mapy okolí, Česka, Evropy a světa. Mentální mapa – doplňování míst a regionů, vizualizace polohy. Práce s místopisnými pojmy a jejich přiřazení k regionům. Popis místa podle nadmořské výšky, klimatu, hustoty obyvatel.
Rozlišuje přírodní podmínky ČR včetně povrchu a jeho členitosti.	Vymezení míst a regionů na mapě, vizuálně i slovně. Charakteristika vlastního kraje a jeho odlišnosti od okolních krajů. Popis vybraných regionů – přírodní, společenské, ekonomické a kulturní znaky. Proměnlivost regionů v čase. Rozlišování regionů světa podle velikosti a měřítka (mikro–makro). Společné znaky míst uvnitř regionu. Vymezení a popis regionu

	podle kritérií – poloha, měřítko, specifika. Porovnání dvou regionů – shodné a rozdílné znaky, procesy a jevy.
Lokalizuje na mapách jednotlivé světadíly a oceány.	Pojmenování světadílů a oceánů. Vymezení míst a regionů různé velikosti. Geografický popis vybraných míst a regionů. Využití médií a prezentací k poznání míst a regionů. Hodnocení image regionů – pozitivní/negativní, realističnost. Prezentace informací formou tabulek, grafů nebo plakátů.
Udržitelnost života na Zemi	
Vysvětlí na příkladech vzájemný vztah životního prostředí a aktivit člověka.	Povědomí o udržitelnosti života. Vztahy mezi člověkem a přírodou na konkrétních příkladech. Hodnocení kvality prostředí a vlivu lidských činností. Vybrané environmentální problémy: klimatická změna, znečištění, ztráta biodiverzity, odpady, těžba, spotřeba zdrojů. Funkce ekosystémů a hlavní ekosystémy v krajině. Dopady lidských aktivit na životní prostředí a možnosti šetrnějšího jednání.
Vysvětlí význam udržitelnosti a vybrané způsoby jak udržitelnost podpořit.	Význam udržitelného života. Udržitelný život jako hodnota a smysluplný cíl. Různé pohledy na environmentální problémy a jejich řešení. Možnosti šetrnějšího jednání v každodenním životě. Spoluzodpovědnost za stav životního prostředí. Seznam opatření pro podporu udržitelného života. Principy udržitelnosti – lokální i globální dopady. Využití SDG UNESCO k propojení s každodenním životem a návrh konkrétních kroků.

OBČANSKÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět	Občanská výchova
Využití vzdělávací obory	Výchova k občanství
Průřezová témata (PT)	Společnost pro všechny
Klíčové kompetence (KK)	• k učení • komunikační • osobnostní a sociální • k občanství a udržitelnosti • k podnikavosti a pracovní • k řešení problémů • kulturní • digitální
Základní gramotnosti (ZG)	Čtenářská a pisatelská Logicko-matematická

Občanská výchova podporuje u žáků orientaci v základních pravidlech soužití ve společnosti a rozvoj odpovědného, respektujícího a aktivního občanství. Pomáhá žákům porozumět jejich právům a povinnostem, vztahům mezi lidmi a fungování společnosti v každodenním životě.

Výuka vychází z reálných situací, které žáci zažívají ve škole, v rodině i ve svém okolí. Žáci se učí chápat význam pravidel, spolupráce, odpovědnosti a vzájemného respektu. Důraz klademe na rozvoj komunikačních dovedností, schopnosti vyjadřovat vlastní názor, naslouchat druhým a řešit běžné konfliktní situace přiměřeně věku a možnostem žáků.

Výuka vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, vzdělávacího oboru Občanská výchova. Vzhledem ke specifikům školy zřízené podle § 16 školského zákona jsou očekávané výsledky učení naplňovány především v

minimální úrovni a s využitím podpůrných opatření tak, aby každý žák mohl rozvíjet své občanské a sociální kompetence v souladu se svými individuálními možnostmi.

U žáků, kteří projevují vyšší zájem nebo schopnosti v oblasti společenských témat, je vzdělávací obsah přiměřeně rozšiřován a prohlubován, například formou projektů, diskusí, zapojení do školních aktivit nebo spoluprací s místními institucemi.

Výuka probíhá zpravidla ve školní třídě, při projektových dnech nebo v terénu v 45minutových vyučovacích hodinách, případně v blocích. Je realizována individuálně i ve skupinách a podporuje otevřenou diskusi, spolupráci a respekt k odlišným názorům.

Podmínkou kvalitní výuky je bezpečné a respektující prostředí, dostupnost názorných materiálů a možnost propojení výuky s reálným životem školy a místní komunity.

OVU	Rámcový plán (čím toho dosáhneme)
Já ve společnosti	
Popíše, co pro něj znamená rodina, škola, kultura, náboženství, gender, obec, národ a stát, a uvede příklady, jakou roli v ní/něm zaujímá.	Pojmy rodina, kultura, náboženství, gender, národ, příslušnost a společenská role. Různé typy společenství, jejich charakteristiky a vlastní roli v nich. Výhody a nevýhody příslušnosti ke skupinám. Základní principy digitální identity.
Vytvoří svůj žebříček hodnot a přiřadí tyto hodnoty ke konkrétním životním situacím.	Pojem hodnota. Příklady životních situací, ve kterých se jeho hodnoty projevují. Porovnávání svých hodnot s hodnotami ostatních.
Rozpozná předsudky a stereotypy v komunikaci a jednání v běžném životě.	Předsudky a stereotypy (konkrétní příklady) a jejich vliv na chování a rozhodování. Různorodost sociálních a kulturních skupin. Projevy předsudků v běžné komunikaci a médiích.
Popíše, co nebo kdo ho při rozhodování ve fyzickém a v digitálním prostředí ovlivňuje.	Identifikace osobního vzoru a zdůvodnění svého výběru.

	Vlivy, které ovlivňují jeho rozhodování (lidé, média, reklama, internet). Typy vlivů (pozitivní, negativní, krátkodobé, dlouhodobé, dobrovolné, povinné). Vliv prostředí na vlastní volby a jednání.
Odpovědný občan	
Popíše základní prvky demokratické a autokratické formy vlády.	Základní typy státních zřízení (demokracie, autokracie, monarchie, republika). Lidská práva a svobody. Příklady zemí a jejich způsob vládnutí. Porovnání života v demokratické a autokratické zemi.
Přiřadí v souvislosti s volbami k politickým stranám jejich představitele a uvede možnosti zapojení se občanů do voleb.	Principy a průběh voleb v ČR. Volební kampaň a způsoby oslovení voličů. Politické strany a jejich představitelé. Možnosti zapojení občanů do politického života.
Poukáže na porušování práv na příkladech z různých životních situací a v modelových situacích předvede jejich vhodná řešení.	Základní práva a povinnosti žáků a občanů. Přestupek a trestný čin – rozdíly, důsledky. Porušování práv ve fyzickém i digitálním prostředí. Diskriminace, xenofobie, rasismus. Kam se obrátit při porušení práv.
Přiřadí k jednotlivým částem státní správy a samosprávy příklady životních situací na obrázku a vysvětlí důvody svého rozhodnutí.	Rozdíl mezi státní správou a samosprávou. Fungování obecního úřadu a základní úřady státu. Příklady životních situací vyžadujících jednání s úřady. Online rezervace a základní orientace v úředních postupech.
Popíše na příkladech aktuální dění v regionu, České republice nebo ve světě.	Zdroje informací (média, tisk, internet, televize). Aktuální dění v regionu, ČR i ve světě. Rozpoznání nepravdivých a manipulativních informací. Role svobodných médií ve společnosti.

Popíše na konkrétním vyobrazení výhody a nevýhody politické a ekonomické integrace v EU.	Základní informace o EU a NATO. Spolupráce států a její přínosy. Výhody a nevýhody členství v EU. Příklady vlivu členství na každodenní život.
Zapojuje se do společensky prospěšné akce.	Pojem společensky prospěšná činnost. Dobrovolnictví a jeho formy. Plánování a realizace akcí. Sdílení zkušeností a reflexe.
Já a svět financí	
Rozhodne v modelových situacích o svých možnostech v rámci konkrétně zadaného rozpočtu a proč není možné realizovat všechny chtěné výdaje.	Příjmy a výdaje jednotlivce. Rozdíl mezi hrubým a čistým příjmem. Pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje. Vyrovnaný, schodkový a přebytkový rozpočet Možnosti hospodaření s penězi. Půjčky, spoření, důsledky nesplácení dluhu.
Uplatňuje v modelových situacích práva spotřebitele ve vztahu ke koupi a reklamaci zboží a služeb.	Základní pojmy: cena, nabídka, poptávka. Vztah mezi nabídkou, poptávkou a cenou. Rozdílné zájmy prodávajícího a kupujícího. Vývoj ceny v čase a na různých místech. Reklamáce a práva spotřebitele.

PŘÍRODOPIS

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět	Přírodopis
Využití vzdělávací obory	Přírodopis – Organismy a prostředí
Průřezová témata (PT)	Udržitelné prostředí
Klíčové kompetence (KK)	• k občanství a udržitelnosti • k podnikavosti a pracovní • k řešení problémů • digitální

Základní gramotnosti (ZG)	Čtenářská a pisatelská Logicko-matematická
---------------------------	---

Přírodopis pomáhá žákům porozumět přírodě, živým organismům a základním souvislostem mezi nimi. Výuka podporuje vnímání přírody jako propojeného systému, jehož je člověk součástí, a vede žáky k odpovědnému vztahu k životnímu prostředí i k vlastnímu zdraví.

Výuka vychází z přímého pozorování, praktických činností a jednoduchého zkoumání. Žáci se seznamují se základními znaky rostlin, živočichů a lidského těla, učí se pozorovat přírodní jevy a vnímat jejich proměnlivost. Důraz klademe na názornost, práci s reálnými ukázkami, pobyt venku a propojení učiva s každodenními zkušenostmi žáků.

Výuka vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, vzdělávacího oboru Přírodopis. Vzhledem ke specifikům školy zřízené podle § 16 školského zákona jsou očekávané výsledky učení naplňovány především v minimální úrovni a s využitím podpůrných opatření tak, aby každý žák mohl dosahovat pokroku v porozumění přírodním souvislostem v souladu se svými individuálními možnostmi.

U žáků, kteří projevují vyšší zájem nebo schopnosti v oblasti přírodních věd, je vzdělávací obsah přiměřeně rozšiřován a prohlubován, například formou badatelských úkolů, projektů, práce v terénu nebo hlubšího zkoumání vybraných témat.

Výuka probíhá zpravidla ve školní třídě, v přírodě nebo při exkurzích v 45minutových vyučovacích hodinách, případně v blocích. Je realizována individuálně i ve skupinách a podporuje spolupráci, zvědavost a respekt k živé přírodě.

Podmínkou kvalitní výuky je dostupnost názorných pomůcek, přírodnin, možnost pobytu venku a bezpečné prostředí podporující objevování a učení.

OVU	Rámcový plán (čím toho dosáhneme)
Živé struktury a jejich funkce	

Rozliší s pomocí zadaných kritérií jednobuněčný organismus a mnohobuněčný organismus.	Vysvětlení pojmů na názorných příkladech – co jsou jednobuněčné organismy a mnohobuněčné Názorné pomůcky a aktivity ○ Model buňky (plastelína, obrázky). ○ Krátké video či animace mikroskopického života. ○ Praktická činnost: práce s kartičkami organismů → žáci třídí na „jednobuněčné“ a „mnohobuněčné“.
Využívá metody poznávání přírody, zejména pozorování a pokus.	Pozorování v přírodě • pravidelné vycházky a exkurze (školní zahrada, park, les, rybník), • pozorování rostlin, živočichů, hub, počasí, změn během ročních období, stop zvířat, • vedení jednoduchých záznamů (obrázky, piktogramy, tabulky, fotografie). Pozorování v učebně • využití lupy, mikroskopu, binokulární lupy, dalekohledu, • sledování živých organismů ve třídě (akvárium, terárium, klíčení semen, chov hmyzu), • porovnávání preparátů, přírodnin (listy, kameny, mušle, peří). Jednoduché pokusy • klíčení semen ve vlhku a suchu, ve světle a ve tmě, • rozpouštění látek ve vodě, vliv tepla a chladu na látky, • sledování vlhkosti půdy, význam vody pro rostliny,

	• pozorování vlivu světla a tepla na změny v přírodě, • pokusy s magnetem, s hustotou látek (plave/neplave). Práce s jednoduchými pomůckami • využívání lupy, pravítka, váhy, teploměru, hodin, kompasu, mapy, • záznamy výsledků pomocí obrázků, nákresů, grafů či jednoduchých zápisů. Rozvoj badatelských dovedností • kladení otázek („Co by se stalo, kdyby...?“), • porovnávání výsledků s očekáváním, • sdílení pozorování ve skupině, diskuse. Propojení s běžným životem • využití pozorování a pokusů v praktickém životě (péče o zdraví, o zvířata, rostliny, prostředí), • sledování změn počasí a jejich vlivu na člověka, • třídění odpadu, hospodaření s vodou a energií.
Popíše s využitím předložené vizualizace stavbu těla člověka a přiřadí funkci jednotlivým částem s vhodným přirovnáním.	• Práce s vizualizacemi – schémata lidského těla, modely (plastové, magnetické), obrázkové karty s částmi těla a orgány. • Smyslové učení – žáci si osahají modely, skládají magnetické orgány na tabuli, lepí části těla na siluetu. • Jednoduché zápisy / obrázkové pracovní listy

Organismy a prostředí	
Rozpozná roli organismů v ekosystému a vztahy mezi nimi na základě pozorování a/nebo vyobrazení.	Pozorování přírody a jednoduchých modelů. Práce s názornými pomůckami a obrázky. Modelové situace a jednoduché experimenty. Propojování s běžným životem žáků.
Popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky.	Tematické okruhy • Vliv člověka na životní prostředí (příklady pozitivní i negativní) • Změny v krajině (zemědělství, průmysl, doprava, výstavba) • Znečištění ovzduší, vody, půdy • Odpady a jejich třídění • Ohrožené a chráněné druhy • Ochrana přírody – národní parky, CHKO, význam ekologických aktivit Skupinová práce a projekty: plakát „Jak chránit přírodu“, „Naše město/vesnice – co děláme dobře, co se dá zlepšit“. Vycházky do přírody: sledování změn v okolí školy (nová stavba, úbytek stromů, čistota vody v potoce).
Zapojí se do péče o přírodu ve svém okolí nebo do aktivit pro její obnovu.	Poznávání a pozorování přírody v okolí školy ○ určování rostlin a živočichů, pozorování sezónních změn Praktická péče o přírodu ○ úklid školního pozemku, třídění odpadů ○ péče o školní zahradu nebo záhonek ○ výroba a instalace ptačích budek, krmítek, hmyzích domečků Projekty a spolupráce s okolím

	- o účast ve Dni Země, Týdnu mobility nebo jiných akcích - o spolupráce s místními organizacemi (ochrana přírody, obecní úřad, lesní správa) - o zapojení do sběrových a recyklačních akcí
Objasní na příkladech roli činnosti člověka při změně klimatu a uvede příklady opatření, která změnu klimatu a její dopady na přírodu a lidské zdraví zmírňují.	Žák popíše základní příčiny změny klimatu (kácení lesů, průmysl, doprava, energetika), - o vysvětlí dopady (zvyšování teplot, extrémní počasí, tání ledovců). Žák vyhledá a interpretuje informace z grafů, map a médií, - o propojí znalosti přírodopisu s reálnými příklady (např. povodně, sucha, vlny veder v ČR), Příčiny klimatické změny 1. Důsledky pro přírodu a člověka – změny ekosystémů, extrémní počasí, ohrožení potravin a vody, vliv na zdraví. 2. Opatření a řešení: - o globální (mezinárodní dohody, obnovitelné zdroje, ochrana lesů), - o státní a obecní (dopravní politika, zadržování vody v krajině), - o osobní (šetření energií, recyklace, omezení plýtvání, výběr dopravy).
Ukáže na konkrétním příkladu ve svém okolí význam přírody pro život člověka.	Příroda v našem okolí – rostliny, živočichové, krajina, voda, půda, les, pole, park.
Rozmnožování a dědičnost	
Popíše proces rozmnožování a porovná shody a rozdíly mezi potomky a rodiči.	Rozmnožování rostlin a živočichů. Člověk – vznik nového jedince. Shody a rozdíly mezi rodiči a potomky. Význam rozmnožování.
Evoluce a rozmanitost	

Třídí vybrané zástupce živočichů, rostlin a hub do skupin.	Rostliny – stromy, keře, byliny; jehličnaté × listnaté; léčivé a jedovaté. • Houby – základní stavba, příklady jedlých a nejedlých druhů. Živočichové – obratlovci (savci, ptáci, ryby, plazi, obojživelníci), bezobratlí (hmyz, pavoukovci, měkkýši). Prostředí a význam – užitek a škodlivost pro člověka, ochrana přírody.
Pojmenovává shody a rozdíly ve vývoji a životních projevech mezi člověkem a ostatními živočichy.	Základní stavba těla člověka a živočichů. Životní projevy – základní potřeby. Smysly a chování. Postavení člověka mezi živočichy ○ člověk = savec, primát ○ co máme společné s opicemi, rozdíly (řeč, myšlení, výroba nástrojů)
Využívá příležitost k rozvoji citlivosti k přírodě a k ocenění její rozmanitosti a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy.	Rozmanitost přírody (běžné druhy rostlin a živočichů v okolí školy). Bezpečné chování při styku s živočichy. Vztah k přírodě.
Dynamická planeta	
Zkoumá vlastnosti a praktické využití vybraných minerálů, hornin a půdy.	
Rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů.	Názorná ukázka a vysvětlení (fotografie, modely, videa). Práce s mapou – označení oblastí častých zemětřesení a sopek na světě. Experimenty a modely – ukázka eroze (písek a voda), model sopky z jedlé sody a octa.
Popíše, jaké významné nerostné suroviny a energetické zdroje jsou součástí běžné potřeby člověka.	Nerostné suroviny: uhlí, ropa, zemní plyn, železná ruda, vápenec, písek, štěrk. • Energetické zdroje: fosilní paliva vs. obnovitelné zdroje (sluneční, větrná, vodní energie, biomasa, jádro).

	• Využití v životě člověka: teplo, výroba elektřiny, pohonné hmoty, stavebnictví, výroba železa a oceli, každodenní spotřební věci (plast, sklo). • Ekologické souvislosti: šetření energií, třídění odpadu, hledání alternativ.
--	--

PROJEKTY

Vyučovací předmět **PROJEKTY** je jedním z nástrojů, prostřednictvím kterých škola naplňuje svou vizi praktického, smysluplného a individuálně zaměřeného vzdělávání. Je koncipován jako prakticky zaměřený a mezioborový předmět, který propojuje poznatky, dovednosti, postoje a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech a umožňuje žákům jejich využití v reálných životních situacích.

Předmět vychází z přesvědčení, že úkolem školy není pouze předávat žákům vědomosti, ale také je **co nejlépe připravovat pro každodenní, osobní, společenský a budoucí pracovní život**. K jednotlivým žákům i třídním kolektivům proto přistupujeme individuálně a hledáme takové formy práce, které odpovídají jejich aktuálním možnostem, potřebám, zájmům a zkušenostem. Usilujeme o to, aby každý žák mohl využívat své silné stránky, zažívat úspěch a současně se rozvíjet v oblastech, ve kterých potřebuje podporu.

Předmět významně podporuje **kompetenčně orientované učení**. Důraz není kladen pouze na získávání jednotlivých poznatků, ale především na schopnost žáků získané znalosti, dovednosti, postoje a hodnoty vzájemně propojovat a využívat při řešení konkrétních situací. Prostřednictvím praktických činností se žáci učí plánovat, rozhodovat se, hledat řešení, komunikovat, spolupracovat, přijímat odpovědnost za svěřený úkol, dokončit započatou práci a hodnotit vlastní práci i společný výsledek.

Předmět vytváří prostor pro realizaci **krátkodobých i dlouhodobých projektů, tematických dnů, školních a komunitních akcí, charitativních a dobrovolnických aktivit, kulturních vystoupení, jarmarků, výstav, tvůrčích činností a dalších společných aktivit školy**. Projekty mohou přirozeně propojovat více vzdělávacích oblastí a umožňují využívat znalosti a dovednosti z různých vyučovacích předmětů při řešení jednoho společného úkolu.

Žáci se podle svých individuálních možností zapojují do jednotlivých fází projektu – **od prvotního nápadu a plánování přes přípravu a samotnou realizaci až po prezentaci výsledků a závěrečnou reflexi**. Učí se podílet na společném rozhodování, přijímat přiměřenou roli v týmu, respektovat práci a názory druhých, řešit vzniklé problémy a vnímat vlastní podíl na společném výsledku. Postupně jsou vedeni k větší samostatnosti a odpovědnosti za vlastní práci.

Důležitou součástí předmětu je **výchova k hodnotám využitelným v běžném životě**. Prostřednictvím společných činností podporujeme odpovědnost, samostatnost, spolupráci, vzájemný respekt, solidaritu, ohleduplnost, vytrvalost a ochotu pomáhat druhým. Žáci mají možnost zažívat situace, ve kterých jejich práce získává skutečný smysl a konkrétního adresáta. Učí se, že jejich nápady, rozhodnutí a jednání mohou mít skutečný dopad na ostatní lidi i na prostředí, ve kterém žijí.

Významnou součástí předmětu je proto také **propojování školy s okolním prostředím a místní komunitou**. Prostřednictvím spolupráce s mateřskými školami, seniory, městem, organizacemi, spolky a dalšími partnery získávají žáci zkušenost, že mohou být aktivní a prospěšnou součástí společnosti. Charitativní a dobrovolnické aktivity podporují rozvoj empatie, solidarity, respektu k druhým, prosociálního chování a občanské odpovědnosti. Žáci se učí nejen přijímat pomoc a podporu, ale podle svých možností také sami něco nabídnout druhým.

Předmět zároveň vytváří prostor pro rozvoj **tvořivosti, iniciativy a samostatnosti žáků**. Žáci mohou přicházet s vlastními nápady, podílet se na volbě některých témat a způsobu jejich zpracování a podle svých možností převzít odpovědnost za konkrétní část společného projektu. Výsledkem projektu přitom nemusí být pouze výrobek nebo jiný hmotný výstup. Může jím být také uskutečněná akce, vystoupení, pomoc druhým, prezentace, výstava, informační materiál, péče o školní prostředí či jiná činnost s konkrétním významem pro školu nebo její okolí.

Obsah předmětu je záměrně koncipován **flexibilně**, aby mohl reagovat na aktuální potřeby, priority a plány školy, roční období, významné události, dění v místní komunitě, nabídky spolupráce, aktuální společenská a environmentální témata i zájmy a potřeby samotných žáků. Tato flexibilita umožňuje využívat skutečné situace jako příležitosti k učení a podporuje smysluplnost vzdělávání.

Základní rámec projektových aktivit pro daný školní rok je plánován pedagogickým sborem v návaznosti na roční plán školy. Konkrétní obsah, časové rozvržení, rozsah a způsob realizace jednotlivých projektů volí vyučující s ohledem na cíle a obsah předmětu, aktuální podmínky školy a především potřeby konkrétní skupiny žáků. V průběhu školního roku může být plán podle aktuálních potřeb a nově vzniklých příležitostí doplňován a upravován.

Při plánování a realizaci projektů respektujeme **individuální vzdělávací potřeby a možnosti jednotlivých žáků**. Stejně téma proto může být v různých třídách zpracováno odlišným způsobem, v jiné hloubce a s rozdílnou mírou podpory. Každému žákovi se snažíme nabídnout takovou roli, ve které může využít své silné stránky, zažít úspěch a současně se posunout v oblastech, které potřebuje dále rozvíjet. Důležitým hlediskem není pouze výsledný produkt, ale zejména aktivní účast žáka, jeho individuální pokrok, získaná zkušenost a schopnost spolupracovat na společném cíli.

Předmět **PROJEKTY** tak podporuje nejen vzdělávací výsledky, ale také utváření osobnosti žáka a jeho vztahu k sobě samému, k druhým lidem, ke škole, místu, ve kterém žije, i ke společnosti. Naším cílem je, aby žáci školu nevnímali pouze jako místo, kde získávají vědomosti, ale také jako prostředí, ve kterém se **učí spolu žít, spolupracovat, tvořit, pomáhat, převzít odpovědnost a postupně nacházet své místo v běžném životě**.

Rámcové učivo předmětu

Obsah předmětu je realizován prostřednictvím konkrétních projektů. Volba a náročnost učiva vychází z věku, schopností, individuálních vzdělávacích potřeb a zkušeností žáků. Jednotlivé oblasti se mohou v průběhu základního vzdělávání opakovat a postupně rozvíjet na vyšší úrovni.

- **Projekt a jeho plánování** – formulace nápadu, cíle a smyslu projektu; plánování jednotlivých kroků; časový plán; potřebné pomůcky a materiály; rozdělení rolí a úkolů.
- **Spolupráce a komunikace** – práce ve dvojici, skupině a týmu; domluva; naslouchání; vyjádření vlastního názoru; respektování názorů druhých; společné rozhodování; řešení problémových situací.
- **Praktická realizace projektu** – příprava materiálu a prostoru; tvorba výrobků a dalších výstupů; organizace akcí; dodržování pracovních postupů, pravidel a zásad bezpečnosti.
- **Škola a místní komunita** – život školy a obce; spolupráce s městem, mateřskými školami, seniory, organizacemi, spolky a dalšími partnery; zapojování do kulturních a společenských akcí.
- **Dobrovolnictví a pomoc druhým** – charitativní aktivity a sbírky; pomoc lidem, zvířatům a komunitě; solidarita, empatie, odpovědnost a význam dobrovolnictví.
- **Tradice, kultura a společenský život** – významné dny, svátky a tradice; školní a místní tradice; příprava vystoupení, jarmarků, výstav, setkání a dalších kulturních a společenských akcí.

- **Udržitelnost a péče o prostředí** – péče o školu a její okolí; ochrana přírody; šetrné využívání materiálů; třídění a opětovné využití odpadu; environmentálně zaměřené projekty.
- **Tvořivost a iniciativa** – hledání vlastních řešení; navrhování postupů; výtvarná, pracovní, hudební, dramatická a další tvorba podle zaměření projektu.
- **Práce s informacemi a digitálními technologiemi** – vyhledávání a výběr informací; tvorba pozvánek, plakátů, prezentací a dalších materiálů; dokumentace projektu; bezpečné a smysluplné využívání digitálních technologií.
- **Finanční a organizační dovednosti** – jednoduché plánování nákladů; práce s cenou, množstvím a rozpočtem; hospodárné nakládání s materiálem; podle charakteru projektu práce s výtěžkem a jeho účelem.
- **Prezentace a komunikace s veřejností** – představení vlastní práce; příprava výstavy, vystoupení nebo jiné prezentace; přiměřená komunikace s návštěvníky, partnery školy a veřejností.
- **Reflexe a hodnocení** – hodnocení průběhu a výsledku projektu; pojmenování vlastního přínosu; sebehodnocení a vrstevnické hodnocení; hledání toho, co se podařilo a co lze příště udělat jinak.

Očekávané výsledky učení 5. ročník

OVU	Rámcový plán (čím toho dosáhneme)
Zapojuje se podle svých možností do plánování, přípravy a realizace společných činností a projektů.	
Spolupracuje s ostatními, respektuje dohodnutá pravidla a přijímá přiměřenou roli ve skupině.	
Vyjadřuje jednoduchým způsobem svůj názor, nápad nebo potřebu a naslouchá ostatním.	
Využívá při praktických činnostech znalosti a dovednosti získané v různých vyučovacích předmětech.	
S podporou vyhledává a využívá informace potřebné ke splnění konkrétního úkolu.	

Podílí se na řešení jednoduchých praktických situací a s podporou hledá vhodný postup.	
Používá běžné pracovní, výtvarné a digitální prostředky při realizaci projektu.	
Dodržuje základní pravidla bezpečnosti, ochrany zdraví a odpovědného chování.	
Všímá si potřeb druhých a podle svých možností se zapojuje do činností prospěšných škole, komunitě nebo dalším lidem.	
Seznamuje se s různými prostředími, kulturami a způsoby života a respektuje jejich odlišnosti.	
Podílí se na péči o prostředí školy a svého okolí.	
S podporou dokončuje svěřený úkol a jednoduše zhodnotí svou práci a zapojení do společné činnosti.	
Podílí se na prezentaci výsledků společné práce.	

Očekávané výsledky učení 9. ročník

OVU	Rámcový plán (čím toho dosáhneme)
Aktivně se podle svých možností podílí na plánování, přípravě, realizaci a vyhodnocení projektu.	
Spolupracuje ve skupině, přijímá odpovědnost za svěřený úkol a respektuje role ostatních.	
Vyjadřuje a přiměřeně obhajuje svůj názor, naslouchá druhým a podílí se na společném rozhodování.	
Propojuje a prakticky využívá znalosti a dovednosti získané v různých vzdělávacích oblastech.	

Vyhledává, třídí, posuzuje a účelně využívá informace potřebné k realizaci projektu.	
Dodržuje zásady bezpečnosti a odpovědně přistupuje k vlastnímu jednání a svěřeným úkolům.	
Rozpoznává potřeby svého okolí a podle svých možností se aktivně zapojuje do činností prospěšných škole, místní komunitě nebo společnosti.	
Respektuje kulturní, sociální a jiné odlišnosti a vnímá souvislosti mezi životem ve svém okolí a děním ve světě.	
Jedná šetrně vůči prostředí a podílí se na aktivitách podporujících odpovědný vztah k místu, ve kterém žije.	
Dokončuje svěřený úkol, hodnotí vlastní přínos ke společné práci a pojmenuje, co se podařilo a co by bylo možné zlepšit.	
Vhodným způsobem prezentuje výsledky své nebo společné práce ostatním.	

4 KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Rozvoj klíčových kompetencí je ve škole chápán jako dlouhodobý a systematický proces, který prostupuje celým vzděláváním. Kompetence nejsou rozvíjeny izolovaně v jednotlivých předmětech, ale prostřednictvím smysluplných vzdělávacích situací, práce s reálnými tématy, projektové výuky a každodenního života školy.

Škola vytváří bezpečné a podporující prostředí, ve kterém mají žáci prostor učit se vlastním tempem, pracovat s chybou, rozvíjet spolupráci a přebírat odpovědnost za své učení. Konkrétní podoba rozvoje klíčových kompetencí se přizpůsobuje individuálním možnostem žáků, charakteru tříd a specifikům školy zřízené dle § 16 školského zákona.

Pro žáky a jejich rodiče to v praxi znamená, že škola klade důraz nejen na osvojování učiva, ale také na rozvoj dovedností důležitých pro běžný život – například schopnost

komunikovat, spolupracovat, řešit problémy, učit se z vlastních chyb a orientovat se v každodenních situacích. Výuka směřuje k tomu, aby se děti cítily ve škole bezpečně, rozuměly tomu, co se učí, a dokázaly své dovednosti postupně využívat i mimo školní prostředí.

Klíčové kompetence zároveň představují most mezi školním vzděláváním a reálným životem. Ukazují, že školní vzdělávací program není pouze formálním dokumentem, ale živým rámcem, který vychází z každodenní práce školy. Prostřednictvím promyšlených vzdělávacích strategií škola cíleně připravuje žáky na běžné životní situace, podporuje jejich samostatnost, odpovědnost a schopnost uplatnit získané dovednosti v praxi.

Důraz na klíčové kompetence umožňuje škole reagovat na měnící se potřeby dětí i společnosti a vytvářet vzdělávání, které má pro žáky dlouhodobý smysl.

Konkrétní podoba rozvoje je uvedena v následující tabulce:

Klíčová kompetence	Jak ji rozvíjíme	Příklady předmětů
Kompetence k učení	práce s chybou, zpětná vazba, opakování, individuální tempo, sebereflexe	Český jazyk a literatura, Cvičení z matematiky, Čtenářské a pisatelské dílny
Kompetence komunikační	diskuse, práce s textem, sdílení, prezentace vlastních myšlenek	Český jazyk a literatura, Občanská výchova, Projekty
Kompetence osobnostní a sociální	bezpečné klima, spolupráce, práce s emocemi, sebepoznání	Osobnostní rozvoj, Osobnostní a sociální výchova, Výchova ke zdraví a bezpečnosti
Kompetence k řešení problémů	badatelská výuka, projektová práce, hledání řešení v reálných situacích	Badatelská výuka, Matematika a její aplikace, Projekty
Kompetence občanské a udržitelnosti	pravidla soužití, odpovědnost, vztah ke komunitě a prostředí	Občanská výchova, Společnost, Svět v souvislostech
Kompetence kulturní	práce s literaturou, uměním, vlastní tvorba	Umění a pohyb, Hudební, taneční a dramatická výchova

Klíčová kompetence	Jak ji rozvíjíme	Příklady předmětů
Kompetence digitální	práce s informacemi, bezpečné využívání technologií	Informatika, Český jazyk a literatura, Projekty

5 ZÁKLADNÍ GRAMOTNOSTI

Základní gramotnosti tvoří základ pro další učení i běžný život dětí. Ve škole jsou chápány jako soubor dovedností, které žákům umožňují porozumět informacím, vyjadřovat vlastní myšlenky, řešit praktické situace a orientovat se v současném světě.

Rozvoj základních gramotností probíhá přirozeně v průběhu výuky jednotlivých předmětů, projektových činností i každodenních situací ve škole. Důraz je kladen na porozumění, praktické využití a postupný rozvoj dovedností v souladu s individuálními možnostmi žáků a specifiky školy zřízené dle § 16 školského zákona.

Pro žáky a jejich rodiče to znamená, že se děti neučí dovednosti izolovaně, ale v souvislostech – čtení, psaní, počítání i práci s informacemi využívají při řešení skutečných úkolů a situací, se kterými se setkávají ve škole i mimo ni.

Rozvoj základních gramotností probíhá napříč všemi vyučovacími předměty a vzdělávacími oblastmi. V tabulce jsou uvedeny vybrané příklady předmětů, ve kterých se rozvoj jednotlivých gramotností přirozeně a systematicky uplatňuje, nikoli jejich úplný výčet.

Konkrétní podoba rozvoje je uvedena v následující tabulce:

Základní gramotnost	Jak ji ve škole rozvíjíme	Příklady předmětů
Čtenářská gramotnost	porozumění textu, práce s významem, čtenářské strategie, vlastní výběr textů	Český jazyk a literatura, Čtenářské dílny
Pisatelská gramotnost	vyjadřování myšlenek, tvorba vlastních textů, práce s jazykem	Český jazyk a literatura, Pisatelské dílny
Matematická gramotnost	porozumění postupům, řešení praktických úloh, práce s chybou	Matematika a její aplikace, Cvičení z matematiky

Základní gramotnost	Jak ji ve škole rozvíjíme	Příklady předmětů
Digitální gramotnost	vyhledávání informací, práce s různými zdroji, bezpečné chování online	Informatika, Projekty

6 PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Průřezová témata představují důležitou součást vzdělávání, která propojuje učivo s každodenním životem a podporuje rozvoj hodnot, postojů a dovedností žáků.

V souladu s aktuálním Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání škola pracuje s **třemi průřezovými tématy**, která nahrazují širší pojetí průřezových témat v předchozím RVP. Toto zjednodušení umožňuje jejich přirozenější, smysluplnější a dlouhodobé uplatňování ve výuce.

Průřezová témata nejsou chápána jako samostatný obsah vyučovaných předmětů, ale jako **přirozená součást výuky, projektů, vztahů a každodenního fungování školy**. Objevují se napříč všemi vzdělávacími oblastmi a jsou naplňována prostřednictvím konkrétních situací, které žáci ve škole zažívají

Jak jsou průřezová témata ve škole naplňována:

Péče o sebe a druhé

Téma Péče o sebe a druhé je ve škole naplňováno především vytvářením bezpečného, respektujícího a podporujícího prostředí. Žáci se učí rozpoznávat a pojmenovávat své emoce, vnímat potřeby vlastní i druhých a přebírat odpovědnost za své chování.

Téma se objevuje v každodenních situacích ve třídě, při společných aktivitách, řešení konfliktů, spolupráci i při práci s náročnými nebo zátěžovými situacemi. Důraz je kladen na wellbeing, zdravý životní styl, bezpečí, prevenci rizikového chování a rozvoj schopnosti pečovat o sebe i o vztahy s ostatními.

Společnost pro všechny

Téma Společnost pro všechny podporuje respekt k rozmanitosti, inkluzi a rovné příležitosti všech žáků. Ve škole je naplňováno prostřednictvím spolupráce, otevřené komunikace a vytváření prostoru, kde má každý žák možnost zapojit se podle svých možností.

Žáci se učí vnímat rozdílnost jako přirozenou součást společnosti, respektovat odlišné názory a zkušenosti a hledat společná řešení. Téma se promítá do skupinové práce, projektových činností, společného rozhodování i do každodenního fungování třídního kolektivu a celé školy.

Udržitelnost a vztah k prostředí

Téma Udržitelnost a vztah k prostředí vede žáky k odpovědnému vztahu k přírodě, prostředí a světu kolem sebe. Je naplňováno především prostřednictvím přímého kontaktu s přírodou, pozorování, praktických činností a hledání souvislostí mezi lidským jednáním a jeho dopady.

Žáci jsou vedeni k uvědomění si vlastní role v ochraně životního prostředí, k odpovědnému chování a k vnímání souvislostí mezi přírodním, společenským a technickým světem. Téma se objevuje v každodenních činnostech školy, při pobytu venku, projektové výuce i v běžných situacích, které vyžadují ohleduplné a odpovědné jednání.

Průřezová témata nejsou ve škole vyučována odděleně, ale jsou **systematicky a plánovaně zpracována do učebních plánů všech ročníků** a zároveň tvoří přirozenou součást běžného života školy. Děti se s nimi setkávají v konkrétních vzdělávacích situacích, vztazích a činnostech, díky čemuž získávají dovednosti a postoje, které mohou přirozeně využívat v každodenním životě.

7 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Hodnocení výsledků vzdělávání považujeme na naší škole za klíčovou součást vzdělávacího procesu. Uvědomujeme si, že pro rozvoj klíčových kompetencí žáci potřebují takové formy hodnocení, které vycházejí z formativního přístupu. Proto jsme se jako pedagogický sbor

shodli na jednotném pojetí hodnocení v rámci celé školy. Společně nastavené principy přizpůsobujeme specifikům jednotlivých vyučovacích předmětů, charakteru vzdělávacích činností a také individuálním možnostem a potřebám žáků.

Hodnocení vnímáme jako průběžný dialog mezi učitelem, žákem a jeho zákonnými zástupci. Pro žáka je především zpětnou vazbou o výsledcích i samotném procesu učení, pomáhá mu stanovovat další cíle a motivuje ho k dalšímu pokroku. Pro učitele představuje cennou informaci o efektivitě výuky a vhodnosti zvolených vzdělávacích strategií. Zákonným zástupcům poskytuje přehled o individuálním rozvoji jejich dítěte a pomáhá jim při plánování jeho další vzdělávací cesty, ať už v rámci naší školy, nebo při přechodu na jinou základní či střední školu.

Pro společné zhodnocení pokroku žáka využíváme tzv. tripartity – setkání žáka, jeho rodičů a učitele, během nichž všichni společně hledáme cesty, jak co nejlépe podpořit další učení.

Naše škola uplatňuje formativní přístup k hodnocení, jehož součástí je kriteriální hodnocení. Tento způsob vede žáky k zodpovědnosti za vlastní učení, zapojuje je do plánování i vyhodnocování práce, podporuje spravedlivý přístup a přispívá k efektivnějšímu učení i vyučování.

Formativní a kriteriální hodnocení

Naše škola uplatňuje **formativní přístup k hodnocení**, jehož součástí je i **kriteriální hodnocení**. Tento přístup pomáhá žákům chápat, **kde se v učení nacházejí, kam směřují a co mohou udělat pro dosažení cíle**. Podporuje jejich motivaci, aktivní zapojení do výuky a rozvoj klíčových kompetencí i základních gramotností.

Stanovili jsme si tyto základní principy:

- **Žáci jsou předem seznámeni s učebními cíli** a kritérii hodnocení, která vycházejí z očekávaných výstupů a jsou formulována srozumitelným jazykem.
- **Společně stanovujeme kritéria úspěchu** tak, aby žáci věděli, jak má vypadat dobře zvládnutý úkol. Kritéria mají jasnou strukturu a odpovídají jednotlivým ročníkům i konkrétním výukovým činnostem.
- **Zpětná vazba je průběžná a konkrétní**, poskytuje informace o tom, co se daří a na čem je potřeba pracovat dál.
- **Chyba je vnímána jako přirozená součást učení.** Žáci mají možnost se z chyb poučit, vracet se k nim a hledat nové cesty k řešení. Učitelé vedou žáky k tomu, aby chápali chybu jako příležitost k růstu, ne jako selhání.
- **Hodnocení probíhá v bezpečném a podporujícím prostředí**, kde je dovoleno experimentovat a hledat vlastní řešení bez strachu z neúspěchu.
- **Pokrok je posuzován individuálně** – sledujeme rozvoj každého žáka oproti jeho předchozím výsledkům, nejen ve srovnání s ostatními.
- **Žáci se učí přemýšlet o svém učení** a mají možnost navrhnout způsoby, jak prokázat zvládnutí učiva.
- **Zákonní zástupci mají dostatek informací** o postupech a cílech hodnocení, aby mohli školu v procesu vzdělávání podpořit.

Tento způsob hodnocení vede k větší spravedlnosti, posiluje odpovědnost žáků za vlastní učení a pomáhá učitelům plánovat efektivnější výuku.

Sumativní hodnocení

Sumativní hodnocení využíváme k **souhrnnému zhodnocení výsledků učení žáka** za určité období. Poskytuje informaci o tom, na jakou úroveň žák dosáhl na konci obsahového celku, čtvrtletí, pololetí nebo při hodnocení na vysvědčení.

Hodnocení provádíme podle principů, které jsme si na škole stanovili:

- učitelé sledují úroveň znalostí, dovedností a postojů žáků ve srovnání s požadavky školních očekávaných výstupů (OVU) v jednotlivých ročnících;
- žáci jsou s dostatečným, minimálně dvoutýdenním, předstihem informováni o souhrnném ověřování výsledků učení, jeho cílech i kritériích hodnocení;
- v jednom dni mohou žáci jedné třídy psát maximálně dvě dílčí písemné práce, nebo jednu souhrnnou písemnou práci;
- všechny principy a pravidla hodnocení jsou součástí **školního klasifikačního řádu**, který je veřejně přístupný a se kterým jsou žáci i zákonní zástupci pravidelně seznamováni.

Protože se pozitivní dopady formativního hodnocení často projeví až po delší době, propojujeme **sumativní a formativní přístup** – souhrnné hodnocení výsledků učení doplňujeme slovním komentářem, který pomáhá žákům i rodičům lépe porozumět dosaženým výsledkům a dalším vzdělávacím cílům.

Sebehodnocení a vrstevnické hodnocení

Formativní a kriteriální hodnocení učitele

doplňujeme **sebehodnocením a vrstevnickým hodnocením žáků**, přičemž dbáme na následující zásady:

- Hodnocení se vždy váže na konkrétní činnost nebo úkol a probíhá v prostředí důvěry podle předem stanovených kritérií, která formuloval učitel ve spolupráci se žáky.
- Žáci se vyjadřují k tomu, co se jim či jejich spolužákům podařilo nebo nepodařilo, jak chtějí dále postupovat a co by mohli doporučit spolužákům pro zlepšení výsledků učení.
- Žáci se učí hodnotit nejen svůj vlastní výkon, ale i práci ostatních, rozvíjejí objektivní a konstruktivní sebekritiku a kritiku, schopnost obhajovat své postupy, přiznat chybu a pojmenovat ji. Současně se tak podporují vzájemný respekt, spolupráce a další sociální dovednosti.
- Sebehodnocení a vrstevnické hodnocení je postupně zaváděno ve všech vyučovacích předmětech a ročnících, aby se stalo přirozenou součástí vzdělávacího procesu.

Další podklady k podpoře formativního přístupu k hodnocení

Žákovská portfolia

Součástí hodnocení výsledků vzdělávání na naší škole jsou **žákovská portfolia**, která doplňují formativní a kriteriální přístup:

- Portfolia využíváme napříč vyučovacími předměty na 1. i 2. stupni a spolupracujeme při jejich tvorbě se zákonnými zástupci žáků.
- Portfolia umožňují žákům sledovat vlastní učení a jeho postup v čase, reflektovat pokroky a rozpoznat oblasti, které vyžadují další práci.
- Žáci zahrnují do portfolia zejména úspěšné úkoly a činnosti, které je zaujaly, podporují jejich zájmy a motivaci k dalšímu učení. Žáci 2. stupně mohou vytvářet i elektronickou část portfolia, kterou lze využít například při přijímacím řízení na střední školy.

- Při zapracování výsledků z neformálního vzdělávání do portfolií podporujeme rozvoj **sebehodnotících dovedností** žáků prostřednictvím krátkých reflexí (esejí), kde popisují nové zkušenosti a navrhují jejich možné využití ve škole i v běžném životě.

Další podklady pro hodnocení

- Učitelé pravidelně pozorují žáky ve výuce a pořizují si záznamy o individuálním pokroku a případných obtížích žáků.
- V rámci jednoduché společné šablony (viz školní řád) sledují účast žáků v diskusích, jejich přístup k úkolům a spolupráci s ostatními.
- Pravidelné vyhodnocování těchto záznamů a jejich porovnávání s informacemi v portfoliích žáků umožňuje učitelům **efektivně plánovat výuku**, lépe hodnotit pokroky žáků a využívat interaktivní úlohy s důrazem na praktický přesah.

Porady učitelů vyučujících v jedné třídě

Na naší škole **organizujeme pravidelné porady vyučujících jedné třídy**, během nichž si učitelé vzájemně upřesňují informace o jednotlivých žácích, jejich pokroku a potřebách. Diskutují také o komunikaci se zákonnými zástupci a o možnostech propojení výukových postupů tak, aby byla podporována jak individuální, tak skupinová práce žáků.

Skupinové projekty a dynamické hodnocení

Součástí výuky jsou **skupinové projekty**, realizované jak na půdě školy, tak v prostředí institucí neformálního vzdělávání. Promyšlené využívání lokálních institucí v projektově orientované a místně zakotvené výuce umožňuje **dynamické hodnocení žáků**, tedy hodnocení v čase na základě řešení různých reálných situací, při nichž žáci uplatňují své znalosti a dovednosti.

Dynamické hodnocení zároveň umožňuje cílené pedagogické intervence v případech, kdy žák potřebuje podporu ve školní práci.

Pro hodnocení vědomostí, dovedností a reflexi získaných zkušeností žáků je důležité i **zapojení zákonných zástupců** do vzdělávacích aktivit. Rodiče se dlouhodobě podílejí nejen na exkurzích a školních akcích, ale také při zadávání rodinných či komunitních projektů. Jejich zpětná vazba učitelům napomáhá ke zlepšování vztahů se školou, vztahů žáků ke škole a učení a přispívá k posunu ve výsledcích žáků. Žáci jsou také vedeni k tomu, aby do svých portfolií zahrnovali **certifikáty a osvědčení** získaná z neformálních vzdělávacích aktivit, která jsou důkazem jejich úsilí a dosažených výsledků. Učitelé rovněž podporují prezentaci praktických dovedností získaných mimo školu – například hraní na hudební nástroje – během výuky či školních akcí.

Hodnocení výsledků vzdělávání na naší škole chápeme jako **průběžný, otevřený a podpůrný proces**, jehož cílem je nejen zhodnotit znalosti a dovednosti žáků, ale především je motivovat, vést k zodpovědnosti za vlastní učení a podporovat jejich osobní rozvoj. Každý žák má možnost reflektovat svůj pokrok, učit se z chyb, získávat zpětnou vazbu od učitelů i spolužáků a podílet se na hodnocení vlastních výsledků. Využíváme různé formy hodnocení, od průběžného formativního a kriteriálního, přes sebehodnocení a vrstevnické hodnocení, až po souhrnné sumativní hodnocení a portfolia, která dokumentují učení a úspěchy žáků v čase. Důležitou součástí tohoto přístupu je také spolupráce s rodiči, kteří se mohou aktivně podílet na vzdělávacím procesu a přispívat ke smysluplnému propojení školy, rodiny a širší komunity. Všechny naše principy hodnocení a klasifikace jsou součástí klasifikačního řádu a jsou závazné pro všechny vyučující, aby hodnocení bylo vždy spravedlivé, srozumitelné a podporovalo žáky ve vzdělávání i osobním růstu.